
ПП «Інститут агрономії»

**Замовник: Виконавчий комітет Лубенської міської ради Лубенського району
Полтавської області**

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

*Детального плану за межами с.Ісківці Лубенського району Полтавської
області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322882700:05:001:0006*

Керівник

Підгородецька С.І.

Консультанти

д.с.-г.н., проф., еколог Писаренко П.В.

д.е.н., проф., інженер-еколог Самойлік М.С.

Полтава 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
МЕТОДОЛОГІЯ СЕО	5
1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	10
1.1. Зміст та основні цілі детального плану території	10
1.2. Зв'язок ДДП з іншими документами державного планування	23
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО	29
3. ХАРАКТЕРИСТИКУ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....	62
4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ.....	69
5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ.....	73
6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ.....	91
7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	99

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ).....	105
9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	110
10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ).....	117
11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ.....	118
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	124
ДОДАТКИ.....	126

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

З 12 жовтня 2018 року в Україні введено в дію Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», який визначає необхідність здійснення процедури стратегічної екологічної оцінки для документів державного планування у встановленому законодавством порядку.

Стратегічна екологічна оцінка застосовується для всебічного оцінювання об'єкта на етапі планування проекту документу державного планування, вона передбачає вивчення можливих альтернатив, заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до запропонованої містобудівної документації. Це системний інструмент оцінки, який підтримує та інформує про процес прийняття рішень. Він охоплює комплекс екологічно орієнтованих засобів щодо захисту навколишнього середовища, заходів, спрямованих на охорону і раціональне використання природних ресурсів, котрі забезпечують нормативні санітарно-гігієнічні параметри середовища міських і сільських поселень.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони навколишнього природного середовища, безпеки життєдіяльності та охорони здоров'я населення, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Стратегічна екологічна оцінка здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Об'єктом даної СЕО є «Детальний план за межами с.Ісківці Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322882700:05:001:0006» (далі – Проєкт, ДДП, ДПТ, МД).

МЕТОДОЛОГІЯ СЕО

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» (від 28 лютого 2019 року №2697-VIII). У цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року. Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі місцеві, регіональні, національні документи повинні, в першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля. Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлено сферу застосування та порядок здійснення СЕО, механізм проведення транскордонних консультацій, інформування про прийняте рішення та моніторингу впливу виконання документа державного планування на довкілля.

На виконання п.7 ч.1 ст. 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України наказом від 18.10.2023 р. №705 затверджено «Методичні рекомендації щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації».

Відповідно до методичних вказівок СЕО документів державного планування відбувається згідно визначених етапів:

Етап 1 Визначення обсягу СЕО.

На першому етапі здійснення СЕО був визначений обсяг стратегічної екологічної оцінки в якому були зазначені ключові екологічні проблеми, пов'язані з документом державного планування, щодо якого здійснюється СЕО, визначено коло органів влади, які братимуть участь у консультаціях, та зацікавлених сторін і необхідного ступеня залучення громадськості до консультацій і участі у СЕО.

При визначенні обсягу СЕО були визначені цілі охорони довкілля, що мають відношення до проекту документа державного планування (далі - ДДП), встановлені сфери охоплення СЕО, включно з географічними рамками, встановлений перелік та обсяг інформації, що використовується при здійсненні СЕО; попередньо визначені наслідки виконання заходів ДДП для довкілля, у тому

числі для здоров'я населення, основні заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків виконання ДДП.

Для виконання визначених обсягів в звіті СЕО було здійснено:

- характеристику стану довкілля населеного пункту;
- огляд позитивних і негативних наслідків, які можуть мати місце у разі виконання документа державного планування з зазначенням територій, які зазнають ці наслідки;
- визначення заходів щодо запобігання або пом'якшення факторів негативного впливу на навколишнє середовище;
- розгляд можливих альтернатив;
- підготовлено рекомендації до впровадження документа державного планування.

В рамках процедури проведення СЕО на офіційному сайті Виконавчого комітету Лубенської міської ради за посиланням [https://lubnyrada.gov.ua/mistobuduvannia-ta-arkhitektura/novyny/11451-zaiava-pro-vyznachennia-obsiahu-stratehichnoi-ekolohichnoi-otsinky-proektu-mistobudivnoi-dokumentatsii-detalni-plan-za-mezhamy-s-iskivtsi-lubenskoho-raionu-poltavskoi-oblasti-zemelna-dilianka-z-kadastrovym-pomerom-](https://lubnyrada.gov.ua/mistobuduvannia-ta-arkhitektura/novyny/11451-zaiava-pro-vyznachennia-obsiahu-stratehichnoi-ekolohichnoi-otsinky-proektu-mistobudivnoi-dokumentatsii-detalni-plan-za-mezhamy-s-iskivtsi-lubenskoho-raionu-poltavskoi-oblasti-zemelna-dilianka-z-kadastrovym-pomerom-5322882700050010006?highlight=WyJcdTA0NDFcdTA0MzVcdTA0M2UiXQ==)

5322882700050010006?highlight=WyJcdTA0NDFcdTA0MzVcdTA0M2UiXQ==

було опубліковано заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту документа державного планування та зареєстровано в Єдиній екологічній платформі «ЕкоСистема за № 28-10-10805-24 від 28.10.2024 року.

З 28.10.2024 року протягом 10 календарних днів приймалися зауваження і пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО.

Відповідно до частини 6 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», у строк що не перевищує 10 днів з дня внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту ДДП, Департаментом екології та природних ресурсів та Департаментом охорони здоров'я Полтавської ОВА, в межах своїх повноважень були надані зауваження та пропозиції, які необхідно врахувати при складанні звіту про стратегічну екологічну оцінку.

Етап 2 Складання звіту про СЕО.

На другому етапі був проведений збір та аналіз інформації про поточний стан довкілля, використані вихідні дані, що були надані для розробки детального плану, а також дані регіональної доповіді про стан навколишнього середовища Полтавської області за попередні роки.

На основі зібраної інформації були визначені сильні і слабкі аспекти екологічної ситуації в межах населеного пункту, а також можливості і загрози, які впливатимуть на екологічну ситуацію, якщо документ державного планування не буде прийнятий.

Була проведена оцінка запропонованих заходів СЕО в контексті їх відповідності державній правовій базі та регіональним екологічним цілям, визначені чинники змін антропогенного та природного характеру, що обумовлені економічними, адміністративними, демографічними і соціально-культурними чинниками, а також рівнем розвитку промисловості та сільського господарства.

Документ державного планування (ДДП) — містобудівна документація, для якого здійснюється СЕО передбачає конкретні заходи і проекти, що мають територіальну прив'язку, тому оцінюється вплив пропонованих заходів на складові довкілля (вплив на атмосферне повітря, воду, ґрунти, природні ресурси, флору і фауну), а також на стан здоров'я та добробут населення (небезпека для здоров'я населення, соціально-економічні наслідки, управління відходами, транспорт, розвиток інфраструктури, естетичні характеристики території, використання ландшафтів для рекреаційних цілей тощо).

На основі проведеної оцінки був підготовлений звіт про стратегічну екологічну оцінку з рекомендаціями щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації ДДП.

Етап 3 Проведення громадського обговорення та консультацій.

На третьому етапі проводяться громадські обговорення та консультації: обговорення документації, збір і врахування пропозицій зацікавлених сторін, органів влади та громадськості.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» повідомлення про оприлюднення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку розміщується на офіційному веб-сайті замовника, а у сільських населених пунктах - також не менш як у трьох публічних місцях (на дошках оголошень органів місцевого самоврядування, об'єктів соціально- культурного призначення, на стаціонарно обладнаних зупинках маршрутних транспортних засобів, у місцях, визначених та обладнаних органами місцевого самоврядування, та в інших місцях масового перебування населення), та вноситься ним до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки. Замовник забезпечує розміщення повідомлення та доступ до проекту документа державного планування і звіту про стратегічну екологічну оцінку протягом усього строку громадського обговорення.

Строк громадського обговорення встановлюється замовником і не може становити менш як 30 днів з дня оприлюднення повідомлення, передбаченого частиною четвертою статті 12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Громадське обговорення у процесі стратегічної екологічної оцінки проектів містобудівної документації на місцевому рівні проводиться в порядку, визначеному Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» для громадського обговорення проектів містобудівної документації на місцевому рівні.

За результатами громадського обговорення замовник готує довідку про громадське обговорення, в якій підсумовує отримані зауваження і пропозиції та зазначає, яким чином у документі державного планування та звіті про стратегічну екологічну оцінку враховані зауваження і пропозиції, надані відповідно до цієї статті (або обґрунтовує їх відхилення), а також обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду. До довідки додаються протокол громадських слухань (у разі проведення) та отримані письмові зауваження і пропозиції. Довідка про громадське обговорення є публічною інформацією та вноситься замовником до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Етап 4. Врахування звіту про СЕО, результатів громадського обговорення та консультацій.

На четвертому етапі здійснюється врахування у звіті про стратегічну екологічну оцінку та документі державного планування, результатів громадського обговорення та консультацій.

Здійснюється розроблення остаточного проекту документації з СЕО та передача замовнику для розгляду та ухвалення. В звіті забезпечується врахування рекомендацій зацікавлених органів влади та громадськості.

Невраховані рекомендації також мають бути відображені в пакеті документів з СЕО з поясненням причин неврахування, а саме у довідці про консультації та громадське обговорення.

Рекомендації СЕО мають бути максимально враховані в кінцевому варіанті ДДП. Розробники ДДП мають зазначити, які рекомендації були враховані, а які - ні і чому.

Етап 5. Інформування про затвердження ДДП.

П'ятий етап передбачає інформування про затвердження ДДП. Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування (крім інформації, яка відповідно до закону становить державну таємницю або належить до інформації з обмеженим доступом), рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Етап 6. Моніторинг наслідків виконання ДДП.

Шостий, заключний етап здійснення СЕО являє собою моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Замовник у межах компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я

населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Рекомендується на даному етапі створення системи моніторингу та оцінки впливу ДДП на довкілля на основі пропозицій документації з СЕО, щодо організації системи моніторингу впливу впровадження ДДП на довкілля.

Результати такого моніторингу необхідно буде враховувати під час оновлення ДДП або підготовки нових стратегічних документів.

Відповідальним за проведення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення є замовник відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Редакція СЕО – даний звіт є результатом проведення етапу № 1 та 2, здійснення стратегічної екологічної оцінки, відповідно до ст. 9 ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку».

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

1.1. Зміст та основні цілі детального плану території

Детальний план території є містобудівною документацією місцевого рівня, що уточнює положення генерального плану населеного пункту та визначає планувальну організацію та розвиток частини території, *метою якого є:* формування принципів планувальної організації забудови земельних ділянок в межах території проектування; уточнення та визначення планувальної організації, функціонального призначення, просторової композиції, параметрів забудови та ландшафтної організації території проектування; визначення всіх планувальних обмежень використання території проектування згідно з державними будівельними нормами та санітарно-гігієнічними вимогами; визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки; забезпечення комплексності забудови території; визначення доцільності, обсягів, послідовності будівництва; визначення можливості розвитку Фермерського господарства «ВІТАС» І К за адресою: Полтавська область, Лубенський район, Лубенська міська територіальна громада, село Ісківці, земельна ділянка з кадастровим номером 5322882700:05:001:0006. Детальний план території розробляється з урахуванням обмежень у використанні земель, встановлених відповідно діючих норм та правил.

Головними завданнями розвитку території являються:

- створення на сільській території господарської системи, яка може розвиватися самостійно на підставі формування економічного обороту природних ресурсів у результаті розвитку конкурентоспроможного і гармонійного екологічно сільського господарства, диверсифікації агровиробництва, підвищення економічної активності мешканців, відродження діючих та розвиток нових форм виробництв, розвиток сучасної виробничої та інформаційної інфраструктури, розвиток місцевої промисловості з переробки сільськогосподарської сировини, всебічний розвиток кооперації у виробничій, збутовій, фінансовій та інших сферах, зміцнення ринкового простору та відповідних виробничо-збутових зв'язків;
- підвищення привабливості проживання населення на сільських територіях;
- підвищення конкурентоспроможності сільської території. Сталий розвиток будь-якої території визначається сукупністю соціально-економічних і природно-екологічних чинників.

Під час розроблення документації було враховано чинні законодавчі та нормативні документи, зокрема:

- Земельний кодекс України;
- Водний кодекс України;

- Закон України «Про основи містобудування»;
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закон України «Про охорону атмосферного повітря».
- Закон України «Про охорону археологічної спадщини»;
- Закон України «Про охорону культурної спадщини»;
- Закон України «Про управління відходами».

Під час проектування враховано вимоги:

- ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди»;
- ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди»;
- ДБН В.2.3-15:2007 «Автостоянки й гаражі для легкових автомобілів»;
- ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій» (із змінами);
- ДБН В.1.2-4:2019 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту»;
- ДБН В.2.2-5:2023 «Захисні споруди цивільного захисту»;
- ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;
- ДБН В.2.3-5-2018 Зміна №1 «Вулиці і дороги населених пунктів»;
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів.

Територія проектування, площею 12,7106га розташована на південний захід від села Ісківці на території Лубенської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області. За містобудівними умовами територія, на яку розробляється детальний план території, розташована за межами с. Ісківці. Територія проектування межує:

- з півночі – з землями сільськогосподарського призначення;
- зі сходу – схил (Мокрогузівська гора) в бік с. Ісківці заліснений зеленими насадженнями, далі 4 ділянки садибної забудови (близько 70 м від джерел шкідливості);
- з півдня – з проїздом до с. Ісківці, зелені насадження;
- на заході – місцева автодорога, землі сільськогосподарського призначення.

(рис. 1.1).

На даний момент на території, на яку розробляється Детальний план знаходяться об'єкти молочно-товарного комплексу Фермерського господарства «ВІТАС» І К. Територія підприємства є діючою зі сталою забудовою. Основні критерії для подальшого розвитку підприємства: збільшення потужності сільськогосподарського підприємства, забезпечення споживачів високоякісною продукцією та інших виробництв доброякісною сировиною, покращення якості виробництва, покращення умов утримання тварин, покращення матеріально-технічної бази підприємства, покращення умов праці на виробництві, створення додаткових робочих місць, що створює умови для сталого розвитку села Ісківці, підтримання екологічної рівноваги на території, визначення та впорядкування

планувальних обмежень у використанні земельної ділянки, забезпечення належного рівня благоустрою території.

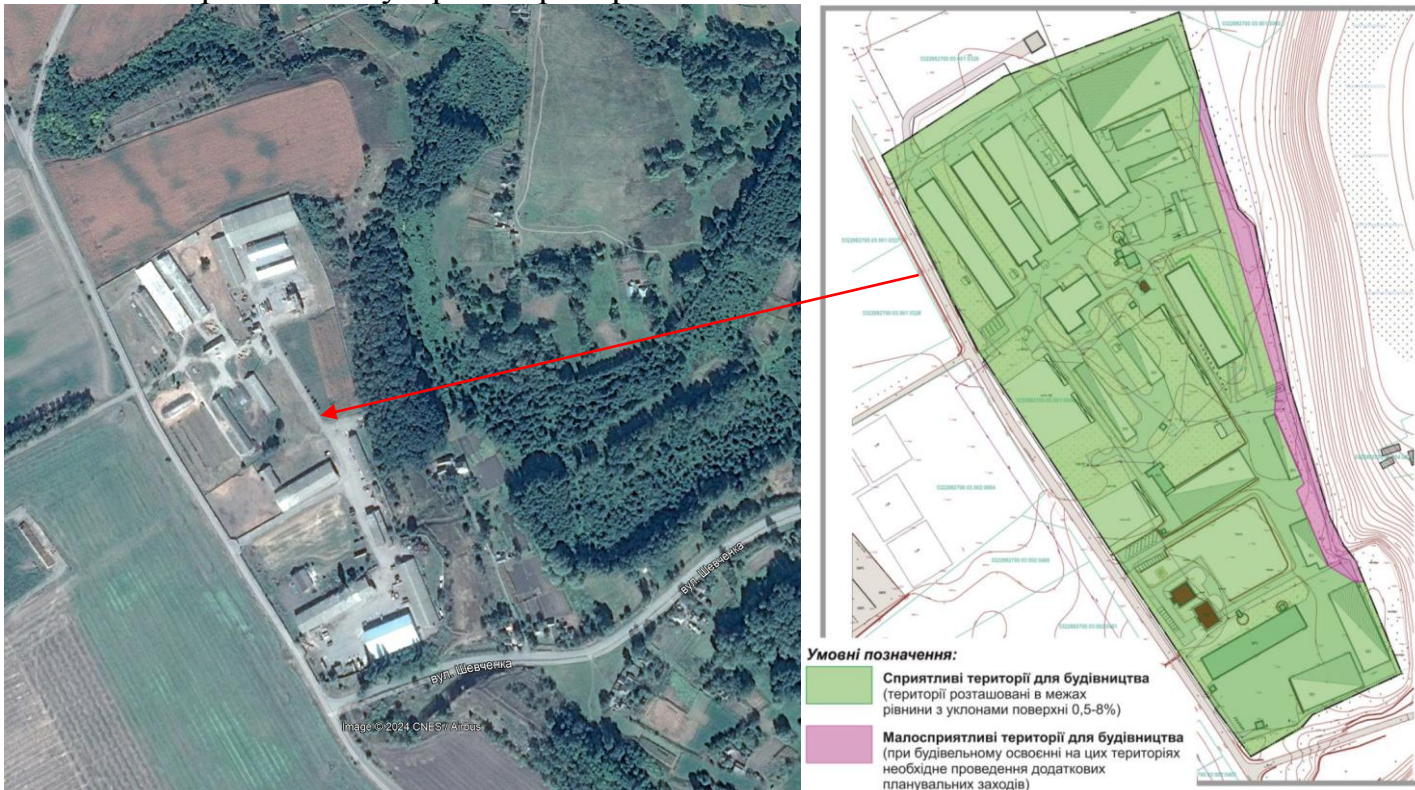

Рис.1.1 - Фрагмент із Google/maps

Цінні зелені насадження на території проектування відсутні.

При обстеженні території розміщення об'єктів проектування будь-яких рекреаційних територій, земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, пам'яток архітектури, культури та мистецтва виявлено не було. На території проектування не залягають корисні копалини, територія не забруднена радіоактивними речовинами.

Територіальний розвиток населених пунктів та їх транспортних магістралей в бік запланованого об'єкту проектування не передбачається.

Відповідно до планувальних рішень Схеми планування території Полтавської області, розробленої Українським державним науково-дослідним інститутом проектування міст «Діпромiсто» та затвердженої рішенням Полтавської обласної ради у 2013 р. територія детального планування – це землі виробничих підприємств за межами населеного пункту. Проектними рішеннями передбачено будівництво нових споруд та реконструкцію існуючих будівель сільськогосподарського комплексу для збільшення потужності виробництва: будівництво приміщень для утримання тварин, реконструкція виробничо-складських приміщень, будівництво адміністративно-побутового корпусу, облаштування пожежного пункту, будівництво очисних споруд виробничо-побутових стічних вод та благоустрій і озеленення території.

Умовні позначення:

сучасний стан	розрахунковий строк	ТЕРИТОРІЇ СЕЛЬБИЩІ ТА ВИРОБНИЧІ		ЛУКИ
		ТЕРИТОРІЇ СІЛ		БОЛОТА ТА ЗАБОЛОЧЕНІ ЗЕМЛІ
		ТЕРИТОРІЇ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ		САДИ
		ЗРОШУВАЛЬНІ ЗЕМЛІ		ІНШІ ТЕРИТОРІЇ
		ОСУШУВАНІ ЗЕМЛІ		

Рис.1.2 - Схема розташування території детального плану території в системі планувальної структури на прикладі Схеми планування території Полтавської області, УДНДІ проектування міст «Діпромiсто», 2013 р.

Характеристика ділянки

Фактично в межах території детального планування 5 земельних ділянок: 1 з них – комунальної власності Лубенська міська рада (правонаступник Ісковецької сільської ради), що перебуває в оренді Фермерського господарства "ВІТАС" І К, 3 – комунальної власності (власник Лубенська міська рада), що перебуває у користуванні АТ «Полтаваобленерго», але право на які не внесено в Національну кадастрову систему. Також 1 ділянка комунальної власності - не сформована (табл. 1.1).

У межах території детального планування є територія (1 ділянка площею 0,5440 га) не надана у власність чи користування громадянам чи юридичним особам, що перебуває в запасі та не сформована у земельні ділянки.

*Таблиця 1.1 – Перелік земельних ділянок наданих у власність (користування)
із зазначенням категорії та виду цільового призначення*

№ з/п	Кадастровий номер земельної ділянки	Категорія земель	Цільове призначення земельної ділянки	Форма власності	Власник	Користувач	Площа земельної ділянки, га	Обмеження щодо використання земельних ділянок (внесені в НКС)	
Ділянки, відомості про які внесено до Державного земельного кадастру									
1	5322882700:05:001:0006	Землі сільськогосподарського призначення	01.01 Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	Комунальна	Лубенська міська рада (правонаступник Ісковецької сільської ради)	ФГ "ВІТАС" І К	12,1613	01.05 Охоронна зона навколо (уздовж) об'єкта енергетичної системи - 0,3932 га 03.Санітарні зони, відстані, розриви - 11,6378 га	
Ділянки, відомості про які відсутні в Державному земельному кадастрі									
1	Відсутній	Землі сільськогосподарського призначення	01.01 Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	Комунальна	Лубенська міська рада		0,5440		
2	Відсутній	Землі промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення	14.02 Для розміщення,будівництва,експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів передачі електричної та теплової енергії	Комунальна	Лубенська міська рада	АТ "Полтаваобленерго"	0,0025		
3	Відсутній	Землі промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення	14.02 Для розміщення,будівництва,експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів передачі електричної та теплової енергії	Комунальна	Лубенська міська рада	АТ "Полтаваобленерго"	0,0014		
4	Відсутній	Землі промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення	14.02 Для розміщення,будівництва,експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів передачі електричної та теплової енергії	Комунальна	Лубенська міська рада	АТ "Полтаваобленерго"	0,0014		
Загальна площа							12,7106 га		

Враховуючи функціональне використання території, що склалося, детальним планом визначене наступне зонування території сільськогосподарського підприємства:

- зона розміщення та експлуатації виробничих (тваринницьких) будівель і споруд молочно - товарного комплексу (корівники, телятник, доїльний зал, вигульно-кормові майданчики, допоміжні будівлі тощо), складає найбільший відсоток загальної території і розташовується в північно- західній частині;

- складська зона (розміщення складських будівель по зберіганню кормів, обладнання та інвентаря, а також допоміжних приміщень і споруд), розташована в східній частині ділянки;

- адміністративно-побутова зона (розміщення будівель адміністративного та побутового призначення), розташована біля головного в'їзду на територію в південно-західній частині ділянки;

- зона об'єктів інженерно-технічного обслуговування (водозабірна свердловина, водонапірні вежі, КТП, дизель - генератор);

- транспортно-складська зона (внутрішні проїзди, АЗС, майданчики зберігання автотранспортних засобів);

- зона зелених насаджень, розташовується на вільних від забудови територіях.

Виробнича та складська зона відокремлені одна від одної асфальтовими проїздами та мають відокремлені заїзди на свої території і, за необхідністю, можуть функціонувати окремо.

В центральній частині ділянки, на межі виробничої та складської зони заплановане розміщення об'єктів пожежної безпеки - пожежного депо III типу (пожежного підрозділу) та резервуарів протипожежного запасу води.

Детальним планом на території проектування передбачено раціональне розміщення нової забудови та проїздів з забезпеченням санітарних та протипожежних розривів між будівлями, зручного транспортного обслуговування об'єктів та зручних пішохідних зав'язків.

Існуючі споруди по зберіганню кормів для забезпечення потреб молочно-товарного комплексу, розміщені на окремій сформованій земельній ділянці за межами території проектування. Ділянка з комплексом споруд по зберіганню кормів розташована з західного боку від основної ділянки на відстані 150 м, відмежована від неї місцевою автодорогою і має з нею сполучення по проїзду з твердим покриттям. Санітарно-захисна зона споруд по зберіганню кормів - 100 м.

На даний час 6,1010 га території проектування є незабудованими, з них газонним покриттям та належним благоустроєм забезпечено близько 84% (5,1546 га). Згідно проектних рішень площа зелених насаджень обмеженого використання в межах території проектування складатиме 5,1832 га, з них 1,4875 га становитимуть захисне озеленення та 3,6957 га газонне покриття.

Містобудівна ситуація території проектування відображена у графічній частині детального плану території. У таблиці 1.1 представлено: перелік даних ділянок із зазначенням категорій та цільового використання (згідно даних ДЗК); наявність обмеження у використанні земельних ділянок.

Існуючі обмеження у використанні земельних ділянок

У межах території проектування та на прилеглих територіях діють наступні планувальні обмеження (табл. 1.2):

Таблиця 1.2 - Проектні планувальні обмеження

Назва об'єкту	Нормативна відстань, м	Примітки
Санітарно-захисна зона навколо об'єкта (код 03.01).		
Ферми молочного та м'ясного напрямку в державних та колективних підприємствах з поголів'ям корів: більше 600 голів	300	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 №173, додаток 5 Відповідно до ВНТП – АПК -01.05 «Скотарські підприємства» прим. п.3 табл.1 при реконструкції та розширенні існуючих ферм за погодженням з місцевими органами державного санітарного та ветеринарного нагляду розміри СЗЗ можуть бути скорочені до трьох разів з урахуванням конкретних умов, що склалися.

Гаражі та підприємства по ремонту, технічному обслуговуванню та зберіганню сільськогосподарських машин та автомобілів при числі двигунів до 100 одиниць	100	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 №173, додаток 5
Склади зберігання сільськогосподарської продукції: грубих кормів	100	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 №173, додаток 6
Охоронні зони навколо (уздовж) об'єкта енергетичної системи (код 01.05)		
Охоронна зона повітряної лінії електропередач 10кВ (по обидві сторони лінії від крайніх дротів)	15	ЗУ «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів»; ДБН Б.2.2-12 2019 Планування та забудова територій Правила охорони електричних мереж, затверджені постановою КМУ від 27.12.2022 р. № 1455
Відстані від інженерних комунікацій до фундаментів будинків і споруд		
Водопровід і напірна каналізація	5	Додаток И.1 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»
Самопливна каналізація (побутова і дощова)	3	
Локальні очисні споруди побутової каналізації типу —Біоталл	15	п. 17.1.1., табл. 30 ДБН В.2.5-75:2013 —Каналізація. Зовнішні мережі і споруди, технічні умови ЛОС —Біоталл
Локальні очисні споруди поверхневих вод типу —ЕКМАл	15	п. 17.1.1., табл. 30 ДБН В.2.5-75:2013 —Каналізація. Зовнішні мережі і споруди, технічні умови ЛОС —ЕКМАл
Водонепроникні ємності збору виробничих стоків	8	п. 17.1.1., табл. 30 ДБН В.2.5-75:2013 —Каналізація. Зовнішні мережі і споруди, технічні умови ЛОС —Біоталл
Мінімальні протипожежні відстані		
Модульна автозаправна станція: стосовно об'єктів громадської та житлової забудови	50	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 №173, п.5.32 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», таб 15.6
стосовно виробничих, складських, адміністративних та побутових будинків і споруд промислового підприємства	30	

Одночасно з тим, при проектуванні повинні бути враховані відстані від підземних інженерних мереж (водопровід, напірна та самопливна каналізація)

до фундаментів проектних будівель і споруд (додаток И.1 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»), а також нормативні протипожежні відстані між будівлями та спорудами (розділ 15, табл 15.3 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»).

Проведеним аналізом існуючого стану території проектування не виявлено інших обмежень для реалізації запланованої на даній території містобудівної діяльності.

Ділянка проектування перебуває за межами території об'єктів культурної спадщини та їх охоронних зон, а також, за межами території об'єктів природно-заповідного фонду та їх охоронних зон.

Переважає (основний) вид використання території (земельної ділянки) – використання, яке відповідає виду функціонального призначення території для даної функціональної зони і займає сумарну площу території не менше 60 відсотків в межах однієї функціональної зони.

Забудова території та господарська діяльність

В межах території проектування відсутні житлові будинки постійного проживання, об'єкти житлової інфраструктури та об'єкти обслуговування населення.

Відстані від будівель сільськогосподарського підприємства до найближчих житлових будинків в східному напрямку приблизно 70 метрів, що менше нормативних відстаней згідно з санітарною класифікацією об'єктів (Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 №173).

В межах території проектування відсутні ділові та інноваційні центри. Найближчий адміністративно-діловий заклад знаходиться в селі Ісківці на відстані 2,4 км.

На підставі комплексного аналізу містобудівної ситуації фактично має місце зонування території підприємства з розміщенням виробничих, складських та допоміжних приміщень, будівель, споруд інженерного забезпечення, проїздів та майданчиків.

В межах території проектування розміщуються потужності сільськогосподарського підприємства - Фермерського господарства «ВІТАС» І К., а саме, молочно-товарний комплекс. Територія підприємства є діючою зі сталою забудовою, має тверде покриття проїздів та майданчиків, необхідне інженерне забезпечення.

Територія сільськогосподарського підприємства поділяється на зони:

- виробнича зона;
- складська зона;
- зона об'єктів інженерно-технічного обслуговування;

- транспортна зона (внутрішні проїзди, майданчики зберігання автотранспортних засобів);
- адміністративно-побутова зона;
- зона зелених насаджень внутрішнього користування. На ділянці розташовані виробничі та допоміжні будівлі молочно-товарного комплексу, а саме: чотири корівника, складські будівлі для зберігання сільськогосподарської продукції, господарського обладнання та інвентаря, критий тік, критий майданчик для зберігання сільгосптехніки, мала АЗС, підсобні приміщення для забезпечення потреб підприємства, адміністративно-побутова будівля.

Територія забезпечена мережами електро- і водопостачання. На ділянці розташована КТП 10/0,4 кВ, від якої відгалужуються повітряні та кабельні лінії електропередач 0,4 кВ. В західній частині земельної ділянки розміщується свердловина для забезпечення потреб молочно-товарного комплексу, у тому числі на пожежогасіння, а також трубчаті колодязі технічної води. Для відведення стоків використовуються локальні очисні споруди.

Територія має тверде покриття проїздів та майданчиків. Головний та два додаткові в'їзди на територію підприємства здійснюється з місцевої автодороги з південно-західного боку.

При обстеженні території для розміщення об'єктів проектування, будь-яких рекреаційних територій, земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, пам'яток архітектури, культурної спадщини та мистецтва виявлено не було.

Транспортне сполучення

Територія проектування має транспортне сполучення по автодорозі місцевого значення О1717374 з адміністративним центром Лубенської міської територіальної громади містом Лубни. Село Ісківці знаходиться на відстані 25 км по автодорозі територіального значення від центральної частини м.Лубни. Відстань від с.Ісківці по автодорозі О1717374 до її примикання до європейського автошляху Е40– 16,5 км.

Інженерне забезпечення території

Території проектування в цілому забезпечена необхідними інженерними мережами та спорудами.

Водопостачання та водовідведення

Джерелом водопостачання сільськогосподарського підприємства - Фермерського господарства «ВІТАС» І К. для забезпечення потреб молочно-товарного комплексу, у тому числі на пожежогасіння, є свердловина, що розташована в західній частині земельної ділянки, а також трубчаті колодязі технічної води. Для зберігання запасу води на території знаходяться 2 водонапірні вежі.

Для водопостачання території прийнята виробнича та протипожежна система з подачею води на зовнішнє пожежогасіння від існуючої водонапірної вежі та колодязів технічної води.

Для відведення стічних вод використовуються кілька локальних очисних споруд, що розташовані поруч з об'єктами, з яких здійснюється водовідведення.

Норми середньодобового споживання питної води для тварин, що розміщені на молочно - товарній фермі приймаються згідно з додатком 4, ДБН В.2.2-1-95 «Будівлі і споруди для тваринництва», табл.24 ВНТП-АПК-0105 «Скотарські підприємства». Норми середньодобового споживання технічної води приймаються згідно з табл.24 ВНТП-АПК-0105 «Скотарські підприємства». Для нормального функціонування молочно-товарного комплексу та виконання в повному обсязі всіх операцій технологічного процесу виробництва молока орієнтовно необхідні наступні ресурси: водні ресурси 800 м³/добу (напування – 560 м³/добу, охолодження корів – 150 м³/добу, мийка обладнання – 30 м³/добу, мийка залу – 20 м³/добу, приготування кормів – 10 м³/добу, побутові витрати – 10 м³/добу, непередбачувані витрати – 20 м³/добу).

Поливання зелених насаджень і твердих покриттів здійснюється окремою системою поливального водопроводу для чого можуть бути використані очищені поверхневі води та трубчаті колодязі технічної води, що розташовані по території проектування.

Для потреб пожежогасіння передбачається облаштування протипожежного водопроводу з розміщенням пожежних гідрантів з урахуванням 200 м радіусу обслуговування і прокладання рукавних ліній по дорогах з твердим покриттям, та будівництво двох пожежних резервуарів, у відповідності до вимог ДБН. Зовнішня протипожежна мережа поєднується із мережею господарського водопостачання. Мережу водопроводу пропонується облаштувати пожежними гідрантами.

На час розроблення детального плану територія забезпечена системою каналізування. В межах території проектування передбачається централізована система господарсько-побутової каналізації з відведенням стоків в локальні очисні споруди та водонепроникні колодязі, що розташовані в межах ділянки.

Внутрішня каналізація тваринницьких будівель передбачається двох типів для відведення: а) виробничих стічних вод від миття тварин, прибирання приміщень, від миття устаткування (посуду, апаратури тощо), а також від проточних напувалок; б) господарсько-побутових вод від санітарних приладів.

Схему каналізування прийнято наступну:

- господарсько-побутові стоки від споруд самопливними мережами надходять на локальні очисні споруди типу, що проектуються, звідки умовно-чисті води надходять на точки скидання, також можливе застосування водонепроникних колодязів з подальшим вивезенням на утилізацію за допомогою спеціалізованого транспорту;

- виробничі стоки від миття тварин, прибирання приміщень, тощо самопливними мережами надходять у водонепроникні ями з подальшим вивезенням на утилізацію за допомогою спеціалізованого транспорту.

Орієнтовна кількість стоків молочно-товарного комплексу за добу: виробничих - 48 м³/добу; господарсько-побутових - 10 м³/добу. Орієнтовна кількість стоків господарської зони за добу: - господарсько-побутових - 0,3 м³/добу. Остаточний розрахунок самопливних мереж господарсько-побутової каналізації буде прийнятий на подальших стадіях проектування.

Змінити на краще ситуацію може лише будівництво очисних споруд глибокого біологічного очищення з улаштуванням доочищення і доведенням показників зворотних вод до якості технічної води (БСК₅ до 4 мг/л, завислі речовини до 3 мг/л). Очисні споруди повинні бути такими, що застосовують сучасні технології і мають сигналізацію при пошкодженні при експлуатації. Будівництво самопливних мереж передбачається з застосуванням пластмасових каналізаційних зовнішніх труб і колодязів провідних фірм, що виключають утікання неочищених стоків в ґрунт.

В якості очисних споруд господарсько-побутової каналізації пропонується установка «ВІЮТАЛ-» для глибокої біологічної очистки стічних вод продуктивністю до 250 м. куб./добу.

Організація відведення дощових та талих вод з даної території розрахована з урахуванням рельєфу місцевості та спрямована на локальні очисні споруди. Після очищення поверхневі води можуть використовуватися у технологічних цілях. Для очищення найбільш забрудненої частини поверхневих стічних вод містобудівною документацією передбачено використання локальних очисних споруд (ЛОС) типу “ЕКМА”, що розроблені “ЕКОПОД” м. Київ.

Електропостачання

Територія проектування електрифікована. Розподіл електроенергії на території, що розглядається, здійснюється через трансформаторні підстанції 10/0,4кВ (ТП-10/0,4кВ) по повітряним та кабельним лініям електропередач. В межах території проектування, вздовж західної межі, транзитом проходить повітряна лінія електропередачі ПЛ 35 кВ.

Газопостачання та теплопостачання

В межах території проектування та на прилеглих територіях мережі газопостачання відсутні.

Інженерна підготовка та благоустрій території

Інженерна підготовка території включає комплекс заходів щодо забезпечення придатності території для містобудування, захисту її від несприятливих антропогенних і природних явищ та поліпшення екологічного стану, який визначається на підставі інженерно-будівельної оцінки території.

Організація благоустрою території сільськогосподарського підприємства виконана частково. Озеленення території представлено зеленими насадженнями вздовж вулиць та проїздів та групами дерев та чагарників на території працюючих об'єктів. Проектом передбачено озеленення вільних майданчиків на всіх ділянках проектування. Також планується смуга озеленення в північній частині території підприємства, що висаджується з метою додаткового санітарного захисту житлової забудови.

Згідно з оцінкою території за природними умовами, проектна територія відноситься до сприятливої для будівництва.

Розміщення, збирання та тимчасове зберігання відходів на території діючого підприємства та подальше поводження з ними здійснюється згідно Закону України «Про управління відходами». Зберігання відходів здійснюється у спеціально відведених місцях відповідно до санітарних норм і правил утримання територій. Вивезення побутових відходів передбачається спеціалізованим автотранспортом відповідно до угоди із спеціалізованою організацією на офіційне місце їх утилізації. На території діючого підприємства Фермерське господарство «ВІТАС» І К утилізація чи захоронення відходів не здійснюється.

Проектом детального плану передбачені місця для карантинування підстилки та рідкої фракції на території молочно-товарного комплексу. По закінченню карантинного терміну гній вивозиться в робоче гноєсховище за межами молочно-товарного комплексу. Прийняті способи утилізації гною повинні забезпечувати економічне-доцільне і безпечне у ветеринарно-санітарному відношенні використання всієї кількості гною, яка надходить від тварин.

Цільовий аналіз.

При проведенні цільового аналізу формується перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, і здійснюється подальший аналіз проекту ДДП на відповідність цим цілям. Перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, необхідних для проведення цільового аналізу формуються на етапі визначення обсягу СЕО. Якщо проект ДДП включає певні заходи, важливо оцінити відповідність цих заходів цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення.

Узагальнення відповідності заходів ДДП цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення наведено в табл. 1.3.

Таблиця 1.3 - Відповідність заходів ДДП цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення

Цілі з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення	Проект ДДП
Дотримання законодавства у сфері охорони атмосферного повітря	<p>Викиди в атмосферне повітря будуть надходити від роботи спецтехніки і механізмів під час підготовчих і будівельних робіт (реконструкції) та під час експлуатації проектного об'єкту. Проектом передбачається застосування справної техніки та обладнання, дотримання технології виконання робіт, виконання інженерної підготовки, озеленення та благоустрою території, що дозволить зменшити шкідливий вплив на атмосферне повітря.</p> <p>Житловий фонд в межах території, що розглядається проектом детального планування, відсутній. Детальним планом не передбачається створення нової житлової забудови.</p> <p>Відстані від будівель сільськогосподарського підприємства до найближчого житлового будинку – 70 метрів, що менше нормативних відстаней згідно з санітарною класифікацією об'єктів (Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 №173).</p> <p>Відповідно статті 11 Закону України “Про охорону атмосферного повітря” викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами можуть здійснюватися після отримання Дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.</p>
Запобігання забруднення водних ресурсів	<p>Інженерна підготовка території включає в себе вертикальне планування, відведення поверхневих і талих вод, виконання санітарно-інженерних умов. Вертикальне планування території виконано з урахуванням максимального збереження природнього рельєфу та ґрунтового покриву, забезпеченням нормативних ухилів проїздів, влаштуванням відведення поверхневих і талих вод.</p> <p>Внутрішня каналізація тваринницьких будівель передбачається двох типів для відведення: а) виробничих стічних вод від миття тварин, прибирання приміщень, від миття устаткування (посуду, апаратури тощо), а також від проточних напувалок; б) господарсько-побутових вод від санітарних приладів. Для очищення стічних вод у підприємства на балансі знаходяться локальні очисні споруди. В якості очисних споруд господарсько-побутової каналізації передбачається установка «BIOTAL-» для глибокої біологічної очистки стічних вод продуктивністю до 250 м. куб./добу.</p> <p>Організація відведення дощових та талих вод з даної території розрахована з урахуванням рельєфу місцевості та спрямована на локальні очисні споруди. Після очищення поверхневі води можуть використовуватися у технологічних цілях. Для очищення найбільш забрудненої частини поверхневих стічних вод передбачено використання локальних очисних споруд (ЛОС) типу “ЕКМА”, що розроблені “ЕКОПОД” м. Київ.</p>

Відновлення земель, ґрунтового покриву	<p>Передбачається тверде покриття проїздів та майданчиків. Відкриті території зміцнюються рослинним шаром ґрунту з висівом трав'яного покриву та висадкою декоративних рослин, що запобігатиме ерозії ґрунтів. В місцях забудови і влаштування дорожнього покриття, значних виїмок і підсіпок ґрунту, рослинний шар слід зрізати і перемістити до місць складування з послідуочим використанням для озеленення території та рекультивациі непридатних територій.</p> <p>Розміщення, збирання та тимчасове зберігання відходів на території діючого підприємства та подальше поводження з ними здійснюється згідно Закону України «Про управління відходами». Зберігання відходів здійснюється у спеціально відведених місцях відповідно до санітарних норм і правил утримання територій. Вивезення побутових відходи передбачається спеціалізованим автотранспортом відповідно до угоди із спеціалізованою організацією на офіційне місце їх утилізації. На території діючого сільськогосподарське підприємство ФГ «ВІТАС»І К утилізація чи захоронення відходів не здійснюється.</p> <p>Проектом детального плану передбачені місця для карантинування підстилки та рідкої фракції на території молочно-товарного комплексу. По закінченню карантинного терміну гній вивозиться в робоче гноєсховище за межами молочно-товарного комплексу. Прийняті способи утилізації гною повинні забезпечувати економічне-доцільне і безпечне у ветеринарно-санітарному відношенні використання всієї кількості гною, яка надходить від тварин.</p>
Збереження традиційного середовища, об'єктів ПЗФ, біорізноманіття	<p>При обстеженні території розміщення об'єктів проектування будь-яких рекреаційних територій, земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, пам'яток архітектури, культури та мистецтва виявлено не було. На території проектування не залягають</p> <p>Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт виявлено знахідку археологічного або історичного характеру(уламків посуду, кісток, знарядь праці, зброї і т.д.), то згідно ст. 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини», виконавець робіт зобов'язаний зупинити їх подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи.</p>

1.2. Зв'язок ДДП з іншими документами державного планування

У процесі розробки ДПТ і проведення СЕО були враховані такі програми і плани, які діють на національному, регіональному та місцевому рівнях, і визначають передумови прийняття проектних рішень:

- Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», прийнятий 28.02.2019 р., введений у дію 01.01.2020 р. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 16, ст.70).
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» ;
- Закон України «Про засади державної регіональної політики»;
- Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закон України «Про природно-заповідний фонд України»;
- Закон України «Про рослинний світ»;
- Закон України «Про тваринний світ»;
- Закон України «Про екологічну мережу України»;

- Закон України «Про охорону земель»;
- Закон України «Про управління відходами»;
- Закон України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних ресурсів»;
- Кодекси України: Лісовий кодекс України, Водний кодекс України, Земельний кодекс України;
- Постанова Кабінет Міністрів України Про Концепцію збереження біологічного різноманіття України, Концепція Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005–2025 роки;
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки»;
- Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» Указ Президента України від 30.09.2019 № 72»;
- Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року, схвалена рішенням Міжвідомчої комісії із забезпечення виконання Рамкової конвенції ООН про зміну клімату (протокол від 16 лютого 2018 р. № 1), відповідно до пункту 289 Плану пріоритетних дій Уряду на 2018 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. № 244-р.;
- розпорядження КМУ від 30 травня 2024 р. № 483-р «Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках».
- Концепція боротьби з деградацією земель та опустелюванням, Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням;
- Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, Національний план управління відходами до 2030 року, проект Регіонального плану управління відходами Полтавської області до 2030 року, проект Національного плану управління відходами до 2033 року;
- Стратегія розвитку Полтавської області на 2021–2027 роки,
- Стратегія розвитку Лубенської територіальної громади на 2024- 2027 роки;
- Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022-2027 роки (програма «Довкілля-2022»);
- Регіональна схема формування екологічної мережі Полтавської області (погоджена розпорядженням Полтавської обласної державної адміністрації від 14.02.2022 № 58 та затверджена рішенням пленарного засідання чотирнадцятої позачергової сесії восьмого скликання Полтавської обласної ради від 26 липня 2022 р. № 457).

При підготовці МД і проведення СЕО враховані завдання інших документів державного планування, а саме: Стратегії з питань екологічної збалансованості

розвитку територіальних громад Асоціації міст України на період до 2030 року (затверджено рішенням Правління Асоціації міст України 21 березня 2017 року № 4), Національних програм «Плану відновлення України».

Також проєкт МД враховує положення, які стосуються охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів, передбачає виконання зобов'язань та заходів у відповідній сфері, визначених програмами, стратегіями, програмами та іншими документами загальнодержавного рівня, а також міжнародними угодами, Стороною яких є Україна, у тому числі: Національним планом дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабнету Міністрів України 21.04.2021 № 443-р; Планом заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 932-р; Національним планом дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 271-р; рішенням Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 №20, зокрема стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах» (до 2020 року передбачалося досягнення стабільного рівня органічного вуглецю (гумусу) у ґрунтах сільськогосподарських угідь не нижче за базову лінію станом на 2010 рік (3,14 % в середньому по Україні, у т.ч. у розрізі зон: Полісся - 2,2%; Лісостеп - 3,19 %; Степ - 3,40 %), а до 2030 року - планується збільшення не менше ніж на 0,1 %), а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямками «Відновлення зрошення і поліпшення еколого-меліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стаєле використання торфовищ»; Стратегією зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р; Планом заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р; Національною економічною стратегією, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179; Цілями Сталого Розвитку, затвердженими у 2015 році 70-ю сесією Генеральної асамблеї ООН (резолюція від 25.09.2015 70/1), з урахуванням розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 686-р «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку»; Ріо - Конвенціями та міжнародними угодами природоохоронного спрямування.

Аграрний сектор України з його базовою складовою, сільським господарством, є системоутворюючим в національній економіці, формує засади збереження суверенності держави – продовольчу та у визначених межах економічну, екологічну та енергетичну безпеку, забезпечує розвиток технологічно

пов'язаних галузей національної економіки та формує соціально-економічні основи розвитку сільських територій.

Подальше входження до світового економічного простору, посилення процесів глобалізації, лібералізації торгівлі вимагають адаптації до нових та постійно змінних умов, а відповідно – подальшого удосконалення аграрної політики.

Сільське господарство – це одна з провідних галузей економіки України, яка має значні природні конкурентні переваги. Площа сільськогосподарських земель України – найбільша в Європі – 41,5 млн. га (70% території країни), з них – 32,5 млн. га використовуються для вирощування сільськогосподарських культур. Розвитку сектору також сприяють близькість основних ринків збуту, транспортна інфраструктура (залізниця, дороги, порти), постійне зростання світового попиту на продовольчі продукти і альтернативну енергетику, а також наявність порівняно дешевих трудових ресурсів. Сектор забезпечує близько 10% валової доданої вартості, тут зайнято понад 3,5 млн. населення (17% зайнятих в Україні).

Детальним планом території передбачено будівництво нових споруд та реконструкцію існуючих будівель сільськогосподарського комплексу на території Лубенської МТГ, за межами с. Ісківці, крім того визначено територію перспективного розвитку підприємства. Даний детальний план ілюструє інвестиційні наміри та дає можливість їх попереднього узгодження з відповідними органами державного управління та місцевого самоврядування.

Розміщення об'єкту детального планування буде сприяти соціально-економічному розвитку регіону, сприятиме забезпеченню зайнятості місцевого населення та поповнення бюджетів різних рівнів.

Відповідно до Основних засад (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року (затвердженої Законом України від 28.02.2019 № 2697-VIII), державна екологічна політика спрямована на досягнення таких стратегічних цілей:

Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва.

Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України.

Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України.

Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення.

Ціль 5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Аналіз відповідності цілей головних завдань проекту ДПТ (Детального плану за межами с.Ісківці Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322882700:05:001:0006)* стратегічним цілям

державної екологічної політики, визначених Основними засадами (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року** (далі - стратегічні цілі державної екологічної політики), приведено в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 - Аналіз відповідності цілей ДПТ стратегічним цілям державної екологічної політики визначених «Основними засадами (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року»

Головні завдання проекту ДПТ*	Цілі державної екологічної політики**				
	Ціль 1	Ціль 2	Ціль 3	Ціль 4	Ціль 5
Створення на сільській території господарської системи, яка може розвиватися самостійно на підставі формування економічного обороту природних ресурсів у результаті розвитку конкурентоспроможного і гармонійного екологічно сільського господарства	+	++	++	+	
Підвищення привабливості проживання населення на сільських територіях	++		+	++	
Підвищення конкурентоспроможності сільської території. Сталий розвиток будь-якої території визначається сукупністю соціально-економічних і природно-екологічних чинників	++	++	++	+	+

"++" - цілі проекту ДПТ добре узгоджені з стратегічними цілями державної екологічної політики;
 "+" - цілі проекту ДПТ та стратегічні цілі державної екологічної політики принципово узгоджуються.

Мета та пріоритетні напрямки проекту ДПТ узгоджуються із Цілями сталого розвитку України на період до 2030 року (проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1 та адаптовані з урахуванням специфіки розвитку України, викладені у Національній доповіді "Цілі сталого розвитку: Україна") і відповідними завданнями щодо їх досягнення, у частині охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини.

До сфери охоплення СЕО документа державного планування відноситься оцінка наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, від реалізації проєктних рішень. Стратегічна екологічна оцінка документа державного

планування – Детального плану за межами с.Ісківці Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322882700:05:001:0006, здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Під час роботи над проєктом ДПТ і СЕО враховані такі завдання:

- запровадження екологічно безпечних, ресурсо- та енергозберігаючих технологій;

- обов'язкове врахування екологічної складової під час розроблення та затвердження документів державного планування та у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСТІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

Стан довкілля обумовлюється впливом на нього усіх суб'єктів природокористування. Першочергова увага до охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності населення - невід'ємна умова сталого розвитку. Оскільки природні ресурси є основою життєдіяльності населення та економіки держави, саме тому їх збереження, відтворення та невиснажливе використання має здійснюватися як з боку держави, так і з боку громадськості.

В основу формування державної екологічної політики покладено принцип, згідно з яким екологічна безпека є складовою національної безпеки. Мета природоохоронної діяльності полягає у досягненні оптимального балансу між шкідливими для довкілля наслідками, що супроводжують розвиток суспільства, і можливостями природних ресурсів до самовідтворення.

При аналізі та оцінці поточного стану навколишнього середовища с. Ісківці (найближчий населений пункт до території планової діяльності), розміщеного на території Лубенської міської територіальної громади, Вищепулатецького старостинського округу, були використані статистичні дані та офіційні дані обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я. У процесі роботи були проаналізовані доступні дані моніторингових спостережень, що здійснюються суб'єктами в рамках програм державного моніторингу навколишнього середовища.

Для підготовки даного розділу використовувались дані Екологічного паспорту Полтавської області за 2023 рік, Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Полтавської області у 2023 році та дані Головного управління статистики у Полтавській області, моніторингові спостереження з різних джерел. Крім того, використовувалася інформація з офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій.

Природні умови. Рельєф

В фізико-географічному відношенні територія проектування розташована у межах Полтавської рівнини Дніпрово-Донецької западини, південно-західного борту западини, що являє занурену частину схилу Українського кристалічного щита і нового Дніпрово-Донецького грабена.

Територія належить до класу рівнинних східноєвропейських ландшафтів. Більшість ландшафтів відносяться до лісостепового типу. У зв'язку з високим рівнем сільськогосподарської діяльності, природні ландшафти не збереглися і

тому переважають антропогени. В їх структурі переважають сільськогосподарський тип ландшафтів.

Лубенська територіальна громада лежить у межах Полтавської рівнини. Поверхня її західної частини – плато, розчленоване ярами та балками; східної – слабохвиляста лесова рівнина з широкими неглибокими балками. Головні елементи рельєфу – плато, на якій розташована територія проектування. Неподалік, у південно-східному напрямку від території підприємства, спостерігається ухил до I надзаплавної тераси р. Сліпорід з перепадом висот до 10 метрів.

Рельєф території проектування рівнинний, похилий переважно у південно-східному напрямку. Рельєф - спокійний, без значних ухилів і пагорбів з перепадом висот до 3 метрів. Абсолютні відмітки коливаються в межах 119 – 116 метрів. Проведення додаткових планувальних заходів при будівельному освоєнні – не потрібно.

За сейсмічною характеристикою територія відноситься до несейсмічної зони – 5 балів, (мапа ЗСР 2004-А України, ДБН В.1.1-12:2006 «Будівництво в сейсмічних районах України»).

Реалізація проєкту МД не вплине на рельєф території планової діяльності, використання корисних копалин території не передбачається.

Стан атмосферного повітря

Атмосферне повітря є одним з основних життєво важливих елементів навколишнього природного середовища. Критерієм розподілу атмосферного повітря як природного об'єкта є природний, непорушний зв'язок повітря з довкіллям.

Стан атмосферного повітря у Лубенській громаді характеризує динаміка викидів забруднюючих речовин і парникових газів від стаціонарних джерел викидів. Так, у 2017 році їх кількість складала 1566,0 т, у 2018 році – 1342,1 т, у 2019 році – 1279,4 т, у 2020 році – 1103,2 т.

Середньорічні концентрації викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря по території населених пунктів Лубенської громади не перевищують їх гранично допустимі концентрації (ГДК). За результатами моніторингу, проведеного Лубенський районний відокремлений підрозділ ДУ «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» [6], максимально разові концентрації забруднюючих речовин у 2022 році на території м. Лубни (заміри проведені по вул. Тернівська, 21; Володимирський майдан, 22/2; дитячий парк ім. Донченка по вул. Мистецькій; проспект Володимирський, 27/49) та в с. Засулля (вул. Молодіжна) не перевищували ГДК і не викликали загрозу для життєдіяльності людини.

Відповідно [16] локальним забруднювачем атмосферного повітря Лубенської МТГ є автомобільний транспорт, загальний фон якого формують транзитні джерела. Доля викидів від пересувних джерел забруднення складає

більше половини від загального обсягу викидів в атмосферне повітря громади. Основними причинами забруднення атмосферного повітря пересувними джерелами є: використання палива, яке не відповідає сучасним екологічним нормам; навантаження головних магістралей транзитним транспортом; відсутність нейтралізаторів в основній масі автомобілів вітчизняних і старих іномарок.

Серед стаціонарних джерел найбільшими забруднювачами атмосферного повітря на території громади також є сільськогосподарські підприємства (найбільшими є ТОВ «Придніпровський край», ТОВ «Райз-Схід», ТОВ «Баришівська зернова компанія», СТОВ «Мусіївське», ФГ «Вітас і К», ТОВ «Агротех-гарантія», ТОВ «Посулля-Агро» та ТОВ «Колос-Богодарівка»), підприємства фармацевтичної, машинобудівної, харчової промисловості (АТ «Лубнифарм», Приватне підприємство «Лубнимаш», ТОВ «Лубенський молочний завод», Відокремлений підрозділ «Лубенський верстатобудівний завод» ПАТ «Мотор Січ», КП «Лубни-водоканал» Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області, ТОВ «Лубним'ясо», Обласне комунальне виробниче підприємство теплового господарства «Лубнитеплоенерго», ТОМ «Дом Фактор»).

За даними Головного управління статистики у Полтавській області у 2023 році від стаціонарних джерел забруднення повітря надійшло 30,3 тис. т. забруднюючих речовин (без урахування викидів діоксиду вуглецю), що на 4,5 тис. т більше ніж у 2022 році. Щільність викидів від стаціонарних джерел забруднення у розрахунку на квадратний кілометр території області у 2023 році становила 1,05 т шкідливих речовин, обсяги викидів шкідливих речовин у розрахунку на одну особу області становили 22,4 кг.

У 2023 році 458 (у 2022 – 494, у 2021 – 525, у 2020 – 576, у 2019 – 623, у 2018 – 614, у 2017 – 641, у 2016 – 540, у 2015 – 651, у 2014 – 464) підприємства Полтавщини здійснювали викиди забруднюючих речовин та парникових газів. Найбільше підприємств розташовано у великих містах Полтава та Кременчук. В середньому одним підприємством області викинуто в атмосферне повітря 66,15 т (у 2022 – 52,2 т, у 2021 – 99,9 т, у 2020 – 79,539 т, у 2019 – 81,797 т, у 2018 – 84,945 т, у 2017 – 87,196 т, у 2016 – 104,103 т; у 2015 – 85,4 т; у 2014 – 135,6 т) забруднюючих речовин.

Із загальної кількості забруднюючих речовин, що надійшли в атмосферу, викиди метану та оксиду азоту, які належать до парникових газів, становили відповідно 13,9% загальних викидів. Крім цих речовин, у 2021 році в атмосферу було викинуто на 19,3% більше діоксиду вуглецю, який також впливає на зміну клімату, ніж у попередньому 2020 році.

Потужні джерела викидів (промислові, комунальні об'єкти), які негативно впливають на стан повітряного середовища території проектування, відсутні.

Фонові концентрації забруднюючих речовин в приземному шарі атмосфери на території с. Ісківці (згідно Наказу Міністерства екології та природних ресурсів

України від 30.07.2001 № 286 «Порядок визначення величин фонових концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі», із змінами Наказу Міністерства екології та природних ресурсів № 485 від 08.12.2016) складають: пил – 0,05 мг/м³ (0,1 ГДК_{м.р.}); NO₂ – 0,008 мг/м³ (0,09 ГДК_{м.р.}); NO – 0,002 мг/м³ (0,03 ГДК_{м.р.}); SO₂ – 0,02 мг/м³; (0,04 ГДК_{м.р.}); CO – 0,4 мг/м³ (0,08 ГДК_{м.р.}). У той же час показники забруднення атмосферного повітря знаходяться у постійному русі і залежать від багатьох факторів.

Проведена оцінка якості атмосферного повітря в межах території проектування, зокрема на межі з житловою забудовою (додаток 2):

- контрольна точка №1 – на межі житлової забудови в східному напрямку на відстані 70 м (найближча ЖЗ);

- контрольна точка №2 – на межі житлової забудови в південно-східному напрямку на відстані 200 м.

У відібраних пробах на межі житлової забудови із територією планової діяльності у контрольних точках №1, №2, концентрації азоту діоксиду, вуглецю оксиду, пилу (речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом), вуглеводнів граничних (вуглеводні насичені C12-C19 (розчинник РПК-26511 та ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець), ангідриду сірчастого не перевищують максимально-разової ГДК, що відповідає вимогам наказу Міністерства охорони здоров'я України від 10 травня 2024 року № 813 «Про затвердження державних медико-санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць».

Таким чином, існуючий стан атмосферного повітря у межах території проектування можна визначити як відносно задовільний. У той же час, одним з головних завдань в питанні охорони атмосферного повітря в межах території проектування є розподілення транспортних потоків, озеленення, будівництво інженерних мереж, що будуть відводити поверхневі стічні води до локальних очисних споруд та виконання інших рішень, прийнятих у проекті ДПТ. Регулювання впливу на атмосферне повітря стаціонарних джерел викидів здійснюється шляхом виділення санітарно-захисних, охоронних зон та санітарних розривів.

Прогнозні зміни стану атмосферного повітря, якщо проект ДПТ не буде затверджено. Відмова від реалізації проекту ДПТ не впливатиме на загальну тенденцію щодо стану атмосферного повітря. На даний час ФГ «ВІТАС» І К є діючою. Передбачаються заходи з реконструкції даного об'єкту, які мають сприяти зменшенню викидів забруднюючих речовин, зокрема за рахунок передбачених заходів з озеленення території, а також заходів підвищення енергоефективності будівель.

Також для контролю впливу планової діяльності та атмосферного повітря має бути: отримано Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне

повітря стаціонарними джерелами; реалізовано процедуру ОВД відповідно законодавства України (з врахуванням положень постпроектного моніторингу).

Зміна клімату

Відповідно до кліматичного районування територія проектування розташована в I-му (Північно-західному) кліматичному районі.

Лубенська територіальна громада знаходиться в помірному кліматичному поясі. Найбільший вплив на формування погодних умов і клімату мають величина і характер сонячного випромінювання, віддаленість регіону від великих водних мас, належність області до зони дії переважно атлантичних помірних та арктичних холодних повітряних мас, рівнинність. Рівнинний рельєф території громади сприяє поширенню над нею трьох типів повітряних мас: помірних, арктичних, тропічних, переважаючими з яких є повітряні маси помірних широт.

Згідно з картою кліматичного районування України територія планованої діяльності відноситься до Північної атлантико-континентальної кліматичної області лісостепової зони східного кліматичного району. Клімат району помірно-континентальний, недостатньо вологий, з добре виявленими порами року. Зима м'яка, з похмурою погодою та частими відлигами.

Кліматичні умови характеризуються зростанням континентальності і зменшенням кількості атмосферних опадів з північного заходу на схід. Середня річна температура повітря у межах громади становить 9,4°C. Найхолодніший місяць – січень із середньомісячною температурою -4,4°C, найтепліший – липень із середньою температурою 21,7°C. Теплий період (стійкий перехід середньодобової температури через 0°C у бік потепління) триває із 18 березня по 20 листопада, тобто 247 днів. Тривалість безморозного періоду становить 170 днів.

Таблиця 2.1 - Термічний режим Лубенської територіальної громади

Місяці												
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Середньомісячні температури повітря												
-4,4	-3,3	2,2	10,1	16,5	20,3	21,7	21,1	15,4	8,7	3,0	-1,1	9,4
Максимальні температури повітря												
7,9	11,4	21,7	29,6	34	34	35,6	38,7	34,6	24,1	18,8	13,7	25,3
Мінімальні температури повітря												
-26,8	-26,6	-15,9	-6	0	5	9,4	7,4	0,6	-6,1	-13	-21,7	-11,5

Атмосферні опади на територію громади приносять північно-західні циклони. Середньорічна кількість опадів становить 590 мм (26 % опадів від річної норми припадає на зиму, 29 % - літо, 23 % - на весну, 22 % - на осінь. Середня потужність снігового покриву становить 20 см. Він лежить близько 95 днів.

Відносна вологість повітря становить в середньому 74 %, найменша вона у травні (61 %), найбільша – у грудні (88 %). У січні вона в середньому становить

4,6 м/с, у липні – 3,1 м/с. Кількість днів з грозами в середньому за рік дорівнює 13, з градом – 5, зі снігом – 59.

Середня погодинна швидкість вітру зазнає значних сезонних коливань протягом року. Найбільшу повторюваність мають вітри з заходу, найменшу - з півночі і південного сходу. Найбільша швидкість вітру - у лютому, найменша - у серпні. Більше вітряна частина року триває 5,5 місяця, з 30 жовтня по 13 квітня, із середньою швидкістю вітру понад 15,6 кілометра на годину. Найбільш вітряний місяць на рік – лютий із середньогодинною швидкістю вітру 17,9 кілометра на годину. Спокійніша пора року триває 6,5 місяця, з 13 квітня по 30 жовтня. Найспокійніший місяць на рік - липень із середньогодинною швидкістю вітру 13,2 кілометри на годину.

Атмосферні опади на території, в основному, випадають при проходженні північно-західних циклонів.

Дощова частина року триває 10 місяців, з 24 лютого по 30 грудня, з кількістю дощових опадів за ковзаючий 31-денний період не менше ніж 13 міліметрів. Місяць з найбільшою кількістю опадів - червень, із середньою кількістю опадів 54 міліметри. Частина року без дощу триває 1,9 місяця, з 30 грудня до 24 лютого. Місяць з найменшою кількістю опадів - січень, із середньою кількістю опадів 11 міліметрів.

За агрокліматичними умовами територія громади відноситься до зони недостатнього зволоження, ГТК від 1,0 до 1,3. Метеорологічні умови є основним факторів для оцінки зміну клімату. Короткий метеорологічний огляд території, до якої віднесений даний проєкт ДДП (дані Полтавського обласного центру з гідрометеорології) у 2023 році наведений по найбільш репрезентативній МС (МС Лубни) [5]. Середня річна температура повітря, за даними МС Лубни, склала +10,2° тепла, що вище минулого року на 1,1° (+9,1° у 2022 році), що перевищує середню за кліматичний період 1991-2020 років на 1,6°. Річна сума опадів склала 695 мм (112% норми), що більше ніж у попередньому році (2022 рік – 690 мм).

Середня вологість повітря, яка визначена МС за 2023 рік, становила 72%. У 2022 році середня річна температура повітря по Полтавській області склала +10,34°, що вище минулого року на 0,94° (+9,4° – у 2022 р.).

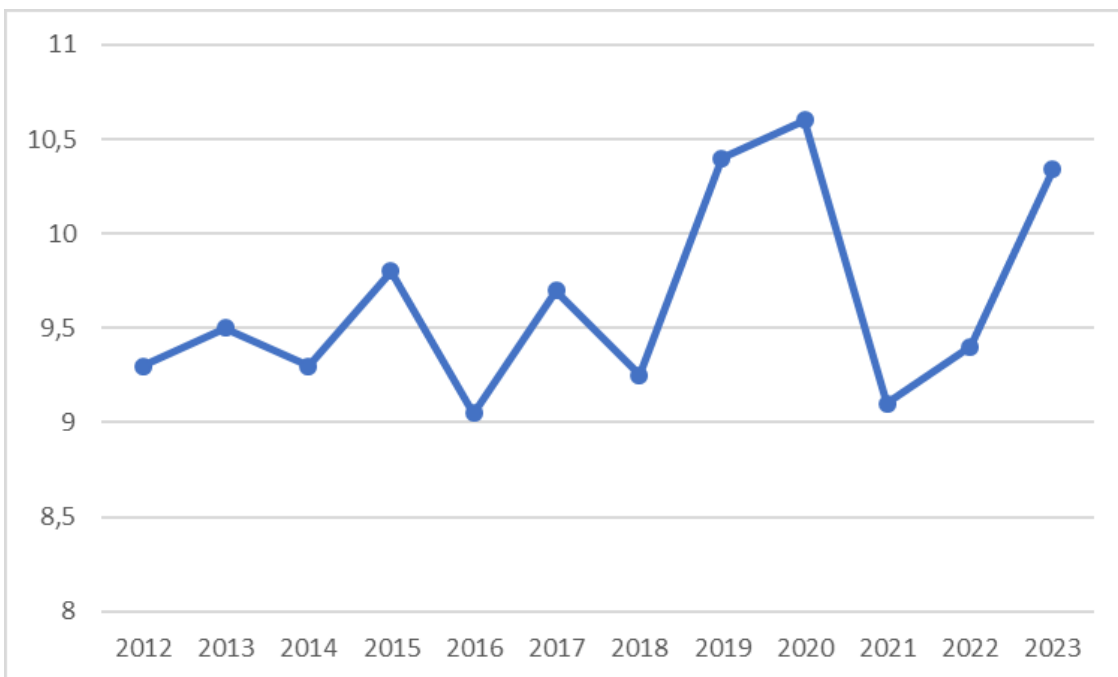

Рис. 2.1 - Хід середньорічної температури повітря на території Полтавській області за період 2012 – 2022 років.

Аналізуючи графік (рис. 2.1), можна зробити висновки про тенденцію поступового підвищення температурних умов для Полтавщини. Починаючи з 2011, середньорічна температура в області не опускалася нижче 9.0°C.

В Україні в умовах нестабільної економіки та загостреної екологічної ситуації зміна клімату може мати серйозні наслідки. Результати наукових досліджень, проведених в останні роки, свідчать про те, що зміна клімату в Україні помітно впливає на сільське та лісове господарство, водні та прибережні ресурси. Висока вірогідність суттєвої зміни врожайності сільськогосподарських культур. У процесі потепління клімату на території України ймовірно буде проходити трансформація типів лісу, його видового складу, продуктивності та стабільності.

Наведені вище дані (рис. 2.1) свідчать про те, що зміну клімату в останні роки можна спостерігати також і на території Полтавської області. Як наслідок, посилюються посухи, змінилася водність річок та озер, з'явилися не характерні для області екстремальні погодні явища.

Скорочення споживання природного газу через заміщення регіональними видами твердого палива та впровадження новітніх енергоефективних технологій спалювання палива та заходів з підвищення енергозбереження у сучасних умовах є необхідний та пріоритетний напрямок розвитку України. Пріоритетність напрямків, пов'язаних з використанням регіональних видів твердого палива, енергозбереженням та енергоефективністю, в першу чергу, обумовлено економічними факторами, але кінцевим результатом їх впровадження буде

ефективне скорочення викидів парникових газів. Політику адаптації та впровадження заходів скорочення антропогенних викидів парникових газів та збільшення їх поглинання необхідно здійснювати в наступних напрямках: розвиток дослідницьких програм; розвиток мереж спостереження; створення сприятливих умов для застосування чистих технологій в галузі електрики, опалення, транспорту.

Прогнозні зміни стану клімату та атмосферного повітря, якщо проект ДПТ не буде затверджено. Відмова від реалізації ДПТ не впливатиме на загальну тенденцію зміни клімату. Навпаки, реалізація заходів щодо зменшення втрат теплової та електричної енергії та благоустрою території (озеленення), вирішення питань управління відходами сприятиме зменшенню викидів парникових газів у атмосферне повітря у порівнянні із існуючою ситуацією та відповідає розпорядженню КМУ від 30 травня 2024 р. № 483-р «Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках».

Водні ресурси

Основні водні артерії даної території – Сула, Удай, Сулиця, Сліпорід, Солониця, Многа, що належать до басейну р.Дніпро. Глибина води в руслах цих річок дорівнює 0,4 - 2,0 м, найбільша досягає 10 м, швидкість течії на плесах дорівнює 0,1 - 0,3 м/с, на перекатах - 1,0 - 1,2 м/с.

За гідрологічним районуванням України територія населеного пункту (с. Ісківці) відноситься до Лівобережної Дніпровської області достатньої водності, підзони Сульсько-Ворсклинської підобласті достатньої водності.

Територія Лубенської територіальної громади вкрита густою мережею струмків, має штучні водойми з площею водного дзеркала понад 2 га та понад значні площі заболоченої місцевості. Село Ісківці знаходиться на правому березі річки Сліпорід, правої притоки р.Сули. Довжина річки 83 км, площа басейну 560 км². Переважна ширина річища 4—10 м. Долина трапецієподібна, завширшки до 2 км, завглибшки до 15 м. Заплава у верхів'ї заболочена, на значній протяжності осушена, її ширина 400—500 м. Річище звивисте, на окремих ділянках розчищене, є руслові ставки. Похил річки 0,32 м/км. Середня багаторічна витрата води р. Сліпорід приблизно становить 0,75 м³/с. Середньорічна мінералізація води становить близько 756 мг/дм³. Через планове висушення боліт наприкінці минулого сторіччя, річка має ширину 3-4 м та значною мірою заболочена.

Потрібно відзначити негативні зміни, що відбуваються у річках басейну р. Сула даної території, особливо малих річках, що обумовлено замуленістю, як наслідок - евтрофікацією у теплий період водойм. Отже однією із головних проблем річок даної території, зокрема малих річок, є їх захаращення.

Загалом оцінка поточного екологічного стану поверхневих водних об'єктів громади свідчить, що на водних об'єктах тривають негативні процеси. Значна територія річкового фонду замулилася, заросла болотною рослинністю та чагарниками, втратила своє природне значення, а тому об'єкти потребують регулювання та розчистки русел, відновлення водності. Проблемним питанням залишається укріплення берегів річок шляхом створення захисних лісових насаджень, а також виокремлення прибережних захисних смуг водоєм.

Річний хід рівнів характеризується весняним водопіллям і низькою літньою межею. Весняне водопілля може проходити двома - трьома і більше піками, які обумовлюються нерівномірним таненням снігу або дощами. Початок весняного водопілля приходить на першу - другу декаду березня, а закінчується в другій половині квітня, інколи у першій декаді травня. Тривалість водопілля - до 1,5-2 місяців. Максимальний стік під час весняної повені від 0,2 до 0,3 м³/с х км². Найвищі рівні весняного водопілля є зазвичай і найвищими рівнями води і спостерігаються наприкінці березня - початку квітня. Літня межа часто плавно переходить в осінню і триває до жовтня - листопада, може неодноразово перериватися дощовими паводками. Ріка взимку замерзає. Льодостав триває 2,5-3 місяці.

За структурним гідрогеологічним районуванням України територія проектування відноситься до області Дніпровського артезіанського басейну, Полтавсько-Роменського району, де першорядне значення для водопостачання мають водоносні горизонти четвертинної системи, приурочені до алювіальних відкладів надзаплавних терас.

На території Лубенської територіальної громади є 4 ділянки родовищ підземних питних вод.

Усього на території громади розташовано 17 водозаборів підземних питних і технічних вод. Грунтові води залягають на глибині близько 3 метрів. Глибина залягання артезіанських вод близько 50-200 метрів. Модуль експлуатаційних запасів підземних вод складає від 0,5 до 0,1 л/сек. із км². Мінералізація води від 3 до 1 г/л.

Джерелом водопостачання в Лубенській ТГ є підземні води. На даний час на території Лубенської територіальної громади із загальної кількості помешкань підключено до централізованого водопостачання 76,0 % будинків, до централізованого водовідведення – 47 %. Водопостачання у населених пунктах громади здійснюється з підземних джерел. Послуги централізованого водопостачання у громаді надають КП «Лубни-водоканал» (мешканцям м. Лубни) та КП «Сяйво» (мешканцям сільських населених пунктів громади). Комунальне підприємство «Лубни-водоканал» на своєму балансі має та експлуатує 3 водозабірні майданчики, 5 підвищувальних насосних станцій, 42 артезіанські свердловини, 2 каналізаційно-очисні споруди, 12 каналізаційно-насосних станцій, підприємство обслуговує 136,6 км. водопровідних мереж та 57,3 км. каналізацій.

Інформації щодо осередків забруднення підземних вод в 2023 році у межах Лубенської МТГ до Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА не надходило [5].

Найбільшими забруднювачами водних об'єктів залишаються підприємства комунального господарства, які підпорядковані органам місцевого самоврядування. Очисні споруди потребують реконструкції, адже використовують застарілі технології, фізична і моральна зношеність обладнання і споруд, несвоєчасне проведення поточних і капітальних ремонтів, відсутність коштів для оновлення, розширення та підтримання в належному стані очисних споруд не можуть забезпечити необхідний рівень очистки.

Значну частку в забрудненні поверхневих джерел громади вносить змив із урбанізованих територій. Із зливовими стічними водами до водних об'єктів надходять завислі речовини, органіка, азот, фосфорні та інші речовини. Потрібно відзначити негативні зміни, що відбуваються у річках даної території, особливо малих річках, що обумовлено замуленістю, як наслідок - евтрофікацією у теплий період водойм. Отже, однією із головних проблем річок даної території є їх захащення.

Прогнозні зміни, якщо проект детального плану території не буде затверджений.

Якість підземних вод. При відсутності якісного очищення стічних вод від підприємств, автомобільних доріг буде відбуватися подальше активне забруднення підземних вод. Відсутність достатньо розвинутої системи збору дощових вод та відсутність локальних очисних споруд у місцях їх випуску, при неповному охопленні території централізованою системою каналізації спричинятиме і надалі негативний вплив на якість поверхневих вод. Для уникнення таких наслідків рекомендоване виконання рішення, запропонованих проектом ДПТ (зокрема щодо підвищення ефективності очисних споруд господарсько-побутової каналізації за рахунок встановлення установки «ВІОТАЛ» для глибокої біологічної очистки стічних вод продуктивністю до 250 м. куб./добу; організації відведення дощових та талих вод з даної території з урахуванням рельєфу місцевості, спрямованої на локальні очисні споруди, де передбачено використання локальних очисних споруд (ЛОС) типу “ЕКМА”, що розроблені “ЕКОПОД” м. Київ).

Якість поверхневих вод. В межах території, де передбачається планова діяльність, поверхневі гідрологічні об'єкти відсутні. Найближча поверхнева водойма (р. Сліпорід) розташована на відстані 2,4 км у північно-східному напрямку від об'єкту планової діяльності.

Земельні ресурси та ґрунти

Земля має важливе значення для життя і виробничої діяльності людини, оскільки є основним засобом виробництва в сільському господарстві та

універсальним природним нейтралізатором різних хімічних речовин. Ось чому раціональне використання, збереження, підвищення родючості ґрунтів та охорона їх від негативного впливу антропогенних та природних факторів - неодмінна умова нарощування продовольчого потенціалу.

Території Лубенської територіальної громади знаходиться в центральній частині Лівобережної України в межах південної частини лісостепової зони. Поверхня території – горбисто-хвиляста, розчленована долинами річок, ярами та балками.

Ґрунти переважно чорноземні малогумусні (63 %) та опідзолені (25 %), є солонцюваті, лучні та торфо-болотні. Найбільш розповсюджені – чорноземи, найродючіші види ґрунтів. Вони займають більшу частину території громади серед орних земель і сільськогосподарських угідь. Разом з тим, ґрунти тут легко піддаються механічному руйнуванню внаслідок ерозії. Площа ерозійно небезпечних сільськогосподарських земель доволі велика. Висока активність ерозії пов'язана з надмірною розораністю земель.

Незважаючи на значні площі, зайняті чорноземами, мають місце процеси, що негативно позначаються на стані ґрунту та зменшують його родючість. Основним процесом є втрата гумусу ґрунту. Через високий рівень господарської, в тому числі сільськогосподарської, освоєності території, природні ландшафти на території громади майже не збереглися. Більша частина – змінені господарською діяльністю людини, тому ландшафти громади у більшості відносяться до антропогенних.

Відповідно до карти агроґрунтового районування України територія Лубенської територіальної громади відноситься до Лівобережної високої провінції, Воднольодовикової рівнини і схил Середньоросійської височини. Відповідно до карти ґрунтів Полтавської області на даній території переважають чорноземи середньо та малогумусовані, лучно-чорноземні ґрунти (рис.2.2).

Відсоток еродованих та ерозійно небезпечних сільськогосподарських земель на території Лубенської територіальної громади коливається в межах 1-10% від 31 загальної площі, що пов'язано з розораністю земель.

Територія проектування не потрапляє в зону розповсюдження покладів родовищ.

На території Лубенської територіальної громади негативні ендегенні і екзогенні явища геологічного та геотехногенного походження, а також тектонічні, сейсмічні, селеві та карстові зміни стану і властивостей земної поверхні відсутні.

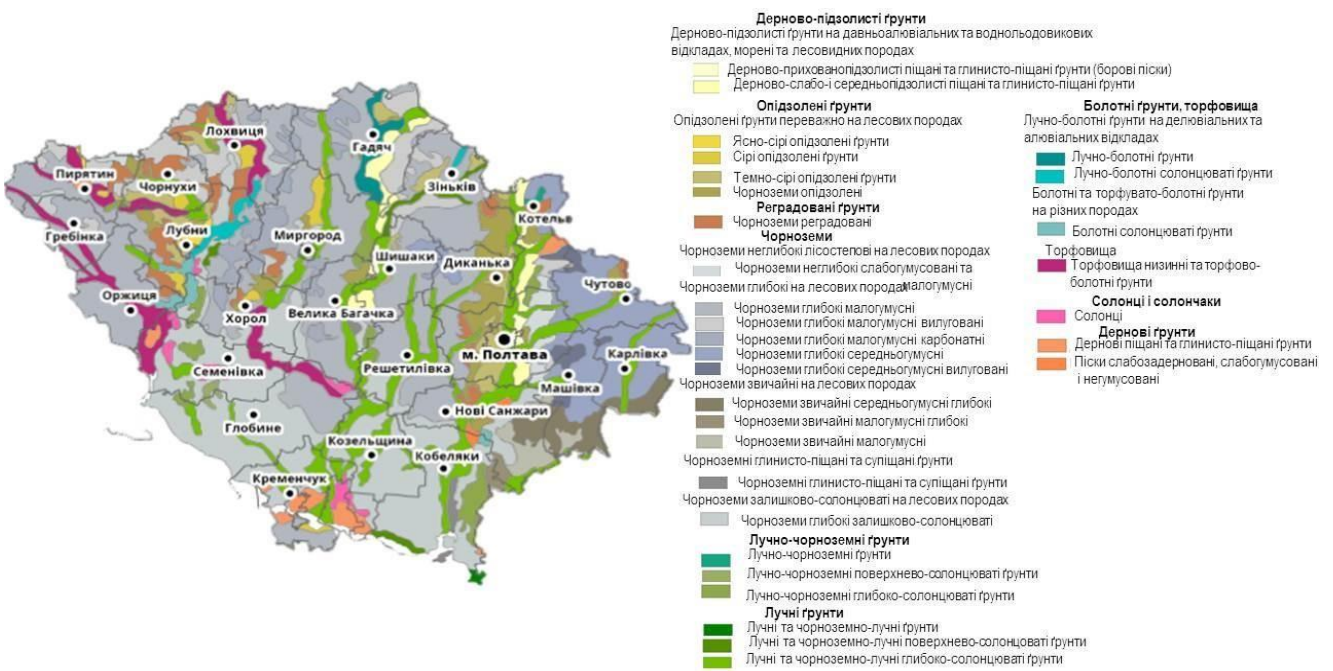

Рис. 2.2 - Ґрунти Полтавської області

Основними антропогенними факторами, що впливають на стан земель та довкілля, є сільське господарство, промисловість, транспорт, енергетика та ін. Ґрунти є складовою частиною будь-яких наземних екосистем і учасником усіх процесів трансформації та міграції речовин, що відбуваються в біосфері і зумовлюють функціонування екосистем. У зв'язку з інтенсивними ерозійними процесами спостерігається комплекс факторів деградації, таких як: зниження вмісту гумусу, декальцинація, забруднення хімічними речовинами, тощо.

В Полтавській області розорано близько 61,7% від усієї території (82% сільськогосподарських угідь), більше, ніж в середньому по Україні (до 60%). У структурі Лубенської МТГ домінують сільськогосподарські землі, які займають 75,4% території. Більша їх частина надана в установленому порядку товариствам, 20 підприємствам та фермерським господарствам для здійснення відповідної діяльності.

Подібне використання земельних ресурсів не відповідає вимогам раціонального природокористування. Співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь, лісових насаджень, що склалося, негативно впливає на стійкість агроландшафту. Серед основних чинників негативного впливу на земельні ресурси сільськогосподарського виробництва є: значна розораність земель і, що найбільш небезпечно, на схилах; порушення і не дотримання сівозмін; застосування важкої техніки; недостатність внесення органічних та мінеральних добрив; надмірна насиченість структури посівних площ технічними культурами і, особливо, соняшником. Негативним чинником є також збільшення кількості деградованих земель під впливом природних і антропогенних чинників.

Для уникнення забруднення ґрунтів в межах території проектування необхідне 100% покриття території централізованою побутовою каналізацією та встановлення контейнерів для збору відходів.

Прогнозні зміни, якщо проект детального плану не буде затверджений. Якщо не будуть запроваджені новітні очисні технології, захист довкілля при реалізації будь-яких містобудівних проектів, буде відбуватися подальше забруднення ґрунтів, разом з цим можливе і забруднення підземних вод. Для уникнення цього рекомендовано реконструкцію очисних споруд на території планової діяльності, охоплення ДПТ централізованою каналізацією, будівництво дощової каналізації, ремонт автодоріг, встановлення контейнерів для збору відходів.

Одним із важливих питань даної території, як області загалом, залишається поводження з гноєм. Тому проектом детального плану передбачені місця для карантинування підстилки та рідкої фракції на території молочно-товарного комплексу. По закінченню карантинного терміну гній вивозиться в робоче гноєсховище за межами молочно-товарного комплексу. Прийняті способи утилізації гною повинні забезпечувати економічне-доцільне і безпечне у ветеринарно-санітарному відношенні використання всієї кількості гною, яка надходить від тварин.

Природно-заповідний фонд та екологічна мережа

Станом на 01.01.2023 природно-заповідний фонд (ПЗФ) Полтавської області налічує 396 територій та об'єктів загальною площею 142853,3175 га, що складає 4,968 % від загальної площі області. З них 30 мають статус загальнодержавного значення: 2 національні природні парки, 20 заказників, 1 ботанічна пам'ятка природи, 1 ботанічний сад, 2 дендрологічних парки, 4 парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Кількість територій та об'єктів ПЗФ місцевого значення становить 366, з яких: 5 – регіональні ландшафтні парки, 161 – заказники (55 ландшафтних, 3 лісових, 38 ботанічних, 7 загальнозоологічних, 2 орнітологічних, 4 ентомологічних та 52 гідрологічних), 138 – пам'ятки природи (13 комплексних, 111 ботанічних, 2 зоологічних, 3 гідрологічних, 9 геологічних), 48 заповідних урочищ, 1 дендрологічний парк та 13 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва.

Складові структурних елементів екологічної мережі в розрізі одиниць адміністративно-територіального устрою регіону у 2022 році: об'єктів ПЗФ – 142,789 га, водно-болотні угіддя – 233,53 га; відкриті заболочені землі – 85,099 га; водоохоронні зони – 0,36 га; прибережні захисні смуги – 3,480 га; ліси та інші лісовкриті площі – 286,033 га; курортні та лікувально-оздоровчі території – 0,442 га; рекреаційні території – 1,202 га; землі під консервацією – 37,1 га; відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом –

12,924 га; пасовища, сіножаті – 359,53 га.

Загальна площа земель природно – заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення Лубенської територіальної громади складає 1579,9565 га. Природно-заповідний фонд громади налічує 15 об'єктів ПЗФ (7 заказників, 6 пам'яток природи, 1 заповідне урочище та 1 дендрологічний парк), з них 1 — загальнодержавного значення (ландшафтний заказник «Червонобережжя»). Об'єкти природно-заповідного фонду громади включають (рис. 2.3, табл. 2.2): загально-державного значення – частина заказника Червонобережжя (Калайдинцівське лісництво); місцевого значення – заказники Вовчанський (с. Вовчик), Крутий берег (с. Крутий Берег), Байрак (с. Березоточа), В'язівський (с. В'язівок), Окіпський (с. Окіп), Снітинський (с. Снітин), пам'ятки природи Городище (с. Мацківці), Олександрівський горб (с. Олександрівка), Дуби черешчаті (с. Снітин), Мгарська дача (с. Мгар), Висачківський кар'єр (с. Висачки), заповідне урочище Торговиця (с. Піски), дендрологічний парк Лікарський сад (с. Березоточа).

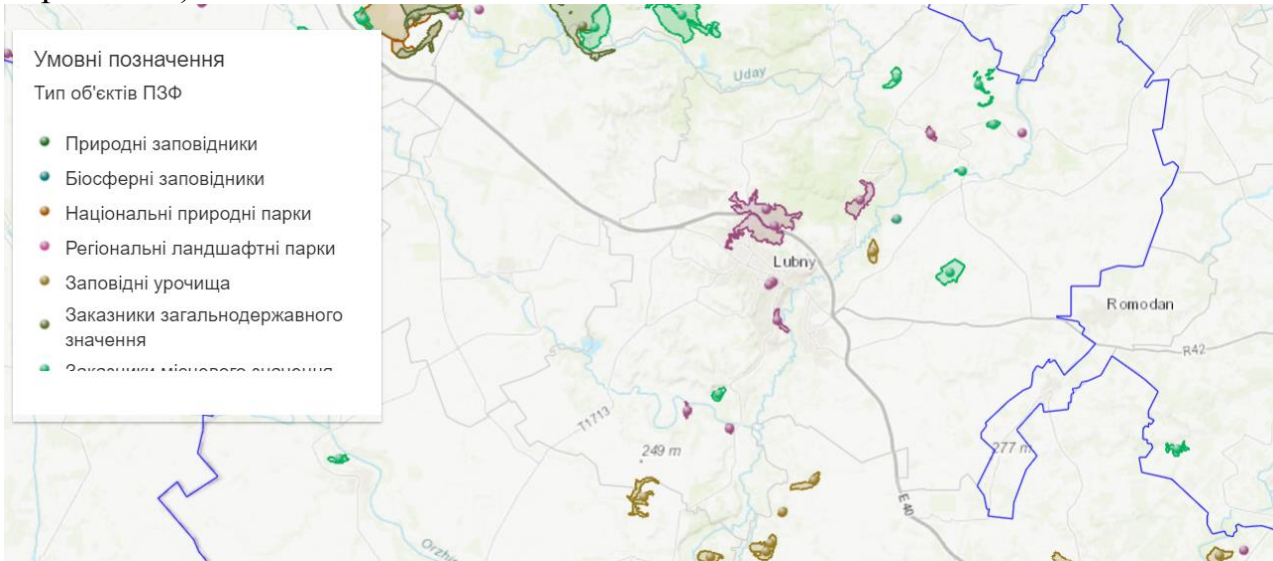

Рис. 2.3 - Мапа територій природно-заповідного фонду

Таблиця 2.2 - Природно-заповідний фонд Лубенської громади

Назва	Категорія	Рік заснування	Площа (га)
Заповідні урочища			
Торговиця		1993	136
Природно-заповідний фонд місцевого значення			
Заказники			
Вовчанський	Ботанічний	1979	5
Байрак	Гідрологічний	1979	179
В'язівський	Гідрологічний	1979	36
Крутий берег	Гідрологічний	1982	50

Окіпський	Гідрологічний	1979	31
Снітинський	Гідрологічний	1979	34
Пам'ятки природи			
Дуб черешчатий	Ботанічна	1982	
Дуб черешчатий	Ботанічна	1969	
Дуби черешчаті	Ботанічна	1982	
Дубовий гай	Ботанічна	1979	1
Жовтнева дача	Ботанічна	1972	57
Мгарська дача	Ботанічна	1969	182
Морозівська дача	Ботанічна	1969	865
Висачківський кар'єр	Геологічна	1993	23
Городище	Комплексна	1995	19
Олександрівський горб	Комплексна	1995	12
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва			
Парк Лубенського лісового технікуму		1972	32

Показник заповідності на території громади відповідно даних <http://ecoj.dea.kiev.ua/archives/2021/6/29.pdf> складає 1,56%.

Відповідно даних <https://emerald.eea.europa.eu/> на території громади розташовуються об'єкти Смарагдової мережі - Sula river valley (SiteCode: UA0000309), рис. 2.4.

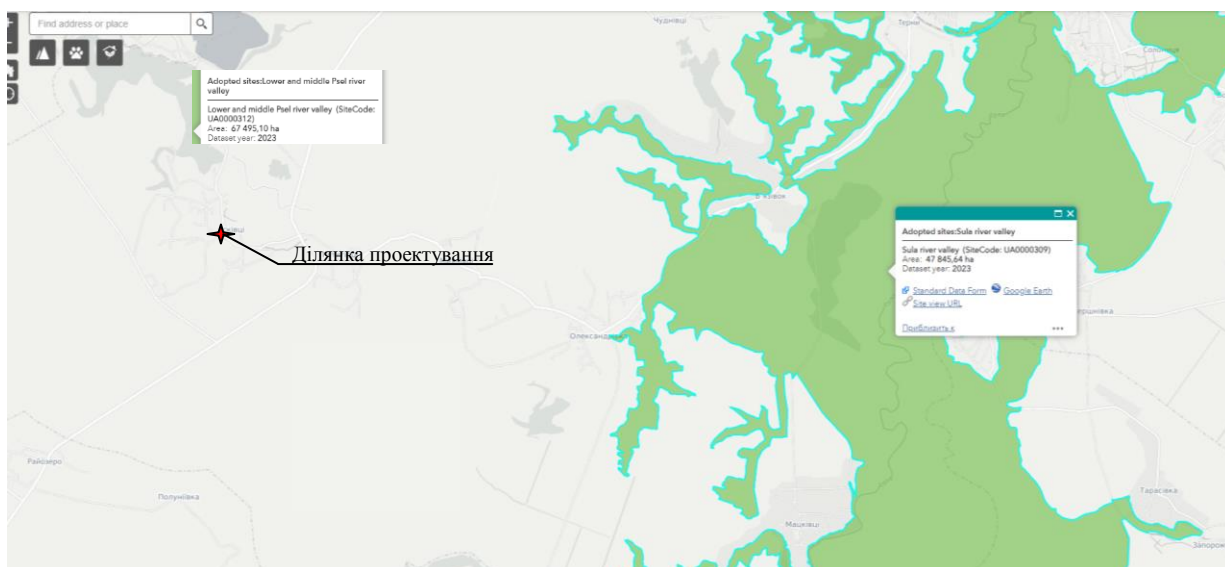

Рис. 2.4 - Викопіювання з карти <https://emerald.eea.europa.eu/>

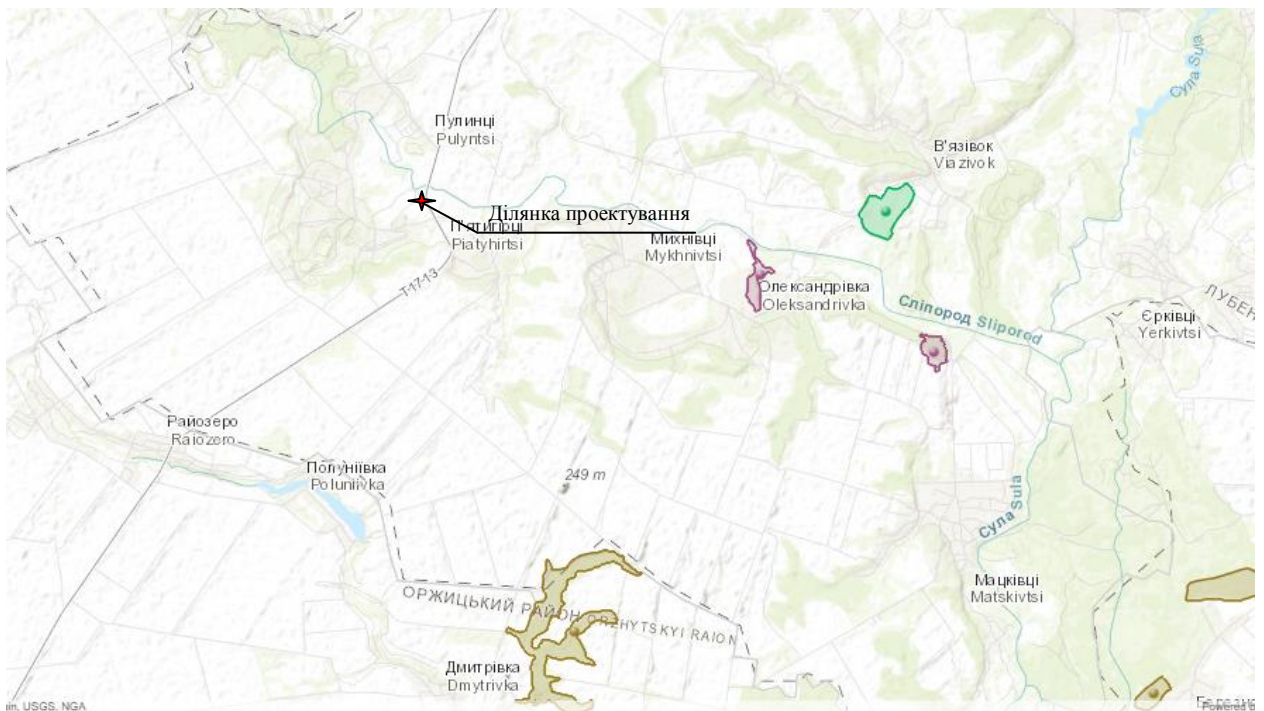

Рис. 2.5 - Об'єкти ПЗФ біля території проектування (відповідно даних <https://pzf.land.kiev.ua/pzf-obl-16.html>)

У межах проектування та поблизу об'єкти природно-заповідного фонду відсутні. Ділянка проектування перебуває за межами території об'єктів природно-заповідного фонду та їх охоронних зон. Найближчий об'єкт ПЗФ розташований у східному напрямку на відстані 8 км - комплексна пам'ятка природи місцевого значення - Олександрівський горб (площа 12.4 га, дата створення 04.09.1995), рис. 2.5.

Вплив на об'єкти екологічної мережі – відсутній.

Поруч з територією проектування відсутні водні об'єкти та відповідні планувальні обмеження у вигляді прибережних захисних смуг та водоохоронних зон.

Прогнозні зміни, якщо проект детального плану не буде затверджений. Планована діяльність не буде мати впливу на стан об'єктів ПЗФ. Згідно проектних рішень площа зелених насаджень обмеженого використання в межах території проектування складатиме 5,1832 га, з них 1,4875 га становитимуть захисне озеленення та 3,6957 га газонне покриття. Якщо не будуть затверджені рішення детального плану, біорізноманіття території громади скоріш за все залишиться на сталому рівні або буде продовжуватися спад чисельності різних видів флори та фауни через відсутність заходів по покращенню загального стану наколишнього природного середовища.

Рішення детального плану не будуть мати шкідливий вплив на об'єкти природно-заповідного фонду та екологічної мережі, проектні рішення направлені на максимальну нівеляцію техногенного впливу на усі компоненти

довкілля. Об'єкти природно-заповідного фонду мають режимність території та охороняються згідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд», за порушення природоохоронного законодавства у межах ПЗФ тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність згідно з законодавством України.

Матеріальні активи, об'єкти культурної спадщини

На території Лубенської територіальної громади відповідно розпорядження голови Полтавської ОДА №529 від 16.07.2021 року наявні наступні об'єкти культурної спадщини (табл. 2.3). Землі історико-культурного призначення громади складають 30,7 га.

Таблиця 2.3 - Об'єкти культурної спадщини Лубенської МТГ

№ з/п	Найменування об'єкта культурної спадщини	Власник або уповноважений ним орган (у разі наявності)	Місцезнаходження об'єкта культурної спадщини	Дата утворення	Вид	Автентичність (збережено/збережено частково)
1	2	3	4	5	6	7
2	Лубенська міська територіальна громада					
2.1	Пам'ятний знак жертвам концтабору	-	м. Лубни, вул. Генерала Ляскіна, 2	1985	об'єкт історії	збережено
2.2	Пам'ятний знак на честь лубенців – учасників ліквідації аварії на ЧАЕС	-	м. Лубни, вул. Монастирська	1996	об'єкт історії	збережено
2.3	Пам'ятний знак на честь воїнів – учасників бойових дій в Афганістані	Балансоутримувач – Комунальне підприємство „Ритуалсервіс”	м. Лубни, вул. Ярослава Мудрого	1999	об'єкт історії	збережено
2.4	Пам'ятний знак на честь письменника В.Малика	-	м. Лубни, вул. Лісна, 1	1999	об'єкт історії	збережено
2.5	Пам'ятний знак посту О.С. Пушкіну	-	м. Лубни, вул. Пушкіна	1984	об'єкт історії	збережено
2.6	Пам'ятний знак на честь жителів вулиць Залізничної та Григорія Сковороди, які загинули в роки Другої світової війни	-	м. Лубни, вул. Григорія Сковороди	1988	об'єкт історії	збережено
2.7	Пам'ятний знак на честь 1000-річчя Лубен	-	м. Лубни, Володимирський майдан	1988	об'єкт монументального мистецтва	збережено
2.8	Адміністративно-торгова будівля (будинок торгових рядів)	Сукупна приватна власність	м. Лубни, вул. Володимирський майдан, 18/2	поч. XX ст	об'єкт архітектури	збережено частково
2.9	Лубенський обласний госпіталь для ветеранів війни (Державний баняк)	Комунальний заклад „Лубенський обласний госпіталь” Полтавської обласної ради	м. Лубни, вул. Свято-Троїцька, 18/32	1938	об'єкт архітектури	збережено
2.10	Лубенське духовне училище	Державна власність (Міністерство освіти і науки України)	м. Лубни, вул. Ярослава Мудрого, 23/1	1877-1879, 1883-1885	об'єкт архітектури	збережено
2.11	Родинна усипальня Шеметів	Лісництво, територія міста	м. Лубни, дорогою на с. Калайдинці	у грудні 2000 року	об'єкт історії	збережено

1	2	3	4	5	6	7
2.12	Група курганів і майдан II	-	м. Лубни, на межі земель Лубенської міської та Микнівської сільської ради	II тис. до н.е., VI-IV ст. до н.е., XVII ст., епоха бронзового віку, скіфський та козаський часи	об'єкт археології	-
2.13	Курганний могильник (урочище „Замкова гора”)	Комунальна власність	Лубенська міська рада, урочище „Замкова гора”	VI-IV ст. до н.е., скіфський час	об'єкт археології	-
2.14	Група курганів	Комунальна власність	Лубенська міська рада, урочище „Плютенці”	VI-IV ст. до н.е., скіфський час	об'єкт археології	-
2.15	Пам'ятний знак жертвам Голодомору	Березовотіцька сільська рада	с. Березоточа, кладовище	-	об'єкт історії	збережено
2.16	Покровська церква	Релігійна громада Покровської Української православної церкви Кременчуцької єпархії	с. Березоточа	1886	об'єкт архітектури та містобудування	збережено
2.17	Урочище „Петрова криниця”	-	між селами Нижній Булатець і Вищий Булатець, на відстані 700 м від с. Нижній Булатець	XVII-XVIII ст.	об'єкт ландшафтний	збережено
2.18	Пам'ятний знак – танк ІС-2	Вовчицька сільська рада, територія музею імені І.Сасика	с. Вовчик	1989	об'єкт історії	збережено
2.19	Пам'ятне місце Солоницької битви	Засульська сільська рада	дорогою на с. Засулля	-	об'єкт історії	-
2.20	Пам'ятний знак на честь академіка І.І. Ляшка	-	с. Мацківці	07.07.2007	об'єкт історії	збережено
2.21	Група курганів і майдан	-	Микнівська сільська рада на межі з Лубенською міською радою, вул. Володимира Малика	-	об'єкт археології	-
2.22	Меморіал „Голодомор – 33”	-	с. Мгар	1993	об'єкт історії	-
2.23	Алея пам'яті постраждалих від Чорнобильської трагедії	-	с. Мгар	1993, березень 2016	об'єкт історії	збережено
2.24	Огорожа Спасо-Преображенського Мгарського чоловічого монастиря	-	с. Мгар, на території Спасо-Преображенського Мгарського чоловічого монастиря	XIX ст.	об'єкт архітектури	-
2.25	Пам'ятний знак жертвам Голодомору	-	с. Новаки, кладовище	1992	об'єкт історії	збережено

Ділянка проектування перебуває за межами території об'єктів культурної спадщини та їх охоронних зон.

Прогнозні зміни, якщо проект детального плану не буде затверджений. Планована діяльність не буде мати вплив на стан об'єктів культурної спадщини. Якщо під час проведення будь-яких робіт виявлено знахідку археологічного або історичного характеру (уламків посуду, кісток, знарядь праці, зброї і т.д.), то згідно ст. 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини», виконавець

робіт зобов'язаний зупинити їх подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи.

Рослинний та тваринний світ

Рослинний світ Полтавської області багатий і різноманітний. Рослинний покрив представлений угрупованнями степів, лук, заплавних і соснових лісів, широколистяних лісів (здебільшого дібров), прибережно-водних і водних фітоценозів. Сучасний рослинний покрив регіону має трансформований характер. Напівприродні ценози збереглися переважно на заплавах річок, іноді – на їх терасах, хоча останнім часом також зазнали значних змін. Загальна кількість видів флори на території регіону складає 1514 одиниць (вищих судинних, голонасінних, хвощів, папоротей, плаунів). Це 33,5% до загальної чисельності видів України [6].

Загальна кількість видів флори на території Полтавського регіону складає 1514 одиниць (вищих судинних, голонасінних, хвощів, папоротей, плаунів). Це 33,5% до загальної чисельності видів України. Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України - 66 екз.

Фауністичний список Полтавської області представлений: 66 видами ссавців; 307 видами птахів, 150 видів з яких постійно гніздяться; 10 видами земноводних та 11 видами плазунів; 38 видами риб та великим різновидом комах. Серед загальної кількості видів найбільш вразливими є степові зооценози, з них більше половини потребують особливої охорони.

Щодо мисливських тварин – у 2022 році збільшення щодо кількості основних видів спостерігалось у: оленів благородних – на 20%; лані – 28%. Зменшилася чисельність фазанів звичайних – на 25%; борсуків – на 38%; лисиць – на 10%. Чисельність інших види мисливських тварин залишалася (приблизно) на рівні попередніх років.

Землі лісогосподарського призначення Лубенської територіальної громади складають 12546,5256 га. На території Лубенської територіальної громади лісові фітоценози громади представлені листяними та хвойними лісами, в яких з дерев переважають: сосна звичайна, дуб черешчатий, липа дрібнолиста, клен гостролистий, клен польовий, клен татарський, клен-явір, в'яз дрібнолистий, в'яз шорстколистий, верба біла, верба ламка, тополя біла, тополя чорна, тополя пірамідальна, горобина звичайна, робінія (акація) біла, граб звичайний, черемха звичайна, черешня лісова, груша лісова, крушина ламка, жостір проносний, осика, вільха чорна; з чагарників: ліщина звичайна, ожина сиза, спірея зубчата, калина звичайна, бузина чорна, бузина червона, шипшина (21 вид), глід (8 видів), бруслина бородавчаста, бруслина європейська.

Рослинний та тваринний світ на території громади досить різноманітний, окремі види яких занесені до Червоної книги. Флора представлена чагарниками,

дубом, сосною, ясенем, кленом, берестом; фауна - дикими кабанамі, зайцями сірими, лисицями. Загальна кількість видів флори на території Полтавського регіону складає 1514 одиниць (вищих судинних, голонасінних, хвощів, папоротей, плаунів). Це 33,5% до загальної чисельності видів України. Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України - 66 екз.

Фауністичний список Полтавської області представлений: 66 видами ссавців; 307 видами птахів, 150 видів з яких постійно гніздяться; 10 видами земноводних та 11 видами плазунів; 38 видами риб та великим різновидом комах. Серед загальної кількості видів найбільш вразливими є степові зооценози, з них більше половини потребують особливої охорони. Щодо мисливських тварин – у 2022 році збільшення щодо кількості основних видів спостерігалось у: оленів благородних – на 20%; лані – 28%. Зменшилась чисельність фазанів звичайних – на 25%; борсуків – на 38%; лисиць – на 10%. Чисельність інших види мисливських тварин залишалася (приблизно) на рівні попередніх років. Основні проблемні питання у сфері охорони використання та відтворення 36 тваринного світу на території громади: браконьєрство на суходолі та на воді; пошкодження місць проживання тварин; збіднення екосистем. Основні проблемні питання у сфері охорони використання та відтворення тваринного світу на території громади: браконьєрство на суходолі та на воді; пошкодження місць проживання тварин; збіднення екосистем. Фактична лісистість на території громади, як і загалом у Полтавській області, є недостатньою, а тому потребує збільшення.

Вплив планованої діяльності на рослинний та тваринний світ – відсутній. В районі розміщення об'єкту проектування об'єкти природно-заповідного фонду та екомережі відсутні.

Прогнозні зміни, якщо проект детального плану не буде затверджений. Провадження планованої діяльності не призводить до зміни кількісних та якісних показників флори й фауни, а також рослинного покриву та оселищ на суміжних територіях. Під впливом планованої діяльності не відбуваються зміни, виснаження й деградації рослинних угруповань, а також ландшафтів. Ділянка планованої діяльності не визначена як структурний елемент регіональної екомережі.

Управління відходами

За даними Головного управління статистики у Полтавській області у 2023р. від економічної діяльності підприємств та організацій і в домогосподарствах області, які надали звітність, утворилось 22904,59 тис.т (у 2022 році – 40541,27 тис. т.) відходів, що на 44% менше ніж у попередньому році. Основна частина утворених відходів - 22865,806 тис.т, або 99,9% від загального обсягу, належить до IV класу небезпеки (у 2022 р. – 40518,58 тис.т.);

Відходи III класу небезпеки становили 37,703 тис.т – збільшення від попереднього року майже у два рази (у 2022 р. – 22,100 тис.т.) II класу 0,934 тис.т

- збільшення майже у два рази (у 2022 р. – 0,469 тис.т), I класу – 0,146 тис.т - збільшення на 0,025 тис. т, або на 17% (у 2022 р. – 0,121 тис.т).

У загальній кількості відходів, що утворилися у 2023 році найбільшу питому вагу займають відходи рослинного походження (без врахування відходів видобувної промисловості) – 1230,154 тис. т.

Зменшення кількості утворених відходів зумовлено можливістю суб'єктів господарювання не подавати фінансову та статистичну звітність під час дії воєнного стану, що передбачено положеннями Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни».

На території Лубенської громади у 2020 році у громаді було утворено 26397,2 т відходів I-IV класу небезпеки, тоді як у 2019 році їх кількість складала 27367,3 т, у 2018 році – 7259,4 т, у 2017 році – 6842,1 т. Протягом 2020 року у громаді було утилізовано 8327,1 т відходів, спалено – 4,9 т, видалено у спеціально обладнані місця чи об'єкти – 5516,3 т.

На території Лубенської МТГ проблеми побутових відходів (ПВ) є одними із неоднозначних і складних для вирішення з екологічної та соціально-економічної точки зору. Проблема накопичення ПВ перетворюється у вагомий небезпечний чинник, що впливає на якість життя населення та стає однією з реальних загроз екологічній безпеці громади. ПВ є джерелом вторинних матеріальних та енергетичних ресурсів, а також впливають на стан навколишнього природного середовища, що вимагає застосування комплексного підходу до формування та управління даною сферою з метою поліпшення їх використання, мінімізації утворення й забезпечення екологічної безпеки при поводженні з ними.

Існуюча система поводження з ТПВ в населених пунктах Лубенської територіальної громади включає їх первісне накопичення, збирання і вивезення спеціалізованим транспортом на МВВ (місця видалення відходів). Організація та порядок збирання, перевезення, перероблення побутових відходів відповідно до встановлених державних правил і норм на території громади проводиться за планово-подвірною системою. Рівень охоплення населення територіальної громади збиранням змішаних ТПВ становить близько 60 %. Кількість населених пунктів, де організовано роздільне збирання ТПВ – 1, м. Лубни.

Річні обсяги збирання: побутових відходів на території громади - 21594 тон (розрахунково); муніципальних відходів - 146495 куб. м (розрахунково), муніципальних відходів (фактично) - 33145 куб. м (2021 рік). Кількість встановлених контейнерів для змішаного збирання ТПВ на території громади (об'ємом 1,1 м³) – 270 шт. Наявність централізованого сортування (станції/лінії) – закуплена недостатньої потужності, не запущена в експлуатацію. Кількість сміттєвозів, що використовуються для збирання й перевезення побутових відходів - 7 шт. Загальна кількість полігонів і звалищ ПВ, розташованих на території ТГ -

21 шт., з них: полігонів і звалищ ТПВ, що залишаються в експлуатації - 5 шт.; сміттєзвалищ, що ліквідуються - 8 шт; звалищ ТПВ, що потребують обстеження – 8 шт.

Звалища, що залишаються в експлуатації: звалище ТПВ м. Лубни, вул. Березова, 55 (0,5 км від населеного пункту); звалище ТПВ за межами села Засулля; звалище ТПВ с. Снітин 1; звалище ТПВ с. Снітин 2; звалище ТПВ с. Вищий Булатець.

Звалища, заплановані до закриття та потребують обстеження: звалище ТПВ с. Войниха, звалище ТПВ с. Луки, звалище ТПВ с. Окіп, звалище ТПВ с. Тишки, звалище ТПВ с. Крутий Берег-1, звалище ТПВ с. Крутий Берег-2, звалище ТПВ с. Шершнівка, звалище ТПВ с. Новаки, звалище ТПВ с. Березоточа; звалище ТПВ с. Вовчик; звалище ТПВ с. Вовчик; звалище ТПВ с. Висачки; звалище ТПВ с. Литвяки; звалище ТПВ с. Мацківці; звалище ТПВ с. Хорошки; звалище ТПВ біля с. Каландийці.

Із щорічного обсягу утворених відходів, лише близько 2-5 % знаходить подальше застосування як вторинні сировинні ресурси. У зв'язку із вищевикладеним, виникає нагальна потреба удосконалення роботи у напрямку організації вторинної переробки відходів. В подальшому алгоритм реалізації роздільного збору відходів має включати розміщення в громадських просторах кожного населеного пункту Лубенської МТГ спеціальних контейнерів різного кольору для сортування ПВ на фракції, а також окремо для будівельних та небезпечних відходів. Для вирішення питань у сфері управління відходами відповідно Закону України «Про управління відходами» необхідно розробити місцевий План управління відходами (відповідно постанови КМУ Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами від 5 вересня 2023 р. № 947).

На території Лубенської МТГ. Для передбачення негативного впливу промислових відходів підприємства проводять постійну інвентаризацію та паспортизацію відходів, небезпечні відходи заборонено вивозити на звалище ТПВ. Важливим є питання роздільного збору відходів і їх максимальної утилізації для підприємств громади.

Розміщення, збирання та тимчасове зберігання відходів на території діючого підприємства ФГ «ВІТАС» І К та подальше поводження з ними здійснюється згідно Закону України «Про управління відходами». На промайданчику зберігання відходів здійснюється у спеціально відведених місцях відповідно до санітарних норм і правил утримання території.

Управління відходами здійснюється у відповідності з вимогами нормативних документів, що виключають довготривале накопичення відходів, а також забруднення атмосферного повітря, ґрунту, поверхневих і підземних вод. Необхідною умовою безпечного управління відходами є роздільний збір і

тимчасове зберігання у відповідності до видів небезпеки, створення необхідних умов для безпечного зберігання.

На території проектування передбачаються майданчики для встановлення контейнерів для відходів, включаючи роздільний збір.

На території діючого ФГ «ВІТАС» І К утилізація чи захоронення відходів не здійснюється. По мірі накопичення відходи вивозять на спеціальні об'єкти управління відходами. Підприємство передає відходи для утилізації, перероблення, захоронення та ін., організаціям, що мають відповідні ліцензії на право провадження господарської діяльності у сфері поводження з небезпечними відходами та організаціям, що отримали дозволи на оброблення відходами. Власне вивіз відходів з території підприємства здійснюється спеціальним транспортом організації, з якою заключено договір.

З метою уникнення можливого потрапляння відходів в навколишнє середовище передбачено забезпечення повного збирання, належного зберігання та недопущення знищення і псування відходів. Підготовлений для використання в якості біологічного добрива гній вноситиметься на поля підприємства, що сприятиме підвищенню врожайності вирощуваних кормових культур.

Способи утилізації гною детально розробляються на подальших стадіях проектування. Проектом детального плану передбачені місця для карантинування підстилки та рідкої фракції на території молочно-товарного комплексу. По закінченню карантинного терміну гній вивозиться в робоче гноєсховище за межами молочно-товарного комплексу. Прийняті способи утилізації гною повинні забезпечувати економічне-доцільне і безпечне у ветеринарно-санітарному відношенні використання всієї кількості гною, яка надходить від тварин.

Прогнозні зміни, якщо проект детального плану не буде затверджений. Накопичення обсягів відходів без належного їх утримання у місцях видалення відходів, відсутність дієвої системи видалення вторинних вторинних ресурсів та сучасного підприємства з переробки ПВ, утворення стихійних звалищ створює ризики негативного впливу на здоров'я населення. Тому реалізація політики у сфері управління відходами після прийняття Регіонального плану управління відходами, а в подальшому – Місцевого плану управління відходами у Лубенській МТГ є обов'язковими для дотримання всіма суб'єктами господарювання на даній території. Тому реалізація заходів проекту ДПТ, що відповідає заходам проекту Регіонального плану управління відходами (зокрема в частині управління сільськогосподарськими відходами) сприятиме покращенню ситуації у даній сфері на території громади.

Здоров'я населення

Загальна кількість населення Лубенської МТГ станом на 01.01.2023 р. становить 67483 осіб, в с. Ісківці – 648 осіб.

У Лубенській МТГ, як і в цілому по країні та по Полтавській області,

зберігаються негативні тенденції в демографічній ситуації. Показник чисельності населення у громаді характеризується щорічним скороченням (з 76,1 тис. осіб у 2018 році до 67,5 тис. осіб у 2021 році), що відповідає загальним тенденціям динаміки населення у районі, області та в цілому по Україні.

Більшість факторів, які впливають на демографічну ситуацію в громаді, формуються на загальнодержавному рівні і залежать від фінансово-економічного стану та добробуту населення. Подолання фінансової кризи та поліпшення економічного стану населення, що в свою чергу призведе до досягнення сталого демографічного розвитку, є тривалим і складним процесом.

Показники захворюваності населення і смертності залежать від великої кількості факторів – соціальних, економічних і, не в останню чергу, екологічних. Відповідно даних [5] головними причинами смерті населення області у 2021 році стали хвороби системи кровообігу (64,5% від загальної кількості померлих), коронавірусна інфекція COVID-19 (11,1%), новоутворення (10,7%) та зовнішні причини смерті (3,9%). На даний час громада, як і загалом Полтавська область переживає глибоку демографічну кризу, яка проявляється у збереженні комбінованої структури причин смерті. В ній висока смертність від дегенеративних хвороб (серцево-судинні захворювання, злоякісні новоутворення) межує з високими рівнями смертності від екзогенних патологій (хвороб органів дихання, травлення, зовнішніх причин смерті).

Вплив забруднюючих речовин на здоров'я людини

Одним з факторів, який впливає на здоров'я та тривалість життя населення є екологічний, а саме стан повітря, води, ґрунту, особливості клімату. Ступінь захворюваності людей значною мірою залежить від стану навколишнього середовища, зокрема, його забруднення. Забруднення атмосферного повітря за ступенем хімічної небезпеки для людини посідає провідне місце. Це обумовлено насамперед тим, що забруднюючі речовини з атмосферного повітря мають найширше розповсюдження та потрапляють у різні середовища. Наприклад, атмосферні опади спричиняють до 10% забруднення водних об'єктів, значно забруднюють ґрунт, тощо. Крім того, людина споживає за добу і в цілому за життя в об'ємному відношенні повітря набагато більше, ніж води і їжі. Природні захисні бар'єри певною мірою захищають людину від потрапляння шкідливих речовин до організму через шлунково-кишковий тракт, але організм людини не захищений надійними природними механізмами від потрапляння шкідливих речовин через дихальні шляхи.

Важливою проблемою щодо шкідливої дії забрудненого повітря на людей, рослин, тварин є дотримання екологічних вимог при експлуатації підприємств, споруд та при інших видах діяльності. Забруднене повітря негативно впливає переважно на дихальні шляхи, викликаючи бронхіт, емфізему, астму. Шкідливі речовини, що містяться в атмосфері, впливають на людський організм також і при контакті з поверхнею шкіри або слизистою оболонкою. Разом з органами дихання

забруднювачі вражають органи зору і нюху, а впливаючи на слизисту оболонку гортані, можуть викликати спазми голосових зв'язок.

У деяких випадках вплив одних забруднюючих речовин у комбінації з іншими призводять до більш серйозних розладів здоров'я, ніж вплив кожного з них окремо. Велику роль відіграє тривалість впливу. Статистичний аналіз дозволив досить надійно установити залежність між рівнем забруднення повітря і таких захворювань, як захворювання верхніх дихальних шляхів, серцева недостатність, бронхіти, астма, пневмонія, емфізема легень, різні алергійні захворювання, а також хвороби ока. Ознаки і наслідки дій забруднювачів повітря на організм людини виявляються переважно в погіршенні загального стану здоров'я: з'являються головні болі, нудота, відчуття слабкості, знижується або втрачається працездатність.

Суттєвим джерелом забруднення виступає автотранспорт. Викиди від автотранспорту особливо небезпечні для здоров'я людини, оскільки потрапляють у повітря в приземному шарі, в зоні дихання людини, особливо дітей. Якість повітря може погіршуватись з причин експлуатації технічно зношеного транспорту, сумнівної якості пального, недосконалої організації дорожнього руху, стану дорожнього покриття та за несприятливих метеорологічних умов. У відпрацьованих газах автомобільних двигунів налічується біля 100 різних компонентів, більшість з яких токсичні. Особливу небезпеку для навколишнього середовища поряд з іншими мають канцерогенні сполуки, зокрема, такі високотоксичні речовини, як бенз(а)пірен і свинець. Підраховано, що з вихлопними газами в атмосферу потрапляє 25-27% свинцю, що знаходиться у паливі. Причому, близько 40% часток свинцю у відпрацьованих газах мають діаметр менше 5 мкм і здатні тривалий час знаходитися в завислому стані, проникати з повітрям в організм людини. Зростання викидів забруднюючих речовин спричинених викидами транспортних засобів в атмосферне повітря є дуже важливою тенденцією, і ймовірно продовжуватиметься, оскільки існує потенціал для подальшого зростання рівня автомобілізації.

Шумове забруднення

Шумове забруднення є різновидністю несприятливого впливу автомобільного транспорту та діяльності підприємств на навколишнє середовище. Основним джерелом шуму на даній території виступає дорога обласного значення О1717374. Також джерелом шуму є виробничі процеси на території діючого підприємства ФГ ««ВІТАС» І К. Заходи щодо запобігання інтенсивного шумоутворення та ізоляції джерела шуму здійснюються безпосередньо на об'єкті планової діяльності. Будуть застосовані наступні заходи боротьби є шумом та вібрацією: всі механізми будуть утримуватися в справному стані, їх шумові та вібраційні характеристики відповідатимуть технічним характеристикам; постійний контакт з вібруючими поверхнями виключається; з метою профілактики шкідливого впливу вібрації працюючі будуть забезпечені засобами

індивідуального захисту (взуття, рукавиці та ін.).

Шум, інтенсивність якого зростає біля автомагістралей, а також окремих промислових підприємств, впливає на нервову систему, заважає повноцінному відпочинку.

Якість питної води

Наявність високоякісної питної води в кількості, що задовольняє основні потреби людини, є однією з умов зміцнення здоров'я людей. Питна вода, що не відповідає нормативним вимогам захворювань ендокринної та інших систем організму.

З метою контролю за якістю питної води, Держпродспоживслужбою регулярно здійснюється аналіз стану води в водопровідних мережах, колодязях громадського користування населених пунктів громади. Відповідно Регіональної доповіді [5] протягом 2005-2022 року бактеріологічна забрудненість питної води джерел водопостачання (сільські водопроводи) у Полтавській області складала 1,94-8,2% (найбільше у 2022 році – 8,2%), а колодязів громадського користування (децентралізоване водопостачання) – 7,4-33,5% (найбільше у 2022 році – 33,5%). Основна причина виникнення мікробного забруднення води являється зношеність водопровідних мереж, що призводить до аварійних ситуацій на мережі та вторинного забруднення питної води.

Обсяг централізованого водозабезпечення у середньому по Лубенській громаді складає 76 %, решта населення громади використовує ґрунтові води через шахтні колодязі та неглибокі свердловини, створюються ризики виникнення екологообумовлених хвороб у населення громади, зорема обумовлене перевищеним вмістом нітритів і нітратів. Дана проблема є похідною від іншої – недостатнє забезпечення централізованого водовідведення та забруднення підземних вод із вигрібних ям (обсяг централізованого водовідведення по громаді у середньому складає 47 %).

Вплив карантинних рослин на здоров'я людей

На території Полтавської області чимало адвентивних бур'янів потрапило з насінням різних культур. Це в основному типові для всієї України види рослин.

З чужорідних рослин, що є карантинними на території області, зареєстровано – амброзію полинолисту, що спричиняє осінню сінну лихоманку та астматичні загострення. Амброзії полинолистій властива висока регенераційна здатність. Частина рослини, що присипані вологим ґрунтом здатні утворювати додаткове коріння і добре приживлятися. У разі скошування амброзії полинолистої до утворення насіння, вона здатна давати від прикореневих частин нові паростки, які утворюють суцвіття і формують життєздатне насіння. Чим вище зрізане стебло, тим більше на ньому може утворитися додаткових пагонів. Найбільш поширені території амброзії полинолистої - узлісся масивів, які контактують із с/г ділянками, узбіччя доріг.

Наявність об'єктів, що впливають на санітарно-епідемічний стан

території

Територія проектування не знаходиться в санітарно-захисних зонах від кладовищ, скотомогильників, місць зберігання хімічних речовин.

Прогнозні зміни, якщо проект детального плану не буде затверджений.

У випадку, якщо документ державного планування не буде затверджено, показники стану здоров'я населення та рівні захворюваності залишаться без змін. У той же час реалізація заходів проекту ДПТ дозволить покращити якість очистки стічних вод, зменшити викиди в атмосферне повітря, покращити систему управління з відходами (у тому числі з відходами сільського господарства), що в кінцевому випадку позитивно вплине на стан довкілля та здоров'я населення.

Соціальний ризик реалізації заходів проекту ДПТ визначається як ризик для групи людей, на яку може вплинути впровадження об'єкта господарської діяльності з урахуванням особливостей природно-техногенної системи.

Значення соціального ризику (R_s), для оцінювання, розраховується за формулою [18]:

$$R_s = CR_a V(1 - N_p) \quad 2.1$$

де: $CR_a = 1 \cdot 10^{-6}$ – прийнятий канцерогенний ризик комбінованої дії декількох канцерогенних речовин, забруднюючих атмосферу;

V_u – уразливість території від прояву забруднення атмосферного повітря, $V_u = 0,48$ часток;

N = кількість населення с. Ісківці – 648 осіб;

$T = 70$ років – середня тривалість життя, (визначається для даного регіону або приймається 70 років);

$N_p = 0$ – коефіцієнт, що визначається відношенням кількості додаткових робочих місць до чисельності населення.

Класифікація рівнів соціального ризику представлена у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 - Класифікація рівнів соціального ризику

№	Рівень ризику	Ризик протягом життя
1	Неприйнятний для професійних контингентів і населення	Більший ніж 10^{-3}
2	Прийнятний для професійних контингентів і неприйнятний для населення	10^{-3} - 10^{-4}
3	Умовно прийнятний	10^{-4} - 10^{-6}
4	Прийнятний	Менший ніж 10^{-6}

Розрахований соціальний ризик без реалізації заходів проекту ДПТ становить 0,0000750 одиниць та характеризується як умовно прийнятний.

Розрахований соціальний ризик від реалізації заходів проекту ДПТ становить 0,0000008 одиниць та характеризується як прийнятний (а саме: зниження ризиків для населення внаслідок вирішення проблем з відходами гною; зменшення скидів неочищених стічних вод за рахунок модернізації очисних споруд).

SWOT-аналіз екологічної ситуації території

SWOT-аналіз стану навколишнього природного середовища Лубенської МБГ, зокрема території проектування, був проведений на підставі матеріалів щодо стану довкілля та за результатом визначення обсягів СЕО шляхом громадського обговорення і консультацій з відповідними підрозділами з питань охорони навколишнього природного середовища та з питань охорони здоров'я. Узагальненні результати SWOT-аналізу існуючої екологічної ситуації на території проектування наведені нижче (табл. 2.5).

Таблиця 2.5 - SWOT -аналіз екологічної ситуації території проектування

Сильні сторони	Слабкі сторони
Зручне географічне розташування та розвинене транспортно-логістичне сполучення.	Обмеженість фінансових коштів на забезпечення екологічної безпеки і створення відповідної інфраструктури.
Значний розвиток агропромислового комплексу, що надає фінансові прибутки. Наявність високопродуктивних земельних ресурсів.	Висока розореність сільськогосподарських угідь, наявність деградованих, ерозійно небезпечних угідь.
Наявні об'єкти промислового комплексу, що здійснюють екологічний моніторинг впливу планової діяльності на довкілля (згідно висновків ОВД). Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.	Наявність об'єктів забруднення довкілля (у т.ч. викиди промпідприємств, автотранспорту, як наслідків - парникових газів). Наявність автодоріг з інтенсивним рухом територією громади. Дисконфортний рівень шуму в районі автошляхів. Незадовільний стан дорожнього покриття
Наявність об'єктів ПЗФ, природно-рекреаційного потенціалу, водних ресурсів, лісових масивів на території громади. Наявність біологічного та ландшафтного різноманіття (ліси, лісосмуги, водні об'єкти)	Забруднення поверхневих і підземних вод, захаращення річок, наявність техногенно забруднених територій (несанкціонованих звалищ ТПВ), викиди парникових газів.
	Недостатній рівень озеленення населених пунктів громади. Наявність на території громади карантинних рослин (амброзії полинолистої).
	Можливі ерозійні процеси, обумовлені розореністю території.
Наявність потенційно вільних територій для розвитку рекреації, об'єктів туризму.	Обмеженість об'єктів туристичної інфраструктури; низький рівень розвитку зеленого туризму.
	Недостатній захист рідких видів флори та фауни.
Наявність екологічних програм та проєктів громади, у тому числі направлених на формування екологічної свідомості населення. Створена система централізованого вивезення ПВ, наявні пункти роздільного збору відходів.	Недостатній рівень забезпеченості населених пунктів громади централізованим водопостачанням та водовідведенням, не відповідність джерел питного децентралізованого водопостачання санітарним нормам. Недостатній рівень очистки каналізаційних стічних вод.

	<p>Виникнення екологообумовлених захворювань, зокрема через наявність техногенно забруднених територій (звалищ ТПВ) та забруднення питної води.</p> <p>Недостатній рівень екологічної свідомості населення, зокрема у питаннях мінімізації забруднення довкілля, а також можливості отримання прибутку від вторинних ресурсів та альтернативних джерел енергії. Недостатній рівень залучення у господарський обіг біоенергетичного потенціалу громади. Недостатнє усвідомлення населенням важливості охорони навколишнього природного середовища, збереження та відновлення природних екологічних систем.</p> <p>Наявність несанкціонованих звалищ ПВ на території громади, що створюють екологічні та санітарно-гігієнічні загрози населенню, яке проживає поряд. Недостатній рівень роздільного збору ПВ.</p>
Можливості	Загрози
Модернізація виробничих потужностей промислових підприємств, встановлення новітніх технологій очистки шкідливих викидів/ скидів від промислових підприємств, екологізація підприємств відповідно міжнародних стандартів.	Недостатній рівень стимулювання підприємств впроваджувати екологоорієнтовані заходи. Складна демографічна ситуація. Зростання рівня захворюваності у населення внаслідок забруднення довкілля. Низький рівень екологічної свідомості населення.
Розвиток органічного землеробства, проведення заходів, спрямованих на охорону земель, збереження і відтворення родючості ґрунтів.	Розораність сільськогосподарських угідь, що призводить до деградації земель та створює загрозу екологічній та продовольчій безпеці громади.
Забезпечення населення громади питною водою нормативної якості в достатній кількості.	Забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин (неочищеними / недоочищеними). Наявність у джерелах децентралізованого водопостачання підвищеного вмісту нітритів і нітратів, бактеріологічного забруднення.
Проведення робіт із розчистки і регулювання русел річок.	Замулення річок, ставків, що призводить до підняття рівня ґрунтових вод та як наслідок - матеріальних збитків, виникнення соціальної напруги у місцях проживання людей, де мають місце падіння рівня ґрунтових вод, що пов'язано із порушеним балансовим використання поверхневих вод. Зростання рівня забруднення водних об'єктів внаслідок

	відсутності систем очищення дощових вод.
Впровадження регіонального / місцевого плану поводження з відходами.	Невідлаженість системи управління відходами, як і загалом в області.
Оновлення рухомого складу всіх видів транспорту (модернізації об'єктів транспорту, оновлення рухомого складу громадського транспорту), зменшення викидів парникових газів.	Значні обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від неорганізованих джерел, які сприяють загазованості житлових районів у населених пунктах громади. Збільшення викидів парникових газів, що створює загрози клімату.
Використання альтернативних джерел енергії. Збільшення частки використання енергії, що виробляється з відновлювальних джерел та інших альтернативних видів палива.	Енергетична загроза від недостатньої кількості енергетичних ресурсів та їх високої ціни. Недостатній рівень розвитку організаційно-економічного забезпечення системи використання альтернативних джерел енергії. Зростання кількості аварійних ситуацій через значний ступінь зносу основних засобів об'єктів інфраструктури у галузі житлово-комунального господарства.
Забезпечення належного рівня готовності органів управління цивільного захисту та підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на ліквідацію можливих наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.	Загрози надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру внаслідок воєнних дій.
	Зростання алергічних захворювань населення внаслідок цвітіння амброзії полинолистої
Зростання популярності сільського зеленого туризму, об'єктів культурної і архітектурної спадщини серед населення України та іноземних туристів.	Недостатній захист рідких видів флори та фауни, низький рівень лісистості території. Низький рівень обізнаності населення щодо цінності територій і об'єктів природно-заповідного фонду та стану довкілля.
Реалізація та фінансування заходів і проєктів державних цільових та бюджетних програм, таких як Національні програми «Плану відновлення України», «Питна вода України», «Розвиток автомобільних доріг України» тощо.	Відсутність механізмів економічного стимулювання для створення нових об'єктів природно-заповідного фонду.
	Зростання рівня захворюваності у населення внаслідок забруднення довкілля. Особлива загроза - виникнення екологообумовлених захворювань в зоні впливу техногенно забруднених територій.
Розвиток ринку вторинної переробки відходів. Можливості отримання додаткового прибутку від використання відходів як вторинних ресурсів.	Забруднення довкілля викидами та скидами несанкціонованих звалищ ПВ. Загрози від забруднення довкілля необробленими сільськогосподарськими відходами.
Отримання додаткового ресурсу внаслідок утилізації відходів тваринництва.	

На основі здійсненого аналізу поточного стану довкілля Лубенської МТГ, у тому числі здоров'я населення (атмосферне повітря, водні та земельні ресурси,

грунти, кліматичні фактори, рівня забруднення довкілля та здоров'я населення) та SWOT-аналізу сукупний вплив від реалізації проєкту ДПТ є екологічно допустимим та обгрунтованим.

Узагальнені прогностні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено

Територія проєктування, площею 12,7106га розташована на південний захід від села Ісківці на території Лубенської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області. На даний момент на території, на яку розробляється Детальний план знаходяться об'єкти молочно-товарного комплексу Фермерського господарства «ВІТАС» І К. Територія підприємства є діючою зі сталою забудовою. Детальним планом території передбачено будівництво нових споруд та реконструкцію існуючих будівель з метою подальшого розвитку зазначеного сільськогосподарського комплексу.

Територія, що розглядається, не затоплюється та не підтоплюється, заболоченість на території відсутня. В межах території відсутні водні об'єкти.

В межах території, що розглядається проєктом детального планування, житлові, комерційні та інші об'єкти відсутні.

Об'єкти охорони пам'яток історико-культурної спадщини, об'єкти природно-заповідного фонду в межах території проєктування відсутні.

Небезпечних природних і техногенних процесів, які на період проєктного етапу могли б скласти небезпеку для населення на території населеного пункту та територіях містобудівного освоєння, не виявлено.

Актуальним є стан атмосферного повітря, водного басейну, в тому числі питних вод, земель та знешкодження відходів.

Виходячи з вищевикладеного, аналізуючи динаміку та тенденцію забруднення компонентів навколишнього середовища, можна зробити висновок, що без провадження планованої діяльності показники забрудненості довкілля швидше за все залишаться на рівні даних, наведених у даному розділі Звіту про СЕО.

Відмова від реалізації ДПТ *не впливатиме на загальну тенденцію щодо стану атмосферного повітря*. Передбачаються заходи з реконструкції даного об'єкту, які мають сприяти зменшенню викидів забруднюючих речовин, зокрема за рахунок передбачених заходів з озеленення території, а також заходів підвищення енергоефективності будівель. Також реалізація заходів щодо зменшення втрат теплової та електричної енергії та благоустрою території (озеленення), вирішення питань управління відходами сприятиме зменшенню викидів парникових газів у атмосферне повітря у порівнянні із існуючою ситуацією та відповідає розпорядженню КМУ від 30 травня 2024 р. № 483-р «Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках».

При відсутності якісного очищення стічних вод від підприємств, автомобільних доріг буде відбуватися подальше активне забруднення *водних ресурсів*. Для уникнення таких наслідків рекомендоване виконання рішення, запропонованих проектом ДПТ (зокрема щодо підвищення ефективності очисних споруд господарсько-побутової каналізації за рахунок встановлення установки «BIOTAL» для глибокої біологічної очистки стічних вод продуктивністю до 250 м. куб./добу; організації відведення дощових та талих вод з даної території з урахуванням рельєфу місцевості, спрямованої на локальні очисні споруди, де передбачено використання локальних очисних споруд (ЛОС) типу “ЕКМА”, що розроблені “ЕКОПОД” м. Київ).

Якщо не будуть запроваджені новітні очисні технології та захисту довкілля при реалізації будь-яких проектів буде відбуватися подальше забруднення ґрунтів, разом з цим можливе і забруднення підземних вод. Для уникнення цього рекомендовано запровадження очисних споруд, охоплення ДПТ централізованою каналізацією, будівництво дощової каналізації, ремонт автодоріг, перехід на екологічно безпечні види палива, встановлення контейнерів для збору відходів.

Одним із важливих питань даної території, як області загалом, залишається поводження з гноєм. Тому проектом детального плану передбачені місця для карантинування підстилки та рідкої фракції на території молочно-товарного комплексу. По закінченню карантинного терміну гній вивозиться в робоче гноєсховище за межами молочно-товарного комплексу. Прийняті способи утилізації гною повинні забезпечувати економічне-доцільне і безпечне у ветеринарно-санітарному відношенні використання всієї кількості гною, яка надходить від тварин.

Планована діяльність не буде мати впливу на стан об'єктів ПЗФ. Згідно проектних рішень площа зелених насаджень обмеженого використання в межах території проектування складатиме 5,1832 га, з них 1,4875 га становитимуть захисне озеленення та 3,6957 га газонне покриття. Якщо не будуть затверджені рішення детального плану, біорізноманіття території громади скоріш за все залишиться на сталому рівні або буде продовжуватися спад чисельності різних видів флори та фауни через відсутність заходів по покращенню загального стану наколишнього природного середовища.

Рішення детального плану не будуть мати шкідливий вплив на об'єкти природно-заповідного фонду та екологічної мережі, проектні рішення направлені на максимальну нівеляцію техногенного впливу на усі компоненти довкілля. Об'єкти природно-заповідного фонду мають режимність території та охороняються згідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд», за порушення природоохоронного законодавства у межах ПЗФ тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність згідно з законодавством України.

Планована діяльність не буде мати вплив на стан об'єктів культурної спадщини. Якщо під час проведення будь-яких робіт виявлено знахідку археологічного або історичного характеру (уламків посуду, кісток, знарядь праці, зброї і т.д.), то згідно ст. 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини», виконавець робіт зобов'язаний зупинити їх подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи.

У випадку, якщо документ державного планування не буде затверджено, показники стану здоров'я населення та рівні захворюваності залишаться без змін. У той же час реалізація заходів проекту МД дозволить покращити якість очистки стічних вод, зменшити викиди в атмосферне повітря, покращити існуючу систему управління з відходами на території підприємства (у тому числі відходами сільського господарства), що в кінечному випадку позитивно вплине на стан довкілля та здоров'я населення.

У випадку, якщо документ державного планування не буде затверджено, цілі пов'язані з підвищенням соціально-економічний впливу обумовлені створенням нових робочих місць, надходженням коштів в бюджет, розвиток інфраструктури регіону досягнуті не будуть.

У випадку, якщо документ державного планування не буде затверджено, показники стану здоров'я населення та рівні захворюваності залишаться без змін.

3. ХАРАКТЕРИСТИКУ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Планувальна структура ДПТ визначилася транспортними зв'язками, існуючим рельєфом місцевості, санітарними та протипожежними нормами. Головною метою проектних напрямків ДПТ є поєднання успішного будівництва та функціонування виробничої забудови із супутнім забезпеченням екологічної безпеки та комфорту життя мешканців прилеглих територій.

Ймовірні види впливу на навколишнє середовище:

Клімат, мікроклімат. Боротьба зі зміною клімату і запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів (далі – ПГ) і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі. Перелік таких заходів визначено міжнародними угодами – Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, Кіотським протоколом до неї, Паризькою кліматичною угодою, а на національному рівні – Концепцією реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р.

Об'єкти, які передбачені реалізацією ДПТ, не викликать теплого, радіаційного та електромагнітного випромінювання. Негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат, а також вплив фізичних факторів впливу відсутній. Зміни мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планової діяльності (значних виділень теплоти, вологи тощо) не відбувається. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

Атмосферне повітря. Вплив на атмосферне повітря можливий під час проведення робіт із реконструкції будівель та споруд. Такий вплив має короткотривалий та локальний характер, зумовлений викидами забруднюючих речовин від роботи двигунів внутрішнього згоряння будівельних машин та автотранспорту, електрозварювальними роботами і повністю припиняється після завершення даних робіт. Джерелом забруднення атмосферного повітря є також виробнича діяльність існуючого підприємства, викиди якого нормуються згідно законодавства (має бути наявний Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами).

Очікувані максимальні концентрації забруднюючих речовин від проєктованих джерел викидів, з урахуванням існуючого рівня забруднення атмосфери на межі нормативної СЗЗ та на межі найближчої житлової забудови не

перевищуватимуть встановлених порогових значень, очікуваний вплив характеризується як екологічно допустимий.

Під час здійснення робіт з реконструкції будівель та споруд може відбуватись *шумове забруднення довкілля*. Шумове та вібраційне забруднення створюване транспортом має тимчасовий, короткостроковий характер. Будівельна техніка та механізми є непостійними джерелами шуму, одночасна робота всієї техніки та механізмів не передбачається. Незначний акустичний вплив на флору та фауну не призведе до значних і незворотних змін біорізноманіття.

Джерела забруднення водних ресурсів. На території проектування джерелами забруднення водних ресурсів можуть бути: рідка фракція відходів тваринництва та господарсько-побутові стічні води (від діяльності існуючого підприємства ФГ «ВІТАС» І К).

Для передбачення забруднення водних ресурсів проектом детального плану передбачені місця для карантинування підстилки та рідкої фракції на території молочно-товарного комплексу. По закінченню карантинного терміну гній вивозиться в робоче гноєсховище за межами молочно-товарного комплексу. Прийняті способи утилізації гною повинні забезпечувати економічне-доцільне і безпечне у ветеринарно-санітарному відношенні використання всієї кількості гною, яка надходить від тварин.

Водопостачання. Джерелом водопостачання сільськогосподарського підприємства - Фермерського господарства «ВІТАС» І К. для забезпечення потреб молочно-товарного комплексу, у тому числі на пожежогасіння, є свердловина, що розташована в західній частині земельної ділянки, а також трубочаті колодязі технічної води. Для зберігання запасу води на території знаходяться 2 водонапірні вежі.

Водовідведення. На час розроблення детального плану територія частково забезпечена системою каналізування. В межах території проектування передбачається централізована система господарсько-побутової каналізації з відведенням стоків в локальні очисні споруди та водонепроникні колодязі, що розташовані в межах ділянки.

Внутрішня каналізація тваринницьких будівель передбачається двох типів для відведення: а) виробничих стічних вод від миття тварин, прибирання приміщень, від миття устаткування (посуду, апаратури тощо), а також від проточних напувалок; б) господарсько-побутових вод від санітарних приладів.

Для очищення стічних вод у підприємства на балансі знаходяться локальні очисні споруди. Передбачається будівництво очисних споруд глибокого біологічного очищення з улаштуванням доочищення і доведенням показників зворотних вод до якості технічної води (БСК₅ до 4 мг/л, завислі речовини до 3 мг/л). В якості очисних споруд господарсько-побутової каналізації передбачається установка «ВІОТАЛ-» для глибокої біологічної очистки стічних вод продуктивністю до 250 м³./добу.

Організація відведення дощових та талих вод з даної території розрахована з урахуванням рельєфу місцевості та спрямована на локальні очисні споруди. Після очищення поверхневі води можуть використовуватися у технологічних цілях. Для очищення найбільш забрудненої частини поверхневих стічних вод містобудівною документацією передбачено використання локальних очисних споруд (ЛОС) типу “ЕКМА”, що розроблені “ЕКОПОД” м. Київ.

Передбачені очисні споруди дозволяють привести до нормативних значень показники БСК, ХСК, завислі речовини та рН. Продуктивність очисних споруд дощової каналізації, розміри споруди, розміри майданчика для її розташування та умови скидання дощових вод вирішується на подальших стадіях проектування (стадія «Проект»).

Водні об’єкти на території детального панування відсутні. Територія не затоплюється та не підтоплюється, заболоченість на території відсутня.

Радіаційний стан. Проектна територія не входить у перелік територій, забруднених в результаті аварії на Чорнобильській АЕС (Закон України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» були внесені зміни до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28.12.2014 р.). Система планувальних обмежень по даному фактору - відсутня. При проведенні проектних робіт необхідно керуватись вимогами радіаційної безпеки щодо будівельних матеріалів та будівельної сировини (сертифікація радіологічної якості) відповідно НРБУ 97 і «Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України», затверджені МОЗ України № 54 від 02.02.2005 р.

Ґрунти. Проектними рішеннями не передбачається проведення робіт, які б визвали зміни у ландшафті, також виключаються впливи на основні елементи геологічної, структурно-тектонічної будови. Будівництво не викликає змін існуючих ендегенних і екзогенних явищ природного та техногенного походження.

Інженерно-геологічні процеси, які можуть негативно вплинути на будівництво і експлуатацію будівель (зсуви, обвали, суфозія, ерозійні процеси) відсутні.

У випадку несвоєчасного збирання відходів можливе механічне забруднення ґрунтів. Розміщення, збирання та тимчасове зберігання відходів на території діючого підприємства та подальше поводження з ними здійснюється згідно Закону України «Про управління відходами». Зберігання відходів здійснюється у спеціально відведених місцях відповідно до санітарних норм і правил утримання територій. Вивезення побутових відходів передбачається спеціалізованим автотранспортом відповідно до угоди із спеціалізованою організацією на офіційне місце їх утилізації. На території діючого сільськогосподарського підприємства ФГ «ВІТАС» І К утилізація чи захоронення відходів не здійснюється. Проектні

рішення щодо вирішення даної проблеми направлені на забезпечення планово-регулярного санітарного очищення території.

Для передбачення забруднення ґрунту гноєм, проектом детального плану передбачені місця для карантинування підстилки та рідкої фракції на території молочно-товарного комплексу.

З метою покращення стану навколишнього середовища проектом передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови: інженерна підготовка території – вертикальне планування та регулювання водовідведення, комплексний благоустрій та озеленення території. Негативного впливу на ґрунтове середовище від проєктованого об'єкту не передбачається.

В районі розташування проєктованого об'єкту і на прилеглих територіях немає залягання корисних копалин, заходи щодо їх охорони або використання не передбачаються. Планована діяльність не призведе до *зміни рельєфу місцевості та ландшафту*. Проектні рішення прийняті з врахуванням існуючого рельєфу місцевості, існуючої мережі доріг і під'їздів, існуючих планувальних обмежень, умов безпеки руху та виконанням вимог санітарних та протипожежних норм. Основним принципом планувально-просторової організації при проєктуванні та будівництві є органічне розташування на території споруд та мереж.

Флора. Фауна. Біорізноманіття. Діяльність не вплине на умови зростання рослинності поряд з об'єктом планової діяльності. Видовий склад тваринного та рослинного світу на прилеглий території не зменшиться. На місці проведення робіт не виявлено червонокнижних та інших видів рослин, що підлягають охороні. Викиди в атмосферне повітря під час проектних робіт не призведуть до негативного впливу на рослинний світ, оскільки не очікується перевищення ГДК забруднюючих речовин у повітряному басейні.

Благоустрій та озеленення території виконаний відповідно до ДБН Б.2.2 12:2019 «Планування та забудова територій» та ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій». Проектним рішенням передбачається: облаштування території, її благоустрій та озеленення. Створення зони короткочасного відпочинку для працюючих, озеленення та облаштування майданчиків відпочинку елементами мощення та встановлення малих архітектурних форм.

Відповідно до частини 2 статті 39 Закону України «Про тваринний світ» під час розміщення, проєктування та забудови населених пунктів, підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконалення існуючих і впровадження нових технологічних процесів, введення в господарський обіг цілих земель, заболочених, прибережних і зайнятих чагарниками територій, меліорації земель, здійснення лісових користувань і лісгосподарських заходів, проведення геологорозвідувальних робіт, видобування корисних копалин, визначення місці випасання і прогону свійських тварин, розроблення туристичних маршрутів та

організації місць відпочинку населення повинні передбачатися і здійснюватися заходи щодо збереження середовища існування та умов розмноження тварин, забезпечення недоторканості ділянок, що становлять особливу цінність для збереження тваринного світу.

Відповідно до частини першої та другої статті 27 Закону України «Про рослинний світ» підприємства, установи, організації та громадяни, діяльність яких пов'язана з розміщенням, проектуванням, реконструкцією, забудовою населених пунктів, підприємств, споруд та інших об'єктів, а також введенням їх в експлуатацію, повинні передбачати і здійснювати заходи щодо збереження умов місцезростання об'єктів рослинного світу.

Соціальне середовище. На етапах реконструкції та експлуатації об'єкту (передбаченого проектом ДПТ) вплив оцінюється як позитивний, оскільки планованою діяльністю передбачається забезпечення робочими місцями працездатного населення, сплата податків в місцеві бюджети, покращення економічної ситуації регіону, забезпечення економічної основи для захисту соціально-економічних інтересів населення, забезпечення продуктової безпеки та забезпеченні нормативного стану навколишнього середовища.

При дотриманні всього комплексу заходів щодо захисту навколишнього середовища, реконструкція та експлуатація проектного об'єкта не спричинять негативного впливу на соціально-економічне середовище. В цілому, вплив планованої діяльності об'єкту на соціально-економічне середовище можна оцінити як допустимий.

Планувальними рішеннями ДДП, що підлягає СЕО визначені наступні:

- перспективний розвиток існуючого комплексу з реконструкцією існуючих будівель;
- карантинне приміщення для карантинування підстилки та ємності для карантинування гноєстоків;
- озеленення території (на схід від земельної ділянки молочно-товарного комплексу, між складською зоною та межею житлової забудови села Ісківці існує смуга зелених насаджень санітарно-захисного призначення, що складається з дерев та чагарників шириною. Проектом передбачено озеленення вільних майданчиків між виробничою зоною і складською зоною, та біля адміністративно-побутових будівель в середній частині ділянки. Також планується смуга озеленення зі східного боку від території молочно-товарного комплексу, що висаджується з метою додаткового санітарного захисту житлової забудови, а також укріплення схилу);
- передбачається установка «BIOTAL-» для глибокої біологічної очистки стічних вод продуктивністю до 250 м. куб./добу;
- організація відведення дощових та талих вод з даної території з використанням локальних очисних споруд (ЛОС) типу “ЕКМА”;
- будівництво проїздів до будівель та облаштування майданчиків для

автомобілів;

- будівництво комплексу будівель і споруд для протипожежного обслуговування об'єктів;

- місця встановлення контейнерів для відходів.

Проектом також передбачено встановлення пожежних гідрантів на водній мережі в межах проектування.

У таблиці 3.1 представлені типові впливи на компоненти природи і здоров'я населення, які пов'язані із планувальними рішеннями проекту ДПТ і можуть спричинити екологічні проблеми.

Таблиця 3.1 - Оцінка планувальних рішень проекту ДПТ щодо впливу на компоненти довкілля

Планувальне рішення як чинник впливу	Компоненти, що зазнають впливу							
	Людина і здоров'я	Біорізноманіття	Земельні ресурси та ґрунти	Об'єкти ПЗФ та екомережі	Поверхневі та підземні води	Клімат і атмосферне повітря	Образ ландшафту	Культурна спадщина
Будівництво проїздів до будівель та облаштування майданчиків для автомобілів	(-)	(-)	(-)	(0)	(-)	(-)	(-)	(0)
Реконструкція існуючих будівель	(+)	(0)	(-)	(0)	(-)	(-)	(-)	(0)
Організація відведення дощових та талих вод	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)
Система каналізування господарсько-побутових вод	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)
Прокладення водопровідних мереж	(+)	(0)	(-)	(0)	(-)	(-)	(0)	(0)
Місця встановлення контейнерів для відходів	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(0)	(0)
Зведення обслуговуючих споруд (підземні резервуари протипожежного запасу води, протипожежні насосні станції)	(+)	(-)	(-)	(0)	(-)	(-)	(-)	(0)
Карантинне приміщення для карантинування підстилки та	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(-)	(0)	(0)

ємності для карантинування гноєстоків								
Озеленення території	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(o)

*

негативний вплив	(-)	нейтрально	(o)	позитивний вплив	(+)
------------------	-----	------------	-----	------------------	-----

На основі здійсненого аналізу поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення (атмосферне повітря, водні та земельні ресурси, ґрунти, кліматичні фактори, рівня забруднення довкілля та здоров'я населення) сукупний вплив від реалізації проекту ДПТ є екологічно допустимим.

Таким чином, негативний вплив внаслідок реалізації детального плану території не прогнозується. Території, які ймовірно зазнають впливу внаслідок зміни їх функціонального призначення відповідно до проектних рішень ДПТ, відсутні (крім позитивного впливу від озеленення території).

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

Під час розроблення звіту про стратегічну екологічну оцінку були визначені основні проблеми для навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, надані характеристики даних впливів, проаналізовані їх територіальні аспекти.

Прямо пов'язати ті чи інші наслідки для здоров'я населення з впливом конкретних підприємств дуже важко (так само як і навпаки, довести відсутність такого зв'язку), оскільки вплив на здоров'я часто неспецифічний і має опосередкований характер. Об'єкт, що розглядається не впливатиме на екологічну ситуацію району та не посилюватиме вже наявні екологічні проблеми даного регіону.

Вплив на території з природоохоронним статусом не очікується.

Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин у межах проектування відсутні. Значних і незворотних змін в екосистемі території, що розглядається, в результаті експлуатації (реконструкції) об'єкта планової діяльності не прогнозується. Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на території не відмічено.

Ділянка, що розглядається, не належить до земель водного фонду, ПЗФ, прибережно-захисних смуг, територій історико-культурного, рекреаційного чи оздоровчого призначення.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування було визначено рейтинг ключових екологічних проблем території проектування (без реалізації заходів ДПТ), узагальнені результати якого наведені в таблиці 4.1.

Таблиця 4.1 - Ключові екологічні проблеми території проектування

<i>№ в рейтингу (по пріоритетності)</i>	<i>Суть проблеми</i>
1	Відсутність дієвої системи управління відходами, невирішеність питань з гноєм
2	Ризики забруднення поверхневих та підземних вод через недоочищення стічних вод
3	Антропогенний вплив на якість атмосферного повітря шляхом емісії поллютантів стаціонарними та пересувними джерелами забруднення.
4	Низький рівень використання відновлюваних джерел енергії, енергозберігаючих технологій та матеріалів.
5	Відсутність ефективної та раціональної системи правил утримання, охорони та збереження зелених насаджень, озеленення.
6	Відсутність організованої постійної в часі системи екологічного моніторингу за всіма складовими навколишнього середовища, як природного, так і

	соціального
7	Відсутність належного контролю громадськості за охороною НПС. Низький рівень екологічної свідомості та екологічної культури громадян.

У проекті ДПТ враховані всі існуючі та передбачувані джерела екологічного впливу, регламентовані діючими еколого-містобудівними нормативами; територіально-планувальна організація ДПТ запропонована з урахуванням всіх планувальних обмежень (згідно з ДБН Б.2.2-12-2019 «Планування та забудова територій», ДСП 173-96). Визначені нормативні санітарно-захисні та охоронні зони приймаються згідно діючих державних будівельних та санітарно-гігієнічних норм (табл. 1.2).

З метою захисту та покращення стану навколишнього середовища містобудівною документацією передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться:

- організація відведення дощових та талих вод з даної території з використанням локальних очисних споруд;
- реконструкція очисних споруд стічних вод;
- забезпечення централізованого водовідведення господарсько-побутових стічних вод системою водовідведення;
- озеленення території;
- нейтралізація впливу гною на компоненти довкілля;
- місця встановлення контейнерів для відходів.

У таблиці 4.2 представлені фактори, пов'язані із планувальними рішеннями Детального плану території, які, ймовірно, можуть спричинити екологічні проблеми і ризики. Вказаний зміст та наслідки таких екологічних проблем.

Таблиця 4. 2 - Екологічні проблеми, пов'язані із впливом планувальних рішень проекту ДПТ на компоненти навколишнього середовища

Чинники впливу	Вплив планувальних рішень на компоненти навколишнього середовища					
	Людина і здоров'я	Біорізноманіття і ПЗФ	Земельні ресурси та ґрунти	Поверхневі та підземні води	Клімат і атмосфера повітря	Образ ландшафту
Робота машин і механізмів (при реконструкції)	Викиди та шумове забруднення	Порушення природних біотопів	Забруднення випадковими проливами палива і вихлопними викидами	Забруднення важкими металами і нафтопродуктами внаслідок інфільтрації	Забруднення вихлопними газами, шумове забруднення	-
Будівництво/реконструкція КНС дощових вод, очисних споруд дощових вод, локальних очисних споруд госп-побутової каналізації	-	-	Вилучення земель	-	-	-
Вкладання твердого покриття для проїздів,	-	Порушення природних	Вилучення земель	Забруднення важкими	-	-

стоянок для автомобілів, майданчиків для відпочинку та контейнерів для відходів, в'їзду на територію		біотопів		металами і нафтопродуктами внаслідок інфільтрації	
Нейтралізація гною	При неправильній (недотриманні/порушенні) технології можливе бактеріологічне забруднення довкілля	-		При неправильній (недотриманні/порушенні) технології можливе бактеріологічне забруднення довкілля	-

Опис територіальних аспектів екологічних проблем, у тому числі ризиків впливу на здоров'я населення, приведено у таблиці 4.3

Таблиця 4.3 - Узагальнення основних екологічних проблем і ризиків впливу на здоров'я населення

Основні екологічні проблеми і ризики	Характеристика проблем і ризиків	Територіальна прив'язка	Проектні рішення МД
Забруднення атмосферного повітря	Збільшення викидів забруднюючих речовин пересувними та стаціонарними джерелами	Ділянки виробничого призначення – при реконструкції, має короткочасний характер	Реконструкція будівель та споруд, що включає заходи енергозбереження, зменшення забруднення довкілля викидами/скидами від виробничої діяльності
Забруднення поверхневих та підземних водних об'єктів	Скиди стічних вод, поверхневого стоку без очистки	Локальні ділянки за межами сільбищної зони	Передбачається будівництво очисних споруд глибокого біологічного очищення з улаштуванням доочищення і доведенням показників зворотних вод до якості технічної води; в якості очисних споруд господарсько-побутової каналізації передбачається установка «BIOTAL»; передбачається очищення поверхневих стічних вод
Вплив на біорізноманіття	Скорочення площ зелених насаджень	Локальні ділянки в межах сільбищної зони	Збільшення озеленення триторії, формування зелених зон
Вплив на здоров'я населення	Виникнення екологообумовлених захворювань	Території населеного пункту (с. Ісківці)	Реалізація заходів щодо зменшення впливу виробничої діяльності ФГ

			«ВІТАС» І К на довкілля, зокрема за рахунок реконструкції очисних споруд, збільшення водопостачання, формування системи управління відходами, озеленення тощо.
--	--	--	--

Негативні ендогенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються.

Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається. Рівні шуму, вібрації, іонізуючого випромінювання не будуть перевищувати норми допустимого впливу. Розміщення об'єктів проектування на вказаній території не пошкодять існуючого ландшафту, так як будуть витримані всі вимоги нормативних документів, пов'язаних з плануванням та забудовою територій.

Таким чином, об'єкт планованої діяльності не впливатиме на екологічну ситуацію населеного пункту та не посилюватиме вже наявні екологічні проблеми даного регіону. Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається.

Території з природоохоронним статусом в межах детального планування території відсутні.

На основі аналізу екологічного стану ділянки в межах детального плану території, дана територія сприятлива для реалізації проектних рішень детального плану.

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Проектні рішення детального плану території розроблено відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища». Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів (не перевищувати ГДК викидів забруднюючих речовин, скидів зворотних вод, нормативно встановлених рівнів акустичного, електромагнітного, радіаційного та ін. негативного фізичного впливу на навколишнє природне середовище), нормативів та лімітів використання природних ресурсів (підземних вод) при здійсненні господарської діяльності;

- екологізація функціонування на основі комплексності рішень у питаннях охорони навколишнього природного середовища, використання та відтворення відновлюваних природних ресурсів, широкого впровадження новітніх технологій;

- гарантування екологічно безпечного середовища для життя, праці та здоров'я населення; забезпечення контролю впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище шляхом здійснення планово-регулярного моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, передбаченого СЕО;

- здійснення безоплатності загального та платності спеціального використання природних ресурсів для потреб ведення господарської діяльності;

- вирішення питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів з урахуванням ступеня антропогенної освоєності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;

- компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Крім того, зобов'язаннями у сфері охорони довкілля є дотримання санітарно-захисних, охоронних зон від об'єктів, які є джерелами викидів/скидів забруднюючих речовин, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електромагнітних полів, іонізуючого випромінювання.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є:

- Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному

контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015),

- Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року» (ухвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії.

Сучасна стратегія розвитку населених пунктів України повинна передбачати забезпечення екологічної безпеки та зниження негативного впливу на довкілля, збільшення площ зелених зон загального користування та озеленених територій, оптимізацію територіального розміщення промислових підприємств, в т.ч. винесення за межі населених пунктів екологічно небезпечних підприємств тощо.

Під час розробки ДПТ необхідно:

- забезпечити дотримання просторово-планувальними рішеннями нормативних санітарно-захисних зон, санітарних розривів згідно з вимогами Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів ДСП № 173-96, протипожежних відстаней, охоронних зон навколо (вздовж) об'єктів транспорту, зв'язку, енергетичної системи, інженерних комунікацій тощо;

- здійснювати організаційно-господарські, технічні та інші заходи щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки у галузі охорони атмосферного повітря;

- дотримуватися визначених Законом України «Про тваринний світ» вимог та принципів охорони тваринного світу;

- дотримуватися при плануванні та виконанні озеленення вимог ДБН Б.2.2-5:2011;

- дотримуватися вимог щодо вибухо- та пожежобезпечності відповідно до категорійності об'єкта та вимог законодавства України;

- забезпечити загальну доступність до матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» шляхом надання їх за запитом, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування;

- впроваджувати отримані висновки моніторингу та запланований комплекс охоронних заходів об'єкту для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля.

Під час проектування враховано вимоги: ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»; ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»; Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів.

При розробленні цього ДПТ максимально враховані перелічені нормативні вимоги чинного законодавства у сфері містобудування, екології, санітарної гігієни тощо. На наступному етапі виконання проектних робіт необхідно врахувати всі наявні обмеження, передбачені ДПТ.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля є:

- дотримання санітарно-захисних зон від об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електронних полів, іонізуючих випромінювань;

- дотримання зони санітарної охорони від підземних та відкритих джерел водопостачання, водозабірних та водоочисних споруд, водоводів, об'єктів оздоровчого призначення та інші, зони охорони пам'яток культурної спадщини, археологічних територій, прибережні захисні смуги, водоохоронні зони;

- дотримання зони особливого режиму використання земель навколо військових об'єктів Збройних Сил України та інших військових формувань, в прикордонній смузі;

- охорона водних ресурсів, захист їх від забруднення та обмеження господарської діяльності відповідно до вимог Водного Кодексу та міжнародних зобов'язань (Директива 2000/60/ЄС Директива 2000/60/ЄС про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики; Директива Ради 98/83/ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною, Директива 91/676/ЄС про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел, зі змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003);

- охорона атмосферного повітря, попередження його забруднення, дотримання встановлених гранично допустимих викидів, дотримання міжнародних зобов'язань в сфері охорони навколишнього середовища (Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, Директива 2008/1/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 січня 2008 року «Про комплексне запобігання і контроль забруднення, Директива 2008/50/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 2008 р. Про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи), Директива 2010/75/ЄС про промислові забруднення (комплексне запобігання і контроль за забрудненнями);

- запобігання утворенню та зменшенням обсягів утворення відходів, їх збиранням, перевезенням, зберіганням, сортуванням, обробленням, утилізацією та видаленням, знешкодженням та захороненням, а також з відверненням негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини (Директива 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 19

листопада 2008 р. про відходи та скасування окремих Директив, Директива 1999/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 квітня 1999 р. про захоронення відходів із змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) 1882/2003, Директива 2010/75/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24 листопада 2010 р. про промислові викиди (комплексне запобігання і контроль забруднень), Директива 2006/21/ЄС про управління відходів видобувної промисловості);

- охорона земельних ресурсів, використання їх у відповідності до категорії земель та цільового призначення, попередження їх забруднення;

- максимальне збереження рослинного та тваринного світу, та місць їх існування відповідно до Законів України «Про захист рослин», «Про тваринний світ», «Про природно-заповідний фонд України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», Червоної та Зеленої книги України та міжнародних документів (Директива Ради 92/43/ЄЕС від 21 травня 1992 р. про збереження природного середовища існування, дикої флори та фауни, Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування, Конвенція про охорону біорізноманіття, ратифікована Законом № 257/94-ВР від 29.11.94);

- забезпечення безпечного для існування живої і неживої природи навколишнього середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів (Директива 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. Про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище).

Зокрема, з метою охорони і оздоровлення навколишнього середовища даним проектом ДПТ рекомендовано виконати ряд зобов'язань:

Зобов'язання у сфері охорони атмосферного повітря.

Відповідно до вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря» необхідно розробити спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, а також вживати заходи для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря.

Суб'єкти господарювання, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря та діяльність яких пов'язана з впливом фізичних та біологічних факторів на його стан, зобов'язані:

- здійснювати організаційно-господарські, технічні та інші заходи щодо забезпечення виконання вимог, передбачених нормативами екологічної безпеки у галузі охорони атмосферного повітря, дозволами на викиди забруднюючих речовин тощо;

- вживати заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;

- забезпечувати безперебійну ефективну роботу і підтримання у справному стані споруд, устаткування та апаратури для очищення викидів і зменшення рівнів впливу фізичних та біологічних факторів;

- здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря організованими та неорганізованими стаціонарними джерелами викидів, і рівнями фізичного впливу та вести їх постійний облік;

- заздалегідь розробляти спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і вживати заходів для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря;

- забезпечувати здійснення періодичних та/або автоматизованих інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин пересувних джерел та організованих стаціонарних джерел викидів і ефективності роботи газоочисних установок відповідно до правил, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища;

- забезпечувати розроблення методик вимірювань, що враховують специфічні умови викиду забруднюючих речовин;

- використовувати методики вимірювань та засоби вимірювальної техніки, які відповідають вимогам законодавства про метрологію та метрологічну діяльність, для визначення параметрів газопилового потоку і концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі та викидах організованих стаціонарних і пересувних джерел;

- здійснювати контроль за проектуванням, будівництвом і експлуатацією споруд, устаткування та апаратури для очищення газопилового потоку від забруднюючих речовин і зниження впливу фізичних та біологічних факторів, оснащення їх засобами вимірювальної техніки, необхідними для постійного контролю за ефективністю очищення, дотриманням нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин і рівнів впливу фізичних та біологічних факторів та інших вимог законодавства в галузі охорони атмосферного повітря;

- своєчасно і в повному обсязі сплачувати екологічний податок;

- вести щоденний облік часу роботи стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосфері;

- обладнати місця відбору проб організованих стаціонарних джерел викидів для вимірювання параметрів газопилового потоку з метою

- здійснення контролю за дотриманням затверджених нормативів та дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;

Виконання заходів щодо охорони атмосферного повітря не повинно призводити до забруднення ґрунтів, вод та інших природних об'єктів.

Шляхи врахування зобов'язань.

Під час виконання проектних робіт мають бути здійснені заходи щодо захисту навколишнього середовища під час будівництва/реконструкції, передбачені в матеріалах ОВНС у складі проектної документації/ ОВД (відповідно Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»). Обов'язковим є наявність Дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (наказ Міндовкілля від 27.06.2023 № 448 «Про затвердження Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами»).

Під час організації реконструкції (будівництва) з метою зниження негативного впливу на довкілля та забезпечення сприятливих умов для будівельників розроблені наступні заходи: обов'язкове дотримання меж територій, які відводяться під виконання робіт; зменшення пиловиділення шляхом зволоження майданчиків, доріг за допомогою поливальної машини; регулювання двигунів внутрішнього згоряння будівельних машин, механізмів та транспортних засобів відповідно до вимог органів ДАІ; виконання заправки та обслуговування будівельних машин і спецавтотранспорту на спеціальних майданчиках, на яких повинні бути забезпечені заходи, що виключають потрапляння паливно-змащувальних матеріалів в ґрунт, організація зливання відходів пально-мастильних матеріалів в спеціально обладнаних для цієї мети місцях; при виконанні будівельно-монтажних робіт, для забезпечення радіаційної безпеки, необхідно дотримуватися вимог чинної документації, норм та правил зниження рівня іонізуючих випромінювань природних радіонуклідів в будівництві та радіаційному контролю будівельних матеріалів і об'єктів будівництва, відповідальність за виконання яких несе будівельна організація, що здійснює будівництво.

Під час здійснення планованої діяльності значення максимальних приземних концентрацій по забруднюючих речовинах (у всіх напрямках, з врахуванням фонових концентрацій та «рози вітрів») по всьому розрахунковому майданчику, в т. ч. на межі та за межами санітарно-захисної зони не повинні перевищувати їх ГДК.

Зобов'язання у сфері охорони водних ресурсів.

При виникненні аварійних забруднень водних ресурсів суб'єкт господарювання повинен своєчасно проінформувати центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, а також провести роботи, пов'язані з ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити

погіршення якості води, у відповідності до вимог статті 44 Водного кодексу України.

У разі забруднення підземних вод необхідно вжити заходи щодо встановлення причин, з яких це сталося, і за пропозиціями відповідних державних органів влади впровадити відповідні заходи щодо їх відтворення.

В аварійних ситуаціях, пов'язаних з їх забрудненнями, що можуть шкідливо вплинути на здоров'я людей і стан водних екосистем необхідно негайно розпочати ліквідацію її наслідків і повідомити про аварію центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, обласну державну адміністрацію та відповідну раду.

Заходи щодо забезпечення нормативного стану поверхневих і підземних вод включають:

- організацію водовідведення господарсько-побутових та зливових стічних вод на локальні очисні споруди, для запобігання потрапляння забруднених стоків у підземні водоносні горизонти;

- недопущення на території витоку нафтопродуктів та масел із несправного транспорту;

- організацію заправки і виконання ремонту обладнання в спеціально відведених для цього місцях для запобігання попадання шкідливих речовин на відкриту поверхню і підземні води.

Поверхневі водні об'єкти в межах території проєктування відсутні.

З метою запобігання негативному впливу планованої діяльності на підземні води передбачається дотримання зон санітарної охорони відповідно до ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування, Постанови КМ України від 18 грудня 1998 р. N 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів».

Згідно ДБН В.2.5-74:2013 зони санітарної охорони (далі – ЗСО) слід передбачати для забезпечення санітарно-епідеміологічної безпеки та охорони від випадкового або навмисного забруднення поверхневих чи підземних джерел і водопровідних споруд системи централізованого питного водопостачання (незалежно від форми власності або відомчої підпорядкованості), а також прилеглих до них територій.

Шляхи врахування зобов'язань.

Для джерел водопостачання (свердловин) встановлюються ЗСО. Передбачається проведення постійного аналізу якості води (акредитованими лабораторіями).

Внутрішня каналізація тваринницьких будівель передбачається двох типів для відведення: а) виробничих стічних вод від миття тварин, прибирання приміщень, від миття устаткування (посуду, апаратури тощо), а також від проточних напувалок; б) господарсько-побутових вод від санітарних приладів.

Передбачається будівництво очисних споруд глибокого біологічного очищення з улаштуванням доочищення і доведенням показників зворотних вод до якості технічної води (БСК₅ до 4 мг/л, завислі речовини до 3 мг/л). В якості очисних споруд господарсько-побутової каналізації передбачається установка «ВІЮТАЛ-» для глибокої біологічної очистки стічних вод продуктивністю до 250 м. куб./добу.

Організація відведення дощових та талих вод з даної території розрахована з урахуванням рельєфу місцевості та спрямована на локальні очисні споруди. Після очищення поверхневі води можуть використовуватися у технологічних цілях. Для очищення найбільш забрудненої частини поверхневих стічних вод містобудівною документацією передбачено використання локальних очисних споруд (ЛОС) типу “ЕКМА”, що розроблені “ЕКОПОД” м. Київ.

Контейнери для побутових відходів та будівельного сміття встановлюються на спеціальних майданчиках з твердим покриттям, місця можливих забруднень автотранспортом пально-мастильними матеріалами також забезпечуються твердим покриттям з метою виключення забруднення ґрунту та водного середовища.

Зобов'язання у сфері охорони земельних ресурсів та ґрунтів.

Відповідно до статті 96 Земельного кодексу України, при здійсненні планованої діяльності власники і землекористувачі, в тому числі орендарі, земельних ділянок зобов'язані:

- дотримуватися вимог земельного та природоохоронного законодавства України;
- проводити плановану діяльність способами, які не завдають шкідливого впливу на стан земель та родючість ґрунтів;
- своєчасно інформувати відповідні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування щодо стану, деградації та забруднення земельних ділянок;
- забезпечувати додержання встановленого законодавством України режиму використання земель, що підлягають особливій охороні;
- забезпечувати використання земельних ділянок за цільовим призначенням та дотримуватися встановлених обмежень (обтяжень) на земельну ділянку;
- забезпечувати захист земель від пожеж, ерозії, виснаження, забруднення, засмічення, засолення, осолонцювання, підкислення, перезволоження, підтоплення, заростання бур'янами, чагарниками і дрібноліссям;

- уживати заходів щодо запобігання негативному і еколого – небезпечному впливу на земельні ділянки та ліквідації наслідків цього впливу;

- не порушувати прав власників суміжних земельних ділянок та землекористувачів;

- дотримуватися правил добросусідства та обмежень, пов'язаних з встановленням земельних сервітутів та охоронних зон;

- дотримуватися екологічних вимог, установлених законодавством України, при проєктуванні, розміщенні та будівництві об'єктів.

Відповідно до вимог статті 35 Закону України «Про охорону земель» власники і землекористувачі при здійсненні господарської діяльності зобов'язані:

- дотримуватися вимог земельного та природоохоронного законодавства України;

- проводити на земельних ділянках господарську діяльність способами, які не завдають шкідливого впливу на стан земель та родючість ґрунтів;

- підвищувати родючість ґрунтів та зберігати інші корисні властивості землі на основі застосування екологічнобезпечних технологій обробітку і техніки, здійснення інших заходів, які зменшують негативний вплив на ґрунти, запобігають безповоротній втраті гумусу, поживних елементів тощо;

- дотримуватися нормативів при здійсненні протиерозійних, агротехнічних, агрохімічних, меліоративних та інших заходів, пов'язаних з охороною земель, збереженням і підвищенням родючості ґрунтів;

- сприяти систематичному проведенню вишукувальних, обстежувальних, розвідувальних робіт за станом земель, динамікою родючості ґрунтів;

- своєчасно інформувати відповідні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування щодо стану, деградації та забруднення земельних ділянок;

- забезпечувати додержання встановленого законодавством України режиму використання земель, що підлягають особливій охороні;

- дотримання цільового призначення земельної ділянки та дотримуватися встановлених обмежень (обтяжень) на земельну ділянку;

- забезпечувати захист земель від пожеж, ерозії, виснаження, забруднення, засмічення, засолення, осолонцювання, підкислення, перезволоження, підтоплення, заростання бур'янами, чагарниками і дрібноліссям.

Господарська та інша діяльність, яка зумовлює забруднення земель і ґрунтів понад встановлені гранично допустимі концентрації небезпечних речовин, забороняється.

Відповідно до пункту 12.2 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», вертикальне планування території слід виконувати з урахуванням таких основних вимог:

- збереження існуючого ландшафту;

- збереження ґрунтів і деревних насаджень;

- відведення поверхневих вод зі швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів;

- мінімального обсягу земляних робіт.

У разі можливого забруднення земель небезпечними відходами, у тому числі аварійними викидами від стаціонарних і пересувних джерел за рішенням місцевої державної адміністрації або органу місцевого самоврядування проводитимуться постійні або періодичні обстеження хімічного складу ґрунтів з метою виявлення та визначення їх негативного впливу на здоров'я людини, а також окремих видів природних ресурсів і довкілля в цілому.

Нормативи гранично допустимих концентрацій небезпечних речовин у ґрунтах встановлюються відповідно до Гігієнічного регламенту допустимого вмісту хімічних речовин у ґрунті, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України 14.07.2020 року №1595, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 31.07.2020 за №722/35005, а також Постанови КМУ від 15.12.2021 № 1325 «Про затвердження нормативів гранично допустимих концентрацій небезпечних речовин у ґрунтах»; Наказ МОЗ от 14.07.2020 № 1595.

У разі наявності у підприємства об'єктивної інформації про виникнення або загрозу виникнення надзвичайної ситуації техногенного або природного характеру необхідно надати її Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України, ДСНС та її територіальним органам та обласній держадміністрації у відповідності до вимог пункту 19 Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля» від 30.03.1998 № 391.

Шляхи врахування зобов'язань.

Забезпечення під'їзду та роботи транспорту по твердому покриттю, контейнери для побутових відходів та будівельних відходів необхідно встановлювати на майданчиках з твердим покриттям.

Збереження рослинного шару ґрунту і використання його для озеленення ділянки.

Одним із важливих питань даної території, як області загалом, залишається поводження з гноєм. Тому проектом детального плану передбачені місця для карантинування підстилки та рідкої фракції на території молочно-товарного комплексу. По закінченню карантинного терміну гній вивозиться в робоче гноєсховище за межами молочно-товарного комплексу. Прийняті способи утилізації гною повинні забезпечувати економічно доцільне і безпечне у ветеринарно-санітарному відношенні використання всієї кількості гною, яка надходить від тварин.

Зобов'язання щодо забезпечення належного управління відходами.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про управління відходами» суб'єкти господарювання мають ряд зобов'язань у сфері управління відходами:

- дотримуватися вимог щодо збирання, перевезення та оброблення відходів;

- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;
- вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність;
- класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;
- забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;
- надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;
- відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами;
- забезпечувати професійну підготовку, підвищення кваліфікації та проведення атестації фахівців у сфері управління відходами;
- призначати відповідальних осіб у сфері управління відходами.

Шляхи врахування зобов'язань.

Зобов'язання у сфері управління відходами враховані.

Відповідальність за управління відходами, що утворюються при виконанні будівельних робіт, покладається на підрядну організацію, що виконує ці роботи. Підрядна організація самостійно здійснює збір даних відходів та їх передачу спеціалізованим підприємствам для подальшого управління відходами згідно чинного природоохоронного законодавства.

Для збору та зберігання будівельних та побутових відходів обладнуються спеціальні майданчики з твердим покриттям, де встановлюються контейнери для відходів.

Всі відходи, які утворюватимуться під час здійснення планованої діяльності тимчасово зберігатимуться у спеціально відведених місцях та передаватимуться спеціалізованим організаціям, згідно укладених договорів. До початку реалізації діяльності необхідно забезпечити укладення договорів з суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, в тому числі з небезпечними.

Під час реалізації планованої діяльності необхідно забезпечити ведення первинного поточного обліку кількості, типу та складу відходів, які утворюються, та подавати щодо них статистичну звітність.

Під час здійснення провадження планованої діяльності необхідно дотримуватись загальних вимог до управління відходами визначених статтею 13, 17 Закону України «Про управління відходами».

Зобов'язання щодо шумозахисту.

Для забезпечення допустимих рівнів звукового тиску визначених будівельними та санітарними нормами і правилами, передбачаються наступні зобов'язання щодо зниження виробничих шумів та вібрацій:

- раціональне зонування території та режим роботи підприємства;
- використанням сучасного низькошумового технологічного обладнання;
- використання сучасних ефективних термозвукоізоляційних матеріалів в якості будівельних конструкцій будівель та споруд;
- озеленення території;
- забезпечення своєчасного контролю технічного стану використовуваної техніки та її якісного ремонту;
- рівень акустичного забруднення не повинен перевищувати нормативів шумового забруднення та вібрації на межі СЗЗ;
- проведення щорічного моніторингу рівнів шуму на межі СЗЗ та на межі найближчої житлової забудови.

Зобов'язання у разі виникнення надзвичайної екологічної ситуації.

У разі оголошення на території планованої діяльності зони надзвичайної екологічної ситуації необхідно:

- неухильно дотримуватись встановленого правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації;
- провести мобілізацію ресурсів та зміну режиму роботи з метою проведення аварійно-рятувальних та відновлювальних робіт;
- вжити заходів щодо нормалізації екологічного стану на території планованої діяльності.

Зобов'язання щодо пожежобезпеки.

Протипожежна безпека на території об'єкту забезпечується:

- дотриманням протипожежних розривів між будівлями, спорудами та технологічним обладнанням;
- захистом від прямого удару блискавки у споруду і захист від небезпечних наслідків, пов'язаних з прямим ударом блискавки;
- обладнанням об'єктів автоматичною пожежною сигналізацією;
- використанням двох протипожежних резервуарів ємністю 100 м³ кожен;
- первинними засобами пожежогасіння, що визначені нормативними актами.

У результаті реалізації проекту ДПТ передбачається будівництво: пожежного депо III типу, підземних резервуарів протипожежного запасу води, встановлення протипожежних насосних станцій.

Пожежогасіння об'єктів на перспективу передбачається здійснювати від пожежних гідрантів, які необхідно встановити на проєктній водопровідній мережі та дотриманням нормативного тиску води в ній. Пожежні гідранти (стояки)

передбачаються вздовж вулиць та доріг на відстані не більше ніж 2,5 від краю проїзної частини, але не ближче ніж 5 м від будівель.

Витрати води на зовнішнє пожежогасіння приймаються згідно з ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення» табл. 3 і складають 10,0 л/с на одну пожежу (деталізація на послідуєчих етапах проектування). Тривалість гасіння пожежі – 3 години.

Також необхідно передбачити обладнання будівель ручними вогнегасниками. Крім того, для забезпечення протипожежної безпеки необхідний регулярний викос трави на всій території підприємства.

Зобов'язання щодо цивільної оборони.

Передбачається будівництво захисних споруд цивільного захисту, які призначені для укриття і тимчасового захисту людей від небезпеки, що може виникнути внаслідок надзвичайних ситуацій, від дії засобів ураження в особливий (воєнний) період. Приміщення, що спроектовані для використання за основним функціональним призначенням, для захисту населення, та в яких створені умови для тимчасового перебування людей будуть слугувати як споруди подвійного призначення і мають бути розраховані та запроектовані відповідно до чинних державних будівельних норм.

Оцінка відповідності проекту детального плану зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановлені на міжнародному рівні.

Основними напрямками співробітництва України з міжнародними організаціями є: охорона біологічного різноманіття; охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату; охорона озонового шару; охорона атмосферного повітря; управління відходами; оцінка впливу на довкілля.

Міжнародні обов'язки України у сфері охорони довкілля зафіксовані у таких програмах:

- Конвенція про біологічне різноманіття, (1992 р., м. Ріо-де-Жанейро Бразилія), ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);

- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

Зобов'язання щодо ресурсозберігаючих заходів.

Передбачається раціональне використання енергетичних ресурсів шляхом використання сучасного високоефективного теплового та електроосвітлювального обладнання.

Зобов'язання щодо відновлюваних заходів.

Передбачається тверде покриття проїздів, майданчиків та тротуарів. Інші площі зміцнюються рослинним шаром ґрунту з організацією трав'яного покриву, що запобігатиме ерозії ґрунту. На всіх етапах реалізації проекту ДПТ проектні рішення повинні здійснюватися в відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

Рівень відповідності цілей проекту ДПТ, що розглядається, екологічним цілям національної, а також регіональної політики приведено у таблиці 1.1 (розділ 1) та 5.1

Таблиця 5.1 - Відповідність проекту МД екологічним цілям національної політики

Документ	Ключові екологічні цілі	Цілі проекту МД, що розглядається	Рівень відповідності 3
<i>Атмосферне повітря</i>			
<i>Міжнародний рівень</i>			
"Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року" (резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року)	- Ціль 11.6. До 2030 року зменшити негативний екологічний вплив міст у розрахунку на душу населення, зокрема шляхом приділення особливої уваги якості повітря і управлінню побутовими та іншими відходами	-Реконструкція будівель з метою зменшення рівня забруднення повітря прилеглих територій, - реконструкція очисних споруд для глибокої біологічної очистки стічних вод; - організація відведення дощових та талих вод з даної території з використанням локальних очисних споруд	+
<i>Національний рівень</i>			
Закон України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики	- Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел зменшаться зі 100% рівня 2015 р. до 85% у 2030	- Оптимізація систем опалення, підвищення коефіцієнту ефективності перетворення енергії, економія первинних	+

України на період до 2030 року"	році	енергетичних ресурсів шляхом застосування теплових установок сучасного типу	
<i>Регіональний рівень</i>			
Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022-2027 роки	НАПРЯМ 1. ОХОРОНА І РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ НАПРЯМ 4. РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ І ЗБЕРІГАННЯ ВІДХОДІВ ВИРОБНИЦТВА І ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ	- Влаштування системи роздільного збору відходів; - Реконструкція очисних споруд; - Вирішення питань з гноєм	+
<i>Зміна клімату</i>			
<i>Національний рівень</i>			
Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932	- Скорочення антропогенних викидів і збільшення абсорбції парникових газів та забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку держави	Реалізація заходів щодо зменшення втрат теплової та електричної енергії та благоустрою території (озеленення), вирішення питань управління відходами сприятиме зменшенню викидів парникових газів у атмосферне повітря у порівнянні із існуючою ситуацією	+
<i>Водні ресурси</i>			
<i>Національний рівень</i>			
Концепція реалізації державної політики у сфері промислового забруднення, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 № 402	- Зменшення скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти у 2030 р. до 5% загального обсягу скидів порівняно з 15,7% у 2015 році	- Передбачається установка «BIOTAL-» для глибокої біологічної очистки стічних вод продуктивністю до 250 м. куб./добу; - Організація відведення дощових та талих вод з даної території з використанням локальних очисних споруд (ЛОС) типу "ЕКМА	+
<i>Земельні ресурси</i>			
<i>Національний рівень</i>			
Закон України "Про	- Забезпечення раціонального	- Створення ландшафтно-	+

охорону земель"	використання земель, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, інших корисних властивостей землі, збереження екологічних функцій ґрунтового покриву та охорони довкілля	рекреаційних зон короткочасного відпочинку, озеленення території	
<i>Відходи</i>			
<i>Міжнародний рівень</i>			
"Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року" (резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року)	- Завдання 11.5. До 2030 року зменшити негативний екологічний вплив міст у розрахунку на душу населення, зокрема шляхом приділення особливої уваги якості повітря і управлінню міськими та іншими відходами	- Формування системи управління відходами на території підприємства, впровадження системи роздільного збору відходів.	+
<i>Національний рівень</i>			
Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 820	- Створення до 2030 року 800 нових потужностей із переробки вторинної сировини, утилізації та компостування біовідходів - Зменшення загального обсягу захоронення побутових відходів з 95% до 30%	- Визначення стратегічних напрямків санітарної очистки території з урахуванням перспективних обсягів утворення побутових відходів	+/-
<i>Регіональний рівень</i>			
Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022-2027 роки	НАПРЯМ 4. РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ І ЗБЕРІГАННЯ ВІДХОДІВ ВИРОБНИЦТВА І ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ	- Визначення стратегічних напрямків управління відходами	+
Проект Регіонального плану управління відходами для Полтавської області	- Забезпечення екологічно безпечного управління відходами, у тому числі відходами сільського господарства	Реалізація політики у сфері управління відходами після прийняття Регіонального плану управління відходами, а в подальшому – Місцевого	+

до 2030 року		плану управління відходами у Лубенській МТГ є обов'язковими для дотримання всіма суб'єктами господарювання на даній території. Тому реалізація заходів проекту ДПТ, що відповідає заходам проекту Регіонального плану управління відходами (зокрема в частині управління сільськогосподарськими відходами) сприятиме покращенню ситуації у даній сфері на території громади.	
<i>Біорізноманіття</i>			
<i>Міжнародний рівень</i>			
Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція) (глава 2, стаття 4)	1. Кожна Договірна Сторона вживає відповідних і необхідних законодавчих та адміністративних заходів для забезпечення охорони середовищ існування видів дикої флори та фауни, особливо тих, які зазначені у додатках I і II, а також охорони природних середовищ існування, яким загрожує зникнення. 2. Договірні Сторони у своїй політиці планування забудови і розвитку територій враховують потреби охорони природних територій, що охороняються згідно із попереднім пунктом, для того щоб уникнути будь-якої деградації таких територій або у міру можливості звести її до мінімуму.	- Проведення планованої діяльності не призводить до зміни кількісних та якісних показників флори й фауни, а також рослинного покриву та оселищ на суміжних територіях. Під впливом планованої діяльності не відбуваються зміни, виснаження й деградації рослинних угруповань, а також ландшафтів. Ділянка планованої діяльності не визначена як структурний елемент регіональної екомережі.	+
<i>Національний рівень</i>			
Закон України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до	- Частка площі земель природно-заповідного фонду у загальній території країни: 2015 рік - 6,3%, 2030 рік - 15%	- В межах проектування та поблизу об'єкти природно-заповідного фонду відсутні. Згідно проектних рішень площа зелених насаджень обмеженого використання в	+/-

2030 року"		межах території проектування складатиме 5,1832 га.	
<i>Регіональний рівень</i>			
Регіональна схема формування екологічної мережі Полтавської області (погоджена розпорядженням Полтавської обласної державної адміністрації від 14.02.2022 № 58 та затверджена рішенням пленарного засідання чотирнадцятої позачергової сесії восьмого скликання Полтавської обласної ради від 26 липня 2022 р. № 457).	- Створення нових та розширення існуючих територій і об'єктів природно-заповідного фонду	- Планована діяльність не буде мати впливу на стан об'єктів ПЗФ. Під впливом планованої діяльності не відбуваються зміни, виснаження й деградації рослинних угруповань, а також ландшафтів.	+/-
<i>Здоров'я населення</i>			
<i>Національний рівень</i>			
Національна доповідь "Цілі сталого розвитку: Україна" (2017 рік)	- Кількість смертей унаслідок транспортних нещасних випадків: 2015 рік - 12,6 на 100 тис. населення, 2030 рік - 10-9	- Реалізація заходів проекту ДПТ дозволить покращити якість очистки стічних вод, зменшити викиди в атмосферне повітря, покращити систу управління з відходами (у тому числі відходами сільського господарства), що в кінечному випадку позитивно вплине на стан довкілля та здоров'я населення	+/-

* (+) повна відповідність, (+/-) часткова відповідність, (-) невідповідність

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3- 5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

За походженням екологічний вплив може бути первинним, тобто безпосередньо пов'язаним з впливом проєкту на екосистему і вторинним, що є наслідком первинних змін в екосистемі.

Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови. Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись можуть викликати значні наслідки.

Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом часу перевершують її можливість її асиміляції або трансформації.

Синергетичні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремого компонента.

У рамках реалізації проєкту ДПТ до первинних наслідків впливу належать впливи на атмосферне повітря, водне середовище та ґрунти, а також акустичне забруднення. Вплив на атмосферне повітря поділяється на дві групи: тимчасовий та постійний. Тимчасовий вплив пов'язаний із викидами забруднюючих речовин в атмосферу від автотранспорту, спецобладнання тощо.

Шумове забруднення, пов'язане з реалізацією проєкту ДПТ, також поділяється на тимчасове та постійне. Тимчасовий шум виникає під час роботи будівельної техніки і усувається після закінчення етапу будівництва. Постійними джерелами шуму та вібрації під час роботи може бути технологічне обладнання та автотранспорт. Проте не очікується перевищення санітарних норм та значного шкідливого впливу. Ймовірний вторинний вплив у рамках реалізації проєкту ДПТ зазвичай пов'язується з викидами забруднюючих речовин в атмосферного повітря та шумовим забрудненням на етапі функціонування проєктованого об'єкту.

Вторинний вплив може проявлятися у рості захворювань органів дихання, серцево-судинної системи, онкозахворювань тощо. Однак, в процесі реалізації проектних рішень не передбачається будь-яких канцерогенних і неканцерогенних ефектів.

Синергічні впливи у межах планованої діяльності малоімовірні, оскільки описані у відповідних розділах фактори впливу проекту ДПТ не містять умов для прояву синергічної дії. Кумулятивні впливи на території проекту ДПТ також відсутні.

До короткострокових належить вплив на атмосферне повітря внаслідок шумового забруднення, які зумовлені будівельними роботами (реконструкція). Середньостроковий і довгостроковий впливи пов'язані з утворенням відходів в процесі функціонування майданчика. Однак ці впливи пом'якшуються рядом природоохоронних заходів під час реалізації проекту ДПТ (зокрема: за рахунок роздільного збору ПВ та їх вчасного вивезення). Тому за умов дотримання всіх захисних та охоронних заходів цей вплив буде знаходитися у допустимих межах.

Узагальнені результати визначення ймовірних наслідків для довкілля, в тому числі здоров'я населення, від реалізації цілей і завдань, визначених в проекті ДПТ представлені в табл. 6.1.

Табл. 6.1 - Узагальнені результати процедури оцінки проектних рішень ДПТ*

Об'єкти впливу	Виробничі території	Сельбищні території	Комунальні території	Ландшафтно-рекреаційні території
Атмосферне повітря	П/ДС/М/К	П/ДС/М/К	П/ДС/М/К	П/ДС/М
Клімат	М/Нп/КС	М/Нп/КС	М/Нп/КС	М/Нп/КС
Вода	М/П/КС	М/Нп/КС	М/Нп/КС	М/Нп/КС
Ґрунти	П/ДС/М/К	П/ДС/М/К	П/ДС/М/К	Нп/М/КС
Природоохоронні території	Відсутній вплив	Відсутній вплив	Відсутній вплив	Відсутній вплив
Біорізноманіття	М/КС	М/КС	М/КС	П/М/ДС
Здоров'я людей	М/КС	М/КС	М/КС	М/КС

*де: П/Нп - Прямий / Непрямий;

ДС/ СС/КС - Довгостроковий (10-15 років) / Середньостроковий (3-5 років) / Короткостроковий (1 рік);

М/Р - Місцевий / Регіональний;

К/С/ТрК - Кумулятивний / Синергічний / Транскордонний.

Серед переліку заходів проекту ДПТ передбачено основні планувальні рішення (чинник впливу)(табл. 6.2).

Таблиця 6.2 - Чинники впливу проекту ДПТ

Чинник впливу	Сфери охорони довкілля	Можливі наслідки виконання ДПТ	
		Наслідки первинного впливу	Наслідки вторинного впливу у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі
Перспективний	Клімат та	Змін кліматичних та	Локальне підвищення

розвиток існуючого комплексу з реконструкцією існуючих будівель, будівництво проїздів	мікроклімат Атмосферне повітря	мікрокліматичних умов в процесі провадження планованої діяльності не очікується. Передбачається незначне теплове навантаження, запилення, шумове забруднення, викиди вихлопних газів від спецтехніки в процесі підготовчих і основних робіт.	температури, забруднення повітря маловірогідне, так як перевищення ГДК забруднюючих речовин від планової діяльності не передбачається.
	Водне середовище	Можливе вторинне забруднення зливом та інфільтраційними водами	Ймовірне вторинне забруднення, проте – ситуація покращиться внаслідок введення каналізації (реконструкції з додатковою біологічною очисткою) та системи водовідведення
	Ґрунтове середовище	Ущільнення ґрунтів. При безаварійній експлуатації об'єкта забруднення ґрунту не очікується.	
	Ландшафт	Вплив не передбачається. Ландшафт на даній території вже є зміненим.	
	Біорізноманіття, ПЗФ	Вплив не передбачається	Покращувальний вплив, нівелювання фрагментації ландшафтів через озеленення
	Здоров'я населення	Ймовірні наслідки для довкілля та здоров'я населення попередньо оцінюються як мінімальні. Погіршення станів в зв'язку із проведенням будівельних робіт (короточасний вплив): акустичне, вібраційне забруднення, запилення атмосферного повітря.	Покращення, зокрема за рахунок покращення робочих умов (якості атмосферного повітря в робочій зоні, зменшення впливу відходів тощо), а також озеленення.
	Оцінка кумулятивного і синергетичного впливу на навколишнє середовище	Найбільш інтенсивний тиск на навколишнє середовище чинитиметься у процесі будівництва/реконструкції. Це – короткострокові впливи. Ландшафт уже є антропогенно зміненим, тому трансформація оселищ із втратою біорізноманіття та ландшафтного різноманіття не відбудеться. При цьому жоден об'єкт природоохоронного фонду не потрапляє у зону впливу підприємства. Передбачені компенсаційні заходи, зокрема створення газонів, зелених смуг та зон тощо. У середньо- та довгостроковій перспективі – при експлуатації – тиск на довкілля може бути контрольованим і може регулюватися. Система запобігаючих заходів і екологоорієнтованих рішень при будівництві та подальшій експлуатації будинків, об'єктів транспортної, господарської та іншої комунальної інфраструктури на землях проектноі забудови мінімізують, а в деяких випадках (каналізація, водовідведення стоків, облаштування зон відпочинку і,	

		відповідно, нормування навантажень на екосистеми, управління відходами, моніторинг за станом компонентів довкілля тощо) матиме значний покращувальний ефект особливо в напрямку здоров'я та добробуту людини.	
Будівництво інженерної інфраструктури (реконструкція водопостачання та водовідведення, очисні споруди дощових вод, глибока біологічна очистки стічних вод; майданчики для збору відходів, у тому числі ресорсоцінних фракцій, пожезрезеруари).	Клімат та мікроклімат Атмосферне повітря	Механічне пилове забруднення повітря внаслідок будівництва/реконструкції	Збільшення викидів забруднюючих речовин не передбачаються.
	Водне середовище	Покращувальний ефект – зменшення скидів забруднюючих речовин	
	Ґрунтове середовище	Покращувальний ефект – за рахунок формування системи управління відходами	
	Ландшафт	Вплив не передбачається. Ландшафт на даній території вже є зміненим.	
	Біорізноманіття, ПЗФ	Не впливає	
	Навколишнє соціальне середовище	Погіршення станів в зв'язку із проведенням будівельних робіт (реконструкції): акустичне, вібраційне забруднення, запилення атмосферного повітря. Даний вплив є короткочасний	Значне покращання станів пов'язаних із заходами благоустрою та впорядкуванням території проектування: облаштування зелених зон, екранізація транспортної інфраструктури та доріг, аерація та фітомеліорація просторів, введення в експлуатацію системи водопостачання тощо
Оцінка кумулятивного і синергетичного впливу на навколишнє середовище	Найбільш інтенсивний тиск на навколишнє середовище чинитиметься у процесі будівництва /реконструкції, це – короткострокові перспективи. При цьому жоден об'єкт природоохоронного фонду не потрапляє у зону впливу підприємства. Передбачені компенсаційні заходи, зокрема створення газонів, зелених смуг та зон тощо. У середньо- та довгостроковій перспективі – при експлуатації інженерної та комунальної інфраструктури – вплив на довкілля відсутній, навпаки зменшення скидів та викидів забруднюючих речовин, (внаслідок глибокої очистки стічних вод, впровадження системи очистки поверхневих вод, встановлення місць збору відходів тощо). Ймовірно зростання хімічного та органічного забруднення ґрунтів і підземних вод, але виключно при аварії каналізації. Негативних наслідків для людини не передбачається, навпаки, передбачається покращення якості життя населення, умов праці. Система запобігаючих заходів і екологоорієнтованих рішень при будівництві та подальшій експлуатації інфраструктурних об'єктів проектування мінімізують, а в деяких випадках (каналізація, водовідведення стоків, облаштування зон відпочинку і, відповідно, нормування навантажень на екосистеми, прибирання відходів, моніторинг за станом компонентів довкілля тощо) матиме значний покращувальний ефект особливо в напрямку здоров'я та добробуту населення.		
Озеленення	Клімат та шумо/пило/брудоекранування	Покращувальні зміни	

	мікроклімат Атмосферне повітря	– захист довкілля та людини від негативного впливу забруднювання – позитивний вплив	внаслідок підтримування та облаштування охоронних зон навколо об'єктів інфраструктури
	Водне середовище	Покращувальний вплив: регулювання стоку та очищення	
	Біорізноманіття і ПЗФ	Створюються осередки та коридори екологічної мережі прилеглої території	Покращувальний вплив, нівелювання фрагментації ландшафтів через озеленення
	Ґрунтове середовище	Покращувальний вплив	
	Ландшафт	Рекультивация ландшафтів	Благоустрій та позитивний вплив
	Біорізноманіття, ПЗФ	Вплив не передбачається	
	Здоров'я населення	Значне покращання станів пов'язаних із заходами благоустрою та впорядкуванням території проектування.	Значне покращання станів пов'язаних із заходами благоустрою та впорядкуванням території проектування.
	Оцінка кумулятивного і синергетичного впливу на навколишнє середовище	Короткострокова, середньо- та довгострокова перспектива – негативних наслідків для людини та довкілля не передбачається, навпаки, передбачається покращення екологічної ситуації та якості життя населення.	
Карантинне приміщення для карантинування підстилки та ємності для карантинування ґноссотоків	Клімат та мікроклімат	При будівництві об'єкту очікується тимчасовий вплив	Зменшення бактеріологічного забруднення
	Атмосферне повітря		
	Водне середовище		
	Ґрунтове середовище		
	Біорізноманіття і ПЗФ	Відсутній вплив	Відсутній вплив
	Ландшафт	Відсутній вплив	Відсутній вплив
	Навколишнє соціальне середовище	Ймовірні наслідки для довкілля та здоров'я населення попередньо оцінюються як мінімальні. Погіршення станів в зв'язку із проведенням будівельних робіт (короткочасний вплив).	Покращення якості життя місцевого населення за рахунок зменшення ризиків бактеріологічного забруднення компонентів довкілля.
	Оцінка кумулятивного і синергетичного впливу на навколишнє середовище	Найбільш інтенсивний тиск на навколишнє середовище чинитиметься у процесі будівництва /реконструкції, це – короткострокові перспективи. У подальшому переждбачається позитивний вплив на якість життя місцевого населення за рахунок зменшення ризиків бактеріологічного забруднення компонентів довкілля. Також позитивним є отримання важливого ресурсу для покращення якості ґрунту – органічного добрива.	

Результати оцінки ймовірного впливу від прийняття документу державного планування на довкілля наведені у табл. 6.3.

Таблиця 6.3- Оцінка ймовірного впливу від прийняття проекту ДПТ на довкілля

Чи може реалізація ДПТ спричинити:	Вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймо-вірно	Ні	
<i>Атмосферне повітря</i>				
Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			+	Зменшення викидів за рахунок системи використання енергозбереження при реконструкції будівель
Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		+		Під час робіт з реконструкції будівель мльживий тимчасловий вплив
Погіршення якості атмосферного повітря?			+	Озелення території сприятиме очищенню атмосферного повітря від викидів автотранспорту, підприємств
Появу джерел неприємних запахів?			+	
Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	
<i>Водне середовище</i>				
Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			+	
Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	
Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			+	Передбачається будівництво очисних споруд глибокого біологічного очищення з улаштуванням доочищення і доведенням показників зворотних вод до якості технічної води.
Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	
Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			+	
Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			+	
Забруднення підземних водоносних горизонтів?			+	
<i>Відходи</i>				
Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів?			+	Передбачається формування системи управління відходами на підприємстві, вирішення питань із відходами тваринництва
Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			+	
Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			+	
Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			+	
<i>Земельні ресурси</i>				
Порушення, переміщення, ущільнення			+	

грунтового шару?				
Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			+	
Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			+	
Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			+	
<i>Біорізноманіття</i>				
Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			+	
Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			+	Збільшення озеленення позитивно вплине на біорізноманіття
Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			+	
Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			+	
<i>Населення та інфраструктура</i>				
Вплив на стан забезпечення робочими місцями населення?	+			Передбачається збільшення робочих місць
Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?			+	
Вплив на фінансово-економічне забезпечення району?	+			Позитивний за рахунок надходження додаткових фінансових ресурсів у бюджет громади
Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	
<i>Екологічне управління та моніторинг</i>				
Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
Погіршення екологічного моніторингу?			+	
Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	
Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			+	
<i>Інше</i>				
Підвищення рівня використання будь-якого виду вторинних ресурсів?	+			Передбачено підтримку системи роздільного збору відходів
Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			+	

Реалізація проекту ДПТ має певні сильні та слабкі сторони і формує відносно зовнішнього середовища позитивні можливості й загрози. Відповідний розгляд таких наслідків проводиться з використанням SWOT-аналізу території планування (табл.6.4).

Таблиця 6.6 - SWOT-аналіз території планування (реалізації планових заходів)

Внутрішнє середовище	
<i>Сильні сторони (S)</i>	<i>Слабкі сторони (W)</i>
1. Перспективний розвиток існуючого виробничого комплексу, що дозволить покращити соціально-економічний стан громади. 2. Формування відповідного інженерного забезпечення та благоустрою території (очисні споруди, майданчики для збору відходів, озеленення тощо)	1. Створення додаткового навантаження на складові довкілля, проте рівні забруднень знаходяться в допустимих нормах.
Зовнішнє середовище	
<i>Можливості (O)</i>	<i>Загрози (T)</i>
1. Реалізація інвестиційних проектів 2. Зменшення впливу на довкілля виробничих об'єктів у довгостроковій перспективі	1. Загрози під час реалізації ДПТ відсутні.

Таким чином, реалізація запроектованого ДПТ об'єкту має більше переваг та можливостей, ніж слабких сторін і загроз.

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Перелік і стисла характеристика проектних рішень, що визначені в документі державного планування включає:

- ресурсозберігаючі заходи – збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.;
- планувальні заходи – функціональне зонування, організація санітарно-захисних зон та санітарних розривів, озеленення та ін.;
- відновлювальні заходи - нормалізація стану окремих компонентів навколишнього середовища тощо;
- захисні заходи - проведення постійного екологічного моніторингу стану навколишнього середовища у джерелах викидів та скидів, на границі СЗЗ;
- компенсаційні заходи (при необхідності) - компенсація незворотного збитку від планованої діяльності шляхом проведення заходів щодо рівноцінного поліпшення стану природного, соціального і техногенного середовища в іншому місці і/або в інший час, грошове відшкодування збитків.

На основі аналізів, представлених у попередніх розділах та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що випливають з реалізації містобудівної документації. Термін «пом'якшення» відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок реалізації рішень містобудівної документації.

Реалізація проекту детального плану території потребує виконання великої кількості заходів, що стосуються розвитку сфери забезпечення системами інженерної інфраструктури, розвитку вулиць, заходів із інженерної підготовки та захисту території.

В проекті ДПТ передбачено:

- перспективний розвиток існуючого комплексу з реконструкцією існуючих будівель;
- карантинне приміщення для карантинування підстилки та ємності для карантинування гноєстоків;
- озеленення території;
- передбачається установка «BIOTAL-» для глибокої біологічної очистки стічних вод продуктивністю до 250 м. куб./добу;
- організація відведення дощових та талих вод з даної території з використанням локальних очисних споруд (ЛОС) типу “ЕКМА”;
- будівництво проїздів до будівель та облаштування майданчиків для автомобілів;

- підземні резервуари протипожежного запасу води, протипожежні насосні станції;

- місця встановлення контейнерів для відходів.

- вдосконалення та розвиток інженерно-транспортної інфраструктури, включаючи планування проїздів, пішохідних доріжок, мощення, твердого покриття, майданчиків для зберігання легкових та вантажних автомобілів.

З метою покращення стану навколишнього середовища проектом ДПТ передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови проведення забудови згідно з наміченим проектом функціональним зонуванням:

- а) відведення поверхневих стічних вод (організація відведення дощових та талих вод з даної території з використанням локальних очисних споруд (ЛОС) типу “ЕКМА”);

- б) будівництво очисних споруд глибокого біологічного очищення з улаштуванням доочищення і доведенням показників зворотних вод до якості технічної води (БСК₅ до 4 мг/л, завислі речовини до 3 мг/л). В якості очисних споруд господарсько-побутової каналізації передбачається установка «BIOTAL-» для глибокої біологічної очистки стічних вод продуктивністю до 250 м. куб./добу;

- с) зберігання відходів у спеціально відведених місцях відповідно до санітарних норм і правил утримання території;

- д) передбачені місця для карантинування підстилки та рідкої фракції на території молочно-товарного комплексу. По закінченню карантинного терміну гній вивозиться в робоче гноєсховище за межами молочно-товарного комплексу. Прийняті способи утилізації гною повинні забезпечувати економічне-доцільне і безпечне у ветеринарно-санітарному відношенні використання всієї кількості гною, яка надходить від тварин\$

- е) озеленення території.

При здійсненні будівельних робіт (реконструкції) відповідно до ст. 48 Закону України «Про охорону земель» забезпечити заходи щодо недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок; дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проектуванні, розміщенні та будівництві об'єктів. Проектом ДПТ передбачається комплекс заходів щодо збереження від забруднення поверхневих вод, а саме:

- створення для організованого відводу поверхневого стоку відповідних споруд;

- глибоку очистку господарсько-побутових стічних вод;

- впровадження водозберігаючих технологій, а також здійснення передбачених Водним Кодексом водоохоронних заходів на підприємствах.

Система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі визначена міжнародними угодами – Рамковою конвенцією ООН про зміну

клімату, Кіотським протоколом до неї, Паризькою кліматичною угодою, а на національному рівні - Концепцією реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р.

Проектні рішення проекту ДПТ враховують нагальні питання впливу на клімат внаслідок виконання ДДП. Враховується можливий зворотній вплив клімату на виконання ДДП (як зміна клімату та наслідки такої зміни можуть вплинути на ефективність та спроможність такого виконання). Проектні рішення спрямовані на пом'якшення щорічного негативного впливу клімату та направлені на сприяння сумарному адаптаційному потенціалу громади (та загалом регіону) до зміни клімату внаслідок реалізації заходів проекту ДПТ.

Так, на стадії первинного впровадження проектних рішень, зокрема, під час реконструкції очікується максимально можливий негативний вплив на окремі компоненти, проте, жодне рішення не приймає значної форми впливу (відсутні перевищення ГДК забруднюючих речовин). В подальшому провадженні рішень проекту ДПТ за рахунок запланованих заходів цей первинний вплив може бути знівельовано в бік покращання ситуації, також і в пункті впливів змін клімату на компоненти навколишнього світу та людину і розвиток території (зменшення енерго-, ресурсо- та водокористування; збільшення території із зеленими насадженнями; оптимізація транспортних мережевих і розподільчих витрат та розміщення ресурсів тощо).

Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування наведено у табл. 7.1.

Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві/реконструкції об'єктів доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні еко енергозберігаючі технології та матеріали.

Заходи щодо пожежної безпеки

Витримані протипожежні відстані при розміщенні об'єктів будівництва та елементів вуличної мережі. На території забороняється розведення вогнищ, спалювання побутових відходів та трави.

Захисні заходи цивільної оборони

Під час небезпеки евакуація мешканців планується власним автотранспортом та/або організація транспортування автобусами до найближчої споруди цивільного захисту, узгодженої з ДСНС Полтавської області.

Таблиця 7.1 - Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання проекту ДПТ

<i>Сфери охорони довкілля</i>	<i>Основні виявлені проблеми, пов'язані із проектом ДПТ</i>	<i>Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання проекту ДПТ</i>
Атмосферне повітря	<i>Вплив транспорту, обладнання і технологічних процесів на стан атмосферного повітря</i>	Упровадження новітніх ефективних технологій з енергозбереження. Розроблення та реалізація схем оптимізації руху транспорту на території. Озеленення території (забороняється висаджувати дерева та кущі, які при цвітінні виділяють пух, волокнисте або пухнасте насіння, що призводить до забруднення обладнання та продукції)
Шум	<i>Шумове забруднення від транспорту, обладнання і технологічних процесів</i>	Застосування захисних звукопоглинаючих кожухів, віброгасячих підставок, спеціальних шумопоглинаючих корпусів. Озеленення території.
Водні ресурси	<i>Потрапляння стічних вод із високою концентрацією забруднюючих речовин у каналізаційну систему</i>	Реконструкція очисних споруд, передбачається установка «BIOTAL-» для глибокої біологічної очистки стічних вод продуктивністю до 250 м. куб./добу. Організація відведення дощових та талих вод з даної території з використанням локальних очисних споруд (ЛОС) типу "ЕКМА". Передбачення бактеріологічного забруднення водних ресурсів внаслідок удосконалення технології утилізації гною та отримання високоякісного органічного добрива.
Біорізноманіття, ПЗФ	Несанкціоновані рубки/руйнування	Озеленення території
Управління відходами	Утворення відходів у процесі виробничої діяльності	Розміщення, збирання та тимчасове зберігання відходів на території діючого підприємства та подальше поводження з ними здійснюється згідно Закону України «Про управління відходами». На проммайданчику зберігання відходів здійснюється у спеціально відведених місцях відповідно до санітарних норм і правил утримання територій. На території діючого сільськогосподарського підприємства ФГ «ВІТАС» І К утилізація чи захоронення відходів не здійснюється. По мірі накопичення відходи вивозять на спеціальні об'єкти оброблення відходів. Підприємство передає відходи для утилізації, перероблення, захоронення та ін., організаціям, що мають відповідні ліцензії на право провадження господарської діяльності у сфері поводження з небезпечними відходами та організаціям, що отримали дозволи на здійснення операцій у сфері поводження з відходами.
Здоров'я населення	Акустичне навантаження, забруднення атмосферного повітря, водного середовища, ґрунтів, бактеріологічне забруднення	Забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя території. Водопостачання та водовідведення, очистка стічних вод, встановлення контейнерних майданчиків, організація системи утилізації гною тощо. Забезпечення сприятливих для здоров'я умов праці, навчання, відпочинку, високого рівня працездатності, профілактики травматизму і професійних захворювань отруєнь та відвернення іншої можливої шкоди для здоров'я. Озеленення території.

При необхідності розміщення і будівництво об'єктів проекту ДПТ буде здійснюватися відповідно вимог п. 5.10 ДСП 173-96 «Державних санітарних норм і правил забудови населених пунктів», а також з урахуванням процедури ОВД для об'єктів планової діяльності відповідно Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Таблиця 7.2 - Завдання недопущення негативного впливу на довкілля та здоров'я населення внаслідок реалізації проекту ДПТ

Завдання	Умови недопущення негативного впливу на довкілля та здоров'я населення проекту ДПТ
Сприяння раціональному використанню водних ресурсів	<ul style="list-style-type: none"> - розробка екологічної документації, зокрема проектів зон санітарної охорони водозаборів; - здійснення процедури ОВД для установки для очищення стічних вод з водовідведенням 10 тисяч кубічних метрів на добу і більше; господарської діяльності, що призводить до скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, та забір води з водних об'єктів за умови, що водозабір підземних вод перевищує 300 кубічних метрів на добу (друга категорія видів планованої діяльності та об'єктів згідно ЗУ «Про ОВД»)
Охорона і раціональне використання земель, природних рослинних ресурсів	здійснення процедури ОВД для планованої діяльності та об'єктів (друга категорія видів планованої діяльності та об'єктів згідно ЗУ «Про ОВД», стаття 3, п.3., пп 2):
Збереження природно-заповідного фонду	<ul style="list-style-type: none"> - сільськогосподарське та лісгосподарське освоєння, рекультивация та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрошуванням і меліорацією) на територіях площею 20 гектарів і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, будівництво меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем; - потужності для вирощування: птиці (40 тисяч місць і більше); свиней (1 тисяча місць і більше, для свиноматок - 500 місць і більше); великої та дрібної рогатої худоби (1 тисяча місць і більше); кролів та інших хутрових тварин (2 тисячі голів і більше)
Ефективна система управління з відходами	<p>Об'єкти оброблення відходів проектується, споруджуються та експлуатуються відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», законодавства у сфері містобудування та у випадках, передбачених Законом України "Про оцінку впливу на довкілля", підлягають оцінці впливу на довкілля:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснення процедури ОВД для планової діяльності: <ul style="list-style-type: none"> 1) об'єкти оброблення відходів, що не є небезпечними, потужністю менше 100 тонн на добу (Ст. 3, п. 3, пп.11 ЗУ Про ОВД); 2) - об'єкти оброблення небезпечних відходів; - об'єкти оброблення відходів, що не є небезпечними, потужністю 100 тонн на добу або більше (Ст. 3, п. 2, пп.8 ЗУ Про ОВД) - отримання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів (ст. 42 Закону України «Про управління відходами»)

Компенсаційні заходи.

На всіх етапах реалізації ДДП проектні рішення будуть здійснюватися в відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

Розрахований соціальний ризик без реалізації заходів проекту ДПТ становить 0,0000750 одиниць та характеризується як умовно прийнятний. Розрахований соціальний ризик від реалізації заходів проекту ДПТ становить 0,0000008 одиниць та характеризується як прийнятний.

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ)

Законодавство України та передова міжнародна практика передбачають оцінку альтернативних варіантів як частину екологічної оцінки конкретного місця. У контексті стратегічної екологічної оцінки детального планування території з метою розгляду альтернативних проектних рішень і їх альтернативних наслідків було розглянуто «нульовий сценарій» (за відсутності реалізації проекту), «максимально сприятливий сценарій» (реалізація проекту), «територіальна альтернатива» відповідно до Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України № 296 від 10.08.2018 – територіальні альтернативи розміщення проектних рішень детального плану території.

Альтернатива 1: «Нульовий сценарій» – тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку не затвердження зазначеного документа державного планування. Без наявності містобудівної документації, проведення будь-якої містобудівної діяльності забороняється.

У разі незатвердження документа державного планування, а саме детального плану за межами с.Ісківці Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322882700:05:001:0006, та відмова від реалізації даної проектної діяльності, призведе до ускладнення розвитку економіки населеного пункту (с. Ісківці, що вплине і на розвиток Лубенської МТГ загалом). Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля. За даним варіантом подальший стабільний розвиток населеного пункту, є, очевидно, проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної, демографічної та соціальної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови та погіршення ландшафту в цілому.

Альтернатива 2: «Максимально сприятливий сценарій» - опис, оцінка та прогнозування ситуації у випадку реалізації запропонованих заходів із використанням інноваційних технологій на засадах сталого розвитку. Розроблення, прийняття та реалізація проекту детального плану території створює сприятливі умови та перспективи для благоустрою території, прокладку інженерних мереж тощо; визначення майбутніх потреб переважних напрямів використання території проектування; визначення територій, що мають будівельні, санітарно-гігієнічні, природоохоронні та інші обмеження їх використання, а також належна та ефективна функціонально-планувальна

організація території проектування з урахуванням існуючих та перспективних планувальних обмежень.

При реалізації даного сценарію передбачається: створення на сільській території господарської системи, яка може розвиватися самостійно на підставі формування економічного обороту природних ресурсів у результаті розвитку конкурентоспроможного і гармонійного екологічно сільського господарства, диверсифікації агровиробництва, підвищення економічної активності мешканців, відродження діючих та розвиток нових форм виробництв, розвиток сучасної виробничої та інформаційної інфраструктури, розвиток місцевої промисловості з переробки сільськогосподарської сировини, всебічний розвиток кооперації у виробничій, збутовій, фінансовій та інших сферах, зміцнення ринкового простору та відповідних виробничо-збутових зв'язків; підвищення привабливості проживання населення на сільських територіях; підвищення конкурентоспроможності сільської території.

Альтернатива 3: «Територіальна альтернатива». Під час розроблення детального плану території розглядалися альтернативні варіанти щодо території розташування. Вибір ділянки проектування обґрунтовано наступним чином:

- екологічні, санітарно-епідеміологічні, протипожежні і містобудівні обмеження щодо планувальної діяльності об'єктом проектування витримуються;
- ділянка не належить до пам'яток культурної спадщини, археологічних територій та територій природно-заповідного фонду України.

Ділянка проектування знаходиться поза межами територій зелених насаджень загального користування, об'єктів природно-заповідного фонду та їх охоронних зон, а також не входить до складу державного лісового фонду. Крім того, дане виробництво є функціонуючим, його реконструкція направлена на покращення економічних та екологічних аспектів виробництва, що в кінечному випадку відобразиться на покращенні соціально-економічного стану, а також стану довкілля с. Ісківці.

Результати оцінки альтернатив, що розглядалися, та обґрунтування обраної альтернативи наведені у таблиці 8.1

Таблиця 8.1 - Результати оцінки альтернатив, що розглядалися

<i>№</i>	<i>Альтернатива</i>	<i>Ключові складові альтернативи</i>	<i>Ключові переваги та недоліки</i>	<i>Обрана альтернатива та її обґрунтування</i>
1.	Нульова альтернатива	Продовження існуючої ситуації	Переваги - відсутні Недоліки – екологічні (відсутність глибокої очистки стічних вод, збору та очистки поверхневих вод, система знезараження гною, організованої системи управління на підприємстві тощо); соціально-економічні (не реалізуються можливості	Рекомендується обрати альтернативу 2 оскільки вона сприятиме зменшенню впливу на довкілля та здоров'я населення, зокрема сприятиме: - зменшенню скидів забруднюючих речовин у поверхневі

			щодо збільшення надходжень у місцеві бюджети, збільшення робочих місць тощо)	водойми; - зменшенню забрудненню довкілля відходами; - збільшення зелених зон; - отримання органічного добрива із гною із мінімізацією ризиків бактеріологічного забруднення довкілля. Також реалізація проекту ДПТ сприятиме соціально-економічному розвитку с. Ісківці, збільшенню фінансових надходжень у Лубенській громаді, збільшенню робочих місць.
2.	Альтернатива, що розглядається в проєкті МД	Будівництво нових споруд та реконструкцію існуючих будівель сільськогосподарського комплексу для збільшення потужності виробництва ФГ «ВІТАС» І К	Переваги: перспективний розвиток існуючого комплексу з реконструкцією існуючих будівель; реалізація технології знезараження гною з отриманням високоякісного органічного добрива; озеленення території; встановлення глибокої біологічної очистки стічних вод; - організація відведення дощових та талих вод з даної території з використанням локальних очисних споруд; будівництво водозабірної свердловини та водонапірної вежі; організація місць встановлення контейнерів для відходів. Недоліки – збільшення викидів забруднюючих речовин та шуму у період реконструкції (короткочасний вплив)	Вибір ділянки проєктування обґрунтовано наступним чином: - екологічні, санітарно-епідеміологічні, протипожежні і містобудівні обмеження щодо планувальної діяльності об'єктом проєктування витримуються; - ділянка не належить до пам'яток культурної спадщини, археологічних територій та територій природно-заповідного фонду України.
3.	Альтернатива, запропонована у звіті про СЕО	Подібна до альтернативи 2 за багатьма проєктними рішеннями, але передбачає інше розташування забудови	Переваги – відсутні, так як підприємство є існуючим і його реконструкція в іншому місці (перенесення) є неможливим.	

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

➤ аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано природні умови території, яка межує з ділянками розміщення планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища;

- оцінка можливих змін у природних та антропогенних екосистемах внаслідок реалізації проекту ДПТ, проаналізовано вплив на ґрунти, підземні води, проаналізовано вплив на стан здоров'я населення;

➤ аналіз комплексу компенсаційних заходів для зниження виявлених негативних наслідків впливу на довкілля під час реалізації проекту ДПТ та функціонування об'єктів планованої діяльності;

➤ проведено консультації з громадськістю щодо проекту ДПТ;

➤ розглянуто способи ліквідації наслідків, особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;

➤ отриманні зауваження і пропозиції до проекту ДПТ.

Під час проведення процедури стратегічної екологічної оцінки передбачені заходи для запобігання негативному впливу на довкілля та здоров'я населення по таких напрямках:

- щодо охорони атмосферного повітря;

- охорона поверхневих та підземних вод, ґрунтів;

- заходи щодо пожежної безпеки;

- відновлюванні та охоронні заходи.

Проведення спеціальних досліджень для стратегічної екологічної оцінки не передбачається.

Заходи прописані і запропоновані проектом ДПТ спрямовані на створення належних умов для підвищення безпечного для здоров'я людини рівня стану навколишнього природного середовища, збереження природних екосистем, зменшення впливів на клімат та впровадження екологічно збалансованої системи природокористування в межах проектованої ділянки.

В разі, якщо проект не буде затверджено, у контексті стратегічної екологічної оцінки Детального плану з метою розгляду альтернативних проектних рішень і їх альтернативних наслідків було розглянуто «нульовий» сценарій (за відсутності проекту розвитку території).

Цей сценарій може розглядатися як продовження поточних тенденцій щодо стану довкілля, в тому числі здоров'я населення. Висновки щодо прогнозного

стану території представлені у Розділах 2, 3, 4. В разі потреби виправдані альтернативи мають бути розглянуті в межах «нульового» сценарію.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність проекту «Детального плану за межами с.Ісківці Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322882700:05:001:0006» і обґрунтування заходів щодо забезпечення екологічної безпеки при його реалізації, надано прогноз впливу на навколишнє з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту ДПТ є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству України у сфері охорони навколишнього природного середовища.

У ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного екологоорієнтованого розвитку с. Ісківці, підвищення якості життя населення.

Ускладнення під час здійснення стратегічної екологічної оцінки проекту ДПТ

Ускладнення під час здійснення стратегічної екологічної оцінки проекту ДПТ (Детального плану за межами с.Ісківці Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322882700:05:001:0006) не виникали.

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

На виконання ст. 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272 «Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення».

Замовником та відповідальним за здійснення моніторингу є виконавчий комітет Лубенської міської ради, яка протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на власному офіційному веб-сайті заходи, передбачені для здійснення моніторингу.

Моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення.

Для здійснення моніторингу замовник документа державного планування розробляє заходи з урахуванням результатів громадського обговорення, консультацій з органами виконавчої влади у процесі проведення стратегічної екологічної оцінки та транскордонних консультацій (у разі їх проведення).

Здійснення таких заходів забезпечує можливість:

- виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, 3-5, 10-15, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

- запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування;

- виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільове значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;

- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;

- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку документа державного планування, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання документа державного планування.

З метою забезпечення здійснення моніторингу замовник своїм рішенням може утворювати групи експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингові групи), визначити їх склад та порядок роботи.

Моніторинг включає, але не обмежується наступними етапами:

- Вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів.

- Встановлення ключових параметрів моніторингу.

- Візуальний огляд.

- Регулярний вибір зразків/проб та їх дослідження.

- Регулярні опитування та зустрічі із громадою, яка потенційно потрапляє в зону впливу об'єкту планувальної діяльності.

- Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне середовище.

- Регулярний перегляд (не менше одного разу на рік) програми моніторингу та її коригування в разі необхідності.

Передбачається виконання зовнішнього моніторингу реалізації проекту ДПТ силами органів державного нагляду, місцевого самоврядування та місцевих громадських об'єднань, а також залучених акредитованих лабораторій. Органи державного нагляду здійснюватимуть моніторинг та контроль шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін. Керуючись Постановою КМУ від 16 грудня 2020 р. № 1272, розроблені заходи, передбачені для здійснення моніторингу ДПТ, та строки їх виконання. Вони надані у вигляді таблиці 9.1.

Таблиця 9.1 - Система ключевих індикаторів для моніторингу наслідків виконання проекту ДПТ для довкілля

<i>№ n/n</i>	<i>Ключові індикатори та їх одиниці виміру</i>	<i>Параметр, що підлягає моніторингу</i>	<i>Періодичність</i>
<i>Атмосферне повітря</i>			
1	Результати оцінки якості атмосферного повітря (порівняння з фоновими та нормативними значеннями)	Організація контролю за якістю атмосферного повітря на межі ЖЗ та СЗЗ об'єкту	2 раз на рік Виконавець робіт – акредитовані лабораторії
2	Викиди парникових газів (порівняння з фоновими та нормативними значеннями)		
3	Обсяги викидів забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення	Заміри стаціонарних джерел	
<i>Водні ресурси</i>			
1	Наявність водозабезпечення та водовідведення, % від необхідного	Визначається по виробничим потужностям	1 раз на рік
2	Рівень забруднення каналізаційних стічних вод (ефективність очистки на очисних спорудах)	Забір проб води із ЛОС зливової каналізації; після біологічної очистки стічних вод (виробництва)	2 раз на рік Виконавець робіт – акредитовані лабораторії
4	Відповідність якості води (для господарсько-побутового використання) нормам ДСанПіН 2.2.4-171-10	Забір проб води із свердловин	2 раз на рік Виконавець робіт – акредитовані лабораторії
5	Оцінка впливу проекрованої діяльності на якість поверхневих вод (порівняння з нормативними значеннями)	Заміри якості проб води у поверхневих водоймах, що найближче розташовані біля	2 раз на рік Виконавець робіт – акредитовані лабораторії

		об'єкту	
6	Обсяги скидання зворотних вод у поверхневі водойми, усього, м ³ /рік	Визначається фактично	1 раз на рік
Акустичний вплив			
1	Результати оцінки шумового впливу (порівняння з нормативними значеннями)	Організація контролю за шумовими характеристиками на межі ЖЗ та СЗЗ об'єкту	2 раз на рік Виконавець робіт – акредитовані лабораторії
Ґрунти			
1	Результати оцінки токсикологічної оцінки якості ґрунтів на території планової діяльності (порівняння з нормативними значеннями)	Організація контролю за якістю ґрунтів на межі СЗЗ, ЖЗ, території виробництва, у тому числі біля гноєсховищ	2 раз на рік Виконавець робіт – акредитовані лабораторії
2	Контроль за використанням земельної ділянки за функціональним призначенням, вказаним містобудівною документацією	Використовується за функціональним призначенням/ ні	1 раз на рік
ПЗФ, рослинні ресурси, біорізноманіття			
1	Реалізація заходів з озеленення	% від необхідних заходів (передбачених проектом ДПТ)	1 раз на рік
2	Площа озеленення, га		1 раз на рік
Управління відходами			
1	Обсяг утворених небезпечних відходів, т	Визначається по виробничим потужностям, первинному обліку відходів	1 раз на рік
1	Обсяг утворених відходів, що не є небезпечними, т		
2	Обсяг утилізації відходів, т		
3	Питома вага утилізованих відходів, %		
3	Питома вага видалених на відходів, %		
4	Наявність договорів з суб'єктами господарювання у сфері управління відходами	Наявні/ні	1 раз на рік
8	Наявність плану управління відходами на підприємстві відповідно МПУВ	Наявний/ні	1 раз на рік
Соціальне середовище. Населення.			
1	Оцінка екологічного ризику від реалізованих/нереалізованих заходів проекту ДПТ	Проводиться розрахунок на основі фактичних викидів/скидів забруднюючих	1 раз на рік

		речовин	
2	Збільшення фінансових надходжень у громаду від реалізованих заходів проекту ДПТ, % до минулого року	Дані по громаді, 1 раз на рік	
3	Збільшення робочих місць, % до минулого року		
<i>Інші природоохоронні показники</i>			
1	Знезараження та утилізація гною, % від необхідного	За фактичними даними	1 раз на рік
2	Дотримання зон СОЗ та СЗЗ	Так/ні	1 раз на рік

У разі виявлення під час здійснення моніторингу непередбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків.

Виконання низки планувальних заходів, визначених в проєкті ДПТ є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов життєдіяльності населення.

Реалізація моніторингу проєкту ДДП здійснюється відповідно Постанови КМУ від 16 грудня 2020 р. № 1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення». Відповідно даної Постанови, моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення.

Для здійснення моніторингу замовник документа державного планування розробляє заходи з урахуванням результатів громадського обговорення, консультацій з органами виконавчої влади у процесі проведення стратегічної екологічної оцінки та транскордонних консультацій (у разі їх проведення). Здійснення таких заходів забезпечує можливість:

- виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

- запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування;

- виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає: зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання; кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати; періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями; засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку документа державного планування, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання документа державного планування.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування (крім інформації, яка відповідно до закону становить державну таємницю або належить до інформації з обмеженим доступом), рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це Міндовкілля.

Моніторинг здійснює замовник. З метою забезпечення здійснення моніторингу замовник своїм рішенням може утворювати групи експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингові групи), визначати їх склад та порядок роботи.

Результати моніторингу замовник оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки один раз на рік протягом строку дії документа державного планування та через рік після

закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту «Детального плану за межами с.Ісківці Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322882700:05:001:0006» виявлена відсутність ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, в тому числі для здоров'я населення першочергово через віддаленість території проектування від межі державного кордону. Прямого впливу на екологічні чи соціальні рецептори інших країн не очікується.

Таким чином, зважаючи на географічне положення території проектування (Лубенська міська територіальна громада, біля с. Ісківці), транскордонні наслідки реалізації проектних рішень ДПТ для довкілля, у тому числі здоров'я населення, не очікуються.

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Містобудівна документація «Детального плану за межами с.Ісківці Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322882700:05:001:0006» розроблено на підставі рішення сорок другої сесії восьмого скликання Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області від 20 червня 2024 року «Про надання дозволу на розробку Детального плану території за межами с.Ісківці Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322882700:05:001:0006».

Детальний план території є містобудівною документацією місцевого рівня, що уточнює положення генерального плану населеного пункту та визначає планувальну організацію та розвиток частини території, метою якого є: формування принципів планувальної організації забудови земельних ділянок в межах території проектування; уточнення та визначення планувальної організації, функціонального призначення, просторової композиції, параметрів забудови та ландшафтної організації території проектування; визначення всіх планувальних обмежень використання території проектування згідно з державними будівельними нормами та санітарно-гігієнічними вимогами; визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки; забезпечення комплексності забудови території; визначення доцільності, обсягів, послідовності будівництва; визначення можливості розвитку сільськогосподарського підприємства ФГ «ВІТАС» І К за адресою: Полтавська область, Лубенський район, Лубенська МТГ, поруч із с.Ісківці. Детальний план території розробляється з урахуванням обмежень у використанні земель, встановлених відповідно діючих норм та правил.

Проектом «Детального плану за межами с.Ісківці Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322882700:05:001:0006» передбачається будівництво нових споруд та реконструкцію існуючих будівель сільськогосподарського комплексу, крім того визначено територію перспективного розвитку підприємства.

Територія проектування, площею 12,7106 га розташована на південний захід від села Ісківці на території Лубенської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області. За містобудівними умовами територія, на яку розробляється детальний план території, розташована за межами с. Ісківці. Територія проектування межує: з півночі – з землями сільськогосподарського призначення; зі сходу – схил (Мокрогузівська гора) в бік с. Ісківці заліснений зеленими насадженнями, далі 4 ділянки садибної забудови (близько 70 м від джерел шкідливості); з півдня – з проїздом до с. Ісківці, зелені насадження; на заході – місцева автодорога, землі сільськогосподарського призначення.

На даний момент на території, на яку розробляється Детальний план знаходяться об'єкти молочно-товарного комплексу Фермерського господарства «ВІТАС» І К. Територія підприємства є діючою зі сталою забудовою. Основні критерії для подальшого розвитку підприємства: збільшення потужності сільськогосподарського підприємства, забезпечення споживачів високоякісною продукцією та інших виробництв доброякісною сировиною, покращення якості виробництва, покращення умов утримання тварин, покращення матеріально-технічної бази підприємства, покращення умов праці на виробництві, створення додаткових робочих місць, що створює умови для сталого розвитку села Тищенки, підтримання екологічної рівноваги на території, визначення та впорядкування планувальних обмежень у використанні земельної ділянки, забезпечення належного рівня благоустрою території.

Цінні зелені насадження на території проектування відсутні. При обстеженні території розміщення об'єктів проектування будь-яких рекреаційних територій, земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, пам'яток архітектури, культури та мистецтва виявлено не було. На території проектування не залягають корисні копалини, територія не забруднена радіоактивними речовинами. Територія, що розглядається, не затоплюється та не підтоплюється, заболоченість на території відсутня. В межах території відсутні водні об'єкти. В межах території, що розглядається проектом детального планування, житлові, комерційні та інші об'єкти відсутні.

Територіальний розвиток населених пунктів та їх транспортних магістралей в бік запланованого об'єкту проектування не передбачається.

Оцінка впливу проекту містобудівної документації була здійснена на компоненти як природного так і соціального навколишнього середовища показала, що вплив проектних рішень на навколишнє середовище можна оцінити як незначний. Втілення у життя проектних рішень ДПТ буде сприяти благоустрою існуючої території та поліпшенню інфраструктури; раціональному використанню території, створенню нових робочих місць під час будівництва та після введення об'єкта проектування в експлуатацію та ін. Таким чином реалізація заходів, закладених в проекті, не викличе значних негативних змін у навколишньому природному та соціальному стані, при цьому забезпечуються всі необхідні санітарні норми та не виникає загроза здоров'ю та рівню комфорту місцевого населення за рахунок будівництва та експлуатації об'єкту. Погіршення умов життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при реалізації проекту не очікується. Умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при реалізації проектних рішень ДПТ не погіршується. Планова діяльність при дотриманні вимог природоохоронного та санітарного законодавства України, а саме Закону України «Про систему громадського здоров'я» не буде мати суттєвого впливу на стан здоров'я населення. Позитивні наслідки реалізації детального плану території: належна та ефективна функціонально-планувальна

організація території з урахуванням дотримання перспективних планувальних обмежень – нормативних санітарно-захисних зон джерел забруднення, охоронних зон інженерних мереж тощо; економічний розвиток території проектування; забезпечення безпечних факторів середовища життєдіяльності людини шляхом санітарного очищення, очищення стічних вод всієї території проектування; оперативне забезпечення постійного екологічного моніторингу, з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, для охорони всіх компонентів навколишнього природного середовища, а також забезпечення вільного доступу громадян до екологічної інформації.

З метою захисту та покращення стану навколишнього середовища містобудівною документацією передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться:

- організація відведення дощових та талих вод з даної території з використанням локальних очисних споруд;
- реконструкція очисних споруд стічних вод;
- забезпечення централізованого водовідведення господарсько-побутових стічних вод системою водовідведення;
- озеленення території;
- нейтралізація впливу гною на компоненти довкілля;
- місця встановлення контейнерів для відходів.

Розрахований соціальний ризик без реалізації заходів проекту ДПТ становить 0,0000750 одиниць та характеризується як умовно прийнятний. Розрахований соціальний ризик від реалізації заходів проекту ДПТ становить 0,0000008 одиниць та характеризується як прийнятний (а саме: зниження ризиків для населення внаслідок вирішення проблем з відходами гною; зменшення скидів неочищених стічних вод за рахунок модернізації очисних споруд).

Відмова від реалізації ДПТ *не впливатиме на загальну тенденцію щодо стану атмосферного повітря*. Передбачаються заходи з реконструкції даного об'єкту, які мають сприяти зменшенню викидів забруднюючих речовин, зокрема за рахунок передбачених заходів з озеленення території, а також заходів підвищення енергоефективності будівель. При відсутності якісного очищення стічних вод від підприємств, автомобільних доріг буде відбуватися подальше активне забруднення *водних ресурсів*. Для уникнення таких наслідків рекомендоване виконання рішення, запропонованих проектом ДПТ (зокрема щодо підвищення ефективності очисних споруд господарсько-побутової каналізації за рахунок встановлення установки «BIOTAL» для глибокої біологічної очистки стічних вод продуктивністю до 250 м³/добу; організації відведення дощових та талих вод з даної території з урахуванням рельєфу місцевості, спрямованої на локальні очисні споруди, де передбачено

використання локальних очисних споруд (ЛОС) типу “ЕКМА”, що розроблені “ЕКОПОД” м. Київ).

Якщо не будуть запроваджені новітні очисні технології та захисту довкілля при реалізації будь-яких проектів буде відбуватися подальше забруднення ґрунтів, разом з цим можливе і забруднення підземних вод. Для уникнення цього рекомендовано запровадження очисних споруд, охоплення ДПТ централізованою каналізацією, будівництво дощової каналізації, ремонт автодоріг, встановлення контейнерів для збору відходів. Реалізація заходів проекту ДПТ дозволить покращити якість очистки стічних вод, зменшити викиди в атмосферне повітря, покращити існуючу систему управління з відходами (у тому числі відходами сільського господарства), що в кінечному випадку позитивно вплине на стан довкілля та здоров'я населення.

Одним із важливих питань даної території, як області загалом, залишається поводження з гноєм. Тому проектом детального плану передбачені місця для карантинування підстилки та рідкої фракції на території молочно-товарного комплексу. По закінченню карантинного терміну гній вивозиться в робоче гноєсховище за межами молочно-товарного комплексу. Прийняті способи утилізації гною повинні забезпечувати економічне-доцільне і безпечне у ветеринарно-санітарному відношенні використання всієї кількості гною, яка надходить від тварин.

Планована діяльність не буде мати впливу на стан об'єктів ПЗФ. Згідно проектних рішень ДПТ площа зелених насаджень обмеженого використання в межах території проектування складатиме 5,1832 га, з них 1,4875 га становитимуть захисне озеленення та 3,6957 га газонне покриття. Якщо не будуть затверджені рішення детального плану, біорізноманіття території громади скоріш за все залишиться на сталому рівні або буде продовжуватися спад чисельності різних видів флори та фауни через відсутність заходів по покращенню загального стану наколишнього природного середовища.

У випадку, якщо документ державного планування не буде затверджено, цілі пов'язані з підвищенням соціально-економічний впливу обумовлені створенням нових робочих місць, надходженням коштів в бюджет, розвиток інфраструктури регіону досягнуті не будуть.

Зважаючи на географічне положення транскордонні наслідки реалізації проектних рішень ДПТ для довкілля, у тому числі здоров'я населення, не очікуються.

З метою розгляду альтернативних проектних рішень та їх екологічних наслідків під час СЕО проекту ДПТ, розглянуто: альтернатива 1 «Нульовий сценарій» - тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документу державного планування; альтернатива 2 «Альтернативні цілі та пріоритети (випадок реалізації інших концепцій), на досягнення яких спрямована МД» - у даному випадку передбачає розгляд

можливості використання інших технологічних рішень; альтернатива 3 «Територіальна альтернатива». Під час розроблення детального плану території розглядалися альтернативні варіанти щодо території розташування.

Рекомендується обрати альтернативу 2 оскільки вона сприятиме зменшенню впливу на довкілля та здоров'я населення, зокрема сприятиме: зменшенню скидів забруднюючих речовин у поверхневі водойми; зменшенню забрудненню довкілля відходами; збільшенню зелених зон; отримання органічного добрива із гною із мінімізацією ризиків бактеріологічного забруднення довкілля. Також реалізація проекту ДПТ сприятиме соціально-економічному розвитку с. Ісківці, збільшенню фінансових надходжень у Лубенській громаді, збільшенню робочих місць.

Вибір ділянки проектування обґрунтовано наступним чином: екологічні, санітарно-епідеміологічні, протипожежні і містобудівні обмеження щодо планувальної діяльності об'єктом проектування витримуються; ділянка не належить до пам'яток культурної спадщини, археологічних територій та територій природно-заповідного фонду України.

Заходи прописані і запропоновані проектом ДПТ спрямовані на створення належних умов для підвищення безпечного для здоров'я людини рівня стану навколишнього природного середовища, збереження природних екосистем, зменшення впливів на клімат та впровадження екологічно збалансованої системи природокористування в межах проектованої ділянки.

У разі незатвердження документа державного планування, а саме «Детального плану за межами с.Ісківці Лубенського району Полтавської області, земельна ділянка з кадастровим номером 5322882700:05:001:0006», та відмова від реалізації даної проектної діяльності, призведе до ускладнення розвитку економіки населеного пункту (с. Ісківці) та Лубенської МТГ загалом. Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля. За даним варіантом подальший стабільний розвиток населеного пункту та Лубенської громади, є, очевидно, проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної, демографічної та соціальної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови та погіршення ландшафту в цілому.

Враховуючи дані, окреслені в попередніх розділах звіту про СЕО, можна зробити висновок про відсутність глобальних змін природного середовища, в результаті антропогенних дій, що ведуть до порушення структури та функціонування природних систем (ландшафтів) і призводять до негативних соціальних, економічних та інших наслідків, тобто екологічних проблем, у тому числі ризиків впливу на стан здоров'я населення, які стосуються документа державного планування.

Моніторинг екологічних та соціальних наслідків впровадження нового детального плану території буде здійснюватися з метою забезпечення

неухильного дотримання вимог законодавства під час будівництва (реконструкції) і експлуатації щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на довкілля та здоров'я населення, та запобіганню соціальної нестабільності.

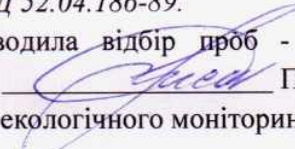
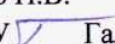
Висновок. При дотриманні вимог екологічного законодавства та державних будівельних норм - об'єкт не матиме негативного впливу на громадську та житлову забудову, об'єкти соціально-побутового, спортивно-оздоровчого, курортного та рекреаційного призначення. В цілому відзначається позитивний вплив запланованої діяльності на економічно-соціальні умови, стан довкілля та задоволення потреб місцевого населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України "Про стратегічну екологічну оцінку". -Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text>
2. Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування: наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296. -Режим доступу:
3. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки. – Режим доступу:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
4. Стратегія розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки та План заходів на 2021-2023 роки з її реалізації. –Режим доступу: <https://oblrada.kr.ua/decission/2565/pro-strategiyu-rozvitku-kirovogradskoi-oblasti-na-2021-2027-roki-17-03-2020>
5. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Полтавській області у 2023 році. <https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoring/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshnogo-seredovishha-v-ukrayini/>
6. Екологічний паспорт Полтавської за 2023 рік. Режим доступу – <https://drive.google.com/file/d/1KLipM651OHcBVzrzxGSCqyK8zMzmzu46/view>
7. Регіональна схема формування екологічної мережі Полтавської області (погоджена розпорядженням Полтавської обласної державної адміністрації від 14.02.2022 № 58 та затверджена рішенням пленарного засідання чотирнадцятої позачергової сесії восьмого скликання Полтавської обласної ради від 26 липня 2022 р. № 457).
8. Марушевський Г.Б. Стратегічна екологічна оцінка: методичний посіб. / Г.Б. Марушевський. К: Проект РЕОП, 2015. -95 с.
9. Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті. -[Електронний ресурс] -Режим доступу:[y:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b99#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b99#Text)
10. Рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування» Режим доступу <https://mepr.gov.ua/news/34766.html>.
11. О.Г. Васенко, О.В. Рибалова, С.Р. Артем'єв Інтегральні та комплексні оцінки стану навколишнього природного середовища: монографія. – Х: НУГЗУ, 2015. – 419 с.
12. Полупан М.І., Величко В.А. Номунклатура та діагностика еколого-генетичного статусу ґрунтів України для їхнього великомасштабного дослідження. - К.: Аграр. наука, 2014. - 496 с.
13. Серета М. С. Діагностика ризиків та загроз впливу техногенно порушених земель під звалищами твердих побутових відходів на сільськогосподарські угіддя. Вісник ПДАА. 2021. № 3. С. 91–100.

14. Писаренко П.В., Самойлік М.С., Цьова Ю.А., Серета М.С. Теоретико-методологічні засади управління сферою поводження з твердими відходами на регіональному рівні, ПДАУ, 2021. - 524 с.
15. Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022-2027 роки (програма «Довкілля-2022»).
16. Стратегія розвитку Лубенської міської територіальної громади на 2024-2027 роки (затверджена рішенням Лубенської міської ради 35 сесії VIII скликання від 16.11.2023 року).
17. ДСТУ-НБВ.1.1-27/2010 "Будівельна кліматологія"
18. ДБН А.2.2-1-2003 Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд. Зі зміною № 1.

ДОДАТКИ

Лабораторія агроекологічного моніторингу ПДАУ Свідоцтво про атестацію № 029-22 Видане 12 квітня 2022 р. Чинне 11 квітня 2025 р.		МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ Форма №329/о Затверджена наказом МОЗ України
Протокол №06-09/16 дослідження повітря населених місць 06 вересня 2024 року		
<p><u>Місце відбору проб повітря</u> – зона впливу сільськогосподарського підприємства ФГ «ВІТАС» І К, за межами с. Ісківці, Лубенська МТГ, Лубенського району Полтавської області.</p> <p><u>Мета відбору</u>: визначення фактичного забруднення атмосферного повітря на межі житлової забудови та нормативної санітарно-захисної зони.</p> <p><u>Вид проби</u> (разова, середньодобова) – разова</p> <p><u>Дата і час відбору проби</u> 05.09.2024 року 7⁰⁰ – 18³⁰. Доставка 05.09.2024 р. 23³⁰.</p> <p><u>Умова транспортування</u>: автотранспортом.</p> <p><u>Методи консервації</u>: не консервувалось.</p> <p><u>Засоби вимірювання, які застосовувалися при відборі, інформація про державну перевірку</u>: електроаспіратор ASA-4V (№007, Св. №13-22/Т/0476 до 20.05.2025 р.), газоаналізатор ОКСИ 5М-5Н (№ 190555, Св. UA.TR.002.СТ.0116-17 від 2.12.2019 UA.TR.002.СВ.0928-19 до 13.05.2025 р.), Testo 405-V1 (№ 4217 Св. № 13-21/Р-2356 до 12.09.2025 р.), фільтропатрон, АПА-10, поглиначі Ріхтера, колориметр фотоелектричний концентраційний, КФК-3 № 9113799, Св. №13-21/Р-2424 до 09.09.2025 р.), атомно-абсорбційний спектрофотометр С-115 У (С-115 ПК) №0479933601-97 (Св. №13-21/Р-2425 до 09.05.2025 р.).</p> <p><u>Характеристика району проведення досліджень</u>: (жилий квартал, промисловий район, межа санітарно-захисної зони тощо): межа житлової забудови</p> <p><u>Характеристика поверхні місцевості</u> (асфальт, твердий ґрунт, газон, зелені насадження) і <u>рельєфа</u>: твердий ґрунт, рельєф рівнинний.</p> <p><u>Характеристика джерел забруднення, висота джерел викидів над поверхнею землі (м) мінімальна-максимальна</u> 2 м.</p> <p><u>Потужність викиду інгредієнтів, за якими ведеться контроль (г/сек) за даними статистичної звітності підприємства</u></p> <p><u>Відстань від джерела забруднення (дороги)</u>: Контрольна точка №1 – на межі житлової забудови в східному напрямку на відстані 70 м (найближча ЖЗ); Контрольна точка №2 – на межі житлової забудови в південно-східному напрямку на відстані 200 м.</p> <p><u>НТД згідно якої проводиться відбір РД 52.04.186-89.</u></p> <p>Посада, прізвище особи, яка проводила відбір проб - науковий керівник лабораторії агроекологічного моніторингу ПДАУ Писаренко П.В.</p> <p>Дослідження проводив - зав. лаб. агроекологічного моніторингу ПДАУ Галицька М.А.</p>		

п.3	повітря, на межі житлової забудови в південно- східному напрямку на відстані 200 м							-"	-"	-"	-"	0,11	-"			89	
п.4								-"	-"	-"	-"	0,10	-"				
п.1								10 ²⁵	10 ⁴⁵	0,2	Вуглецю оксид	1,4	5,0				РД 52.04.186-89
п.2								-"	-"	-"	-"	1,2	-"				
п.3								-"	-"	-"	-"	1,4	-"				
п.4								-"	-"	-"	-"	1,4	-"				
п.1								11 ⁰⁰	12 ⁰⁰	30,0	Пил (речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом)	0,20	0,5				РД 52.04.186-89
п.2								-"	-"	-"	-"	0,21	-"				
п.3								-"	-"	-"	-"	0,20	-"				
п.4								-"	-"	-"	-"	0,21	-"				
п.1								11 ⁰⁰	12 ⁰⁰	10,0	Вуглеводні граничні (вуглеводні насичені С12-С19 (розчинник РПК-26511 та ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець	<0,8	1,0				ПНД Ф 13.1:2:3.59-07
п.2								-"	-"	-"	-"	<0,8	-"				
п.3								-"	-"	-"	-"	<0,8	-"				
п.4								-"	-"	-"	-"	<0,8	-"				
п.1								12 ¹⁰	12 ³⁰	3,0	Ангідрид сірчистий	<0,04	0,5				РД 52.04.186-89
п.2								-"	-"	-"	-"	<0,04	-"				
п.3								-"	-"	-"	-"	<0,04	-"				
п.4								-"	-"	-"	-"	<0,04	-"				

Висновок

У відібраних пробах на межі житлової забудови ФГ «ВІТАС» І К (за межами с. Ісківці, Лубенська МТГ, Лубенського району Полтавської області) у контрольних точках №1, №2, концентрації азоту діоксиду, вуглецю оксиду, пилу (речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом), вуглеводнів граничних (вуглеводні насичені C12-C19 (розчинник РПК-26511 та ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець), ангідриду сірчистого не перевищують максимально-разової ГДК, що відповідає вимогам наказу Міністерства охорони здоров'я України від 10 травня 2024 року № 813 «Про затвердження державних медико-санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць».

Науковий керівник:

Науковий керівник лабораторії
агроекологічного моніторингу ПДАУ

Виконавець:

Науковий співробітник лабораторії
агроекологічного моніторингу ПДАУ

д.с.-г.н., професор
П.В. Писаренко

М.А. Галицька

Кваліфікація виконавців

Керівник - С.І. Подгородецька

Директор ПП «Інститут агрономії»,
грунтознавець (С17 №124367
від 19.12.2017 р.)

Виконавець 1. М.С. Самойлік

Інженер-еколог (спеціальність «Екологія
та охорона навколишнього середовища»
(ТА №23493320 від 30.06.2003 р.),
д.е.н., професор

Виконавець 2. П.В. Писаренко

Доктор сільськогосподарських наук
спеціальність – Екологія (ДД №003321
від 14.01.2004 р.), професор,
підвищення кваліфікації:

ПАЕУ (тема: «Розробка екологічної документації», 2022 рік)

ВИЩА АТЕСТАЦІЙНА КОМІСІЯ УКРАЇНИ

Рішенням спеціалізованої вченої ради
Інституту агроекології та біотехнології
УААН

на підставі прилюдного захисту дисертації

Гисаренку
Павлу Вікторовичу

присуджено науковий ступінь

ДОКТОРА
сільськогосподарських наук
зі спеціальності
екологія

Голова
Вищої атестаційної комісії України
Вчений секретар
Вищої атестаційної комісії України

[Signature]
[Signature]
ДД №003321

ВИЩА АТЕСТАЦІЙНА КОМІСІЯ УКРАЇНИ

ДИПЛОМ
ДОКТОРА НАУК

ДД №003321

видано

Гисаренку
Павлу Вікторовичу

Рішення президії Вищої
атестаційної комісії України
від *14 січня 2004* року
(протокол № *15-09/1*)

м. Київ

Certificate

учасника практичного курсу
для розробників екологічної документації

засвідчує, що

**Писаренко
Павло Вікторович**

успішно пройшов(ла) курс

з 9 по 30 серпня 2022 року

з тем:

- Визначення показників емісії (літених викидів) забруднюючих речовин в атмосферне повітря
- Розробка Звітів з інвентаризації викидів та Документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами. Складання програми моніторингу.
- Розробка проектів скорочення санітарно-захисних зон
- Розробка та оформлення документів на спеціальне водокористування (складання заяви, обґрунтування потреби у воді, опис та схеми місць забору води та скиду зворотних вод, поточні ПНВПВ та перспективні ПНВПВ, нормативи ГДС, паспорти водного господарства, договори оренди водних об'єктів)
- Вторинні водокористувачі: паспорти водного господарства, угоди на водопостачання та водовідведення, контроль якості води
- «Еколог на підприємстві»: накази, журнали обліку води, організація ЗСО, контроль якості води, екологічні перевірки
- Декларація про відходи.
- Розробка реєстрових карт утворення, оброблення та утилізації відходів.
- Паспорти МВВ
- Складання та подання звітності, ведення первинного обліку, Екологічний податок, рентна плата
- Розробка інструкцій, наказів, положень

Директор
Національного центру сталого розвитку,
Президент
Професійної асоціації екологів України

Циганок Л.В.

UKRAINE

SPECIALIST'S DIPLOMA

C17 № 124367

Pidhorodetska

Svitlana

in 2017 completed the full course of
Kharkiv National Agrarian University named after
V. V. Dokuchayev
obtained qualification:

Educational qualification level Specialist
Program Subject Area "Agrochemistry and Soil
Science"

Professional qualification "Specialist in Agrochemistry
and Soil Science"

Rector Oleksandr Ulyanchenko

19 December 2017

In case of any differences in interpretation of the information on the diploma the Ukrainian text shall prevail.

Фотофіксація місць оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки у порядку, передбаченому частиною четвертою статті 12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».